

ആശാസ്ത്ര ട്രിഡയം

(പഠനം)

വോക്കർ പി. കെ. നാരായണപിള്ള

ଅନୁଶୋଳନ କ୍ଷେତ୍ରମ୍

(Malayalam)

ASANTE HRUDAYAM

Study

By DR. P. K. NARAYANA PILLAI

First Published February 1968

Printed at

Jamuna Printers, Trichur

Price Rs. 1.75

Rights Reserved

Publishers:

Bharathiya Sahitya Samithi, Trichur-I

Distributors:

NATIONAL BOOK STALL

Kottayam

Kerala State

India

അത്യാദിന ട്രേഡയം

(പഠനം)

വൈജ്ഞാൻിക പി. കെ. നാരായണപിള്ള

വിതരണം

നാഷ്ടനൽ ബുക്ക്‌സ്റ്റാറ്റ്
കോട്ടയം

വില ക. 1.75

ഡാ. പി. കെ. യുട
ചരിത്ര ചെലവാളേങ്കിക്കാൻ

വിച്ചിത്രവിപിനം
സംസ്കാരമീത്യപ്രണയികൾ
പ്രാചീനമണിപ്രവാളം
ഹരിനാമകീത്തനം—തത്പരീപിക
ചെല്ലുർനാമസ്സവം വ്യാവ്യാമം
ഭാഗവതകമകൾ
ദേശീയഗാനം—ഒരു ഘാനം
സാഹിതീകരണം
മയുരസഞ്ചശം—കേരളപ്രദേശം
പിന്താരത്നം—സംശ്രാധിതന്മാനം
ആശാനൻറ ഗ്രഭയം

അമ്മിവാ

ചെറിയ ഈ ഗമനത്തിലെ ഉള്ളടക്കത്തിന്റെ രജതജ്ഞവിലീ കഴി ഞഠിക്കുന്ന മുന്നനാലുകേംബന്ധമില്ല. ഇതുവരെ ഈ ഉപന്യാസങ്ങൾ പുസ്തകത്തിൽ പ്രസിദ്ധമായുള്ളതാരത്തിനാണോ, ഇപ്പോൾ പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനാണോ കഴമാപണം ചെയ്യേണ്ടതെന്നുനാിക്കു നിശ്ചയം ഇല്ല. മഹാകവി കുമാരനാശൻ എല്ലാത്തികളെ വസ്തുനിഷ്ടമായി പഠിക്കുന്ന തീരം ഒണ്ടുന്ന പശക്കപ്പരംക്കുമ്പു ചെയ്ത പ്രയതിന്തിന്റെ അസമഗ്രഹം മാണം ഈ ഗമം.

ആശാൻ എല്ലാ കൃതികളെയും പരാമർശിക്കുന്നതിനോ എല്ലാ ത്തിന്റെ എല്ലാ അവണ്ടകളെയും. ചിത്രീകരിക്കുന്നതിനോ ഈ ഗമ ത്തിൽ സംബന്ധിച്ചില്ല. അതിനാൽ, ‘ആശാൻ എല്ലായും’ എന്ന നാമധേയം സൂചിപ്പിക്കുന്നതോളം വ്യാപ്തി ഇതിനില്ല എന്ന സമ്മതിക്കുണ്ടോ യിരിക്കുന്നു. ഇതിന്റെ പരിമിതികൾ എന്നെല്ലാമായാലും ആശാൻ കവിതകളുടെ പ്രശ്നം പഠനത്തിന് ലഭ്യവായെങ്കിലും സഹായകമായി തീരുമെന്നാണു വിശ്വാസംമാത്രമാണോ” ഈ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിനുള്ള നിംബനം.

പ്രകാശനം ലാരതീയസാഹിത്യസമിതി എറിവിടത്തില്ലായിരുന്നവു കൂൽ, ഈ ആപത്തിൽ ഈ പുസ്തകം വായനക്കാരുടെ കൈയ്ക്കിൽ എത്തുനായിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ ആ സമിതിയോടുള്ള കൂദാശയെ ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

തിരുവനന്തപുരം |
15-12-1967. |

ഡാ. പി. കെ. നാരായണപിള്ള

മുള്ളിടക്കിൾ

അടുവാം

1. സുന്ദരപ്പിലാവനം — നായികാസംജാത്യം
  2. സുന്ദരപ്പിലാവനം — നായികാവെജാത്യം
  3. ഫ്രേമസകളും
  4. റോഡ്‌ഫീഡ്
  5. താത്പര്യിക്രമവന്നത്
-

സുരിയവിഭാവനം

നായ്ക്കാൻബാജാര്യം

സാഹിത്യത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ സുരിക്കളും നിധാനം നിസ്തുലമാണ്. എത്ര സാഹിത്യത്തിൽനിന്നും നായകികാനുതി പാദകങ്ങളായ കാവ്യങ്ങൾക്കും കാവ്യലോഗങ്ങൾക്കും മാറ്റിവെച്ചും ബാക്കി കാണുന്നതു നിസ്താരമായിരിക്കും; നിസ്താരമായ ഈ അവഗിശ്ചും തന്നെ മുഖ്യങ്ങൾ മുഴുവുമായിരിക്കും. സുന്ദരങ്ങളായ വസ്ത്രങ്ങളുടെ നീരി ക്ഷണത്തിൽനിന്നും സുരിഞ്ഞതമാകുന്ന ആനന്ദമാണെല്ലോ കവിതയ്ക്കു പല ആപൃഥിക്കും നിഃനാനായിത്തിന്നേതു്. അതിനാൽ, പുതഞ്ചന്ദ്രസ്വന്ധി ചൂടിത്തോളം ആനന്ദത്തിനേറ്റി ശക്തിസ്വയങ്ങളായ സുരികളും കാവ്യ തത്തിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയമായി സ്വീകരിക്കുന്നതു് എറിവും സ്വാംവി കുമാൻം. ഈ പരമാത്മവും ലോകത്രാളിക്കും എത്ര സാഹിത്യത്തിനേറ്റിയും സ്വാശിക്കിക്കും പുതഞ്ചന്ദ്രരാണം എറിയക്കും മുവർത്തിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നുള്ള വസ്തു താഴ്ചടി സംയോജിപ്പിക്കുന്നോടു സാഹിത്യത്തിലെ വർണ്ണവിഷയങ്ങളിൽ സുരികൾക്കു സിംഹപ്പീരിക്കും മാധവന്തിനുള്ള കംരണം എന്നെന്നു വ്യക്തമാണും. ഇതുകൊതെ സുരികൾക്കും മുകളിസ്ഥാനവും കലാപു ചോദകവുമായ സൗക്രാന്ത്യം കലാവിഷയമാക്കുന്നതിനു് അവർക്കളും സ്വന്തപ്രധാനഗൃതയെ വർഖനമാക്കുന്ന എന്നും സംബന്ധമെന്നും നാതാണം.

പദ്ധതിക്രമിൽ വായനക്കാരിൽ ഇളവാക്കിക്കണ്ട്' ആശാൻ വീണ ഏവിന്നീ പുഞ്ചാവസ്ഥയെ ഇഷ്ടങ്ങ വണ്ണിക്കുന്നു:

അശ്രാമലാമഴക്ക് മൂലി മുട്ടപമാട
സാരള്യമെന്ന സുക്കമാരളംന്തിനെല്ലാം
പാരിക്കലേതുപമ? ആ മുട്ടമെമ്പിൽ നവ്യ—
താങ്ങായുമെന്തിയെങ്ക നിന്നനില കാണണ്ടാൻ.

വൈരാഗ്യമേറിയെങ്ക വൈദികനാട്ട്, യേററ—
വൈരിക്ക മുപ്പഴറിയേംടിയ ദീക്ഷവാട്ട്,
നോരേ വിടർന്ന വിലസിടിന നിന്നെ നോക്കി—
യാരാകിലെത്തു? മിചിയുള്ളവർ നിന്നിരിക്കും.

സുക്കാരളംനും നിന്നെത്തതും സർജനമനോഹരിപുമായ അ
പുഞ്ചത്തിന്നീരം—അപദിവാ ആ പുഞ്ചം പ്രതിനിധികരിക്കുന്ന നായികയുടെ—
അംഗ്യാദശസൗഖ്യത്തെ ഇം ഭാഗം പ്രകടമാക്കുന്ന, 'തപോമുളി'യായ ഒരു
സാധ്യപിംബയിട്ടാണു' നളിനിയെ ആശാൻ വായനക്കാർക്ക് പരിപയ
സ്വീകരിച്ചുന്നതു്. ആധ്യാത്മികവുത്തിയിൽ ചരിക്കുന്ന ഇം നായികയുടെ
ജീവഹ്യസ്ഥാപനരൂപത്തെക്കുറിച്ചു വായനക്കാർക്കു് അധികമായി ജീജ്ഞാനസ
ഉണ്ടാക്കുവാനിടമീക്കുണ്ടിലും ആശാൻ നളിനിയുടെ സംഘര്ഷത്തിനെത്തെ
എറാവും സജീവമായി വണ്ണിക്കുന്നുണ്ടു്. അരംബ്യപ്രദേശത്തു പ്രതനി
ജൂയോട്ടുടി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട 'പാവനാംഗി'യായ നളിനി താപസക്കമാരി
യായിരിക്കുമേം എന്ന വായനക്കാർക്കണ്ടാക്കാവുന്ന ശക്കെയ നിരസിച്ച
തിന്നശ്രേഷ്ഠം അവളുടെ കായസ്ഥാപനരൂപത്തെ കുവി ഇപ്പുകാരം പ്രശം
സിക്കുന്നു:

എന്നമല്ലുലാംഗംഗിയാ—
ഓന്നാമിത്തങ്ങാഡി പഴരിമാരിലും;
മിനാക്കില്ലി ശരദദ്രാതയായു്
വിനായാകിലുമഹോ തടടിപ്പുത?

'ഇട്ടവിനോക്കര്മ്മിയത്തുപോലെ' 'അസുലാംഗംഗി'യായ ഇം നായി
കയുടെ അംഗലാവസ്യത്തിന വൈകല്യം വകത്തുവാൻ അവളുടെ മാന
സിക്കേണ്ടുംഡാക്കും അരംബ്യപ്രതിക്കോ സാധിച്ചില്ല. അവളുടെ ഒവര
കാനീ അത്രതോളം പുണ്ണവും' ചിരസ്ഥായിയുമായിക്കുന്നു. 'അവികല

മാനഷ്ഠത്തുപമാധ്യരിയായ ലീലയുടെ ശ്രേണിവരെത വൃഥ്തിക്കുന്ന ഭാഗം അവന്നാരസികമായിട്ടുണ്ട്.

സകലതുമമ മതാർഥിച്ചതാൻ
മികവോടണിക്കുന്നതിൽ ശ്രേണിവാംഘതൻ
പ്രക്ഷതിയവളളയംഗകാന്തിയാൻ
സുക്ഷ്മി പിതാവു വിഭ്രഷണാഖളാൻ. .

യനീക്കണം ലീലയെ രൂപാന്നമം സ്ലൈക്കുന്നവനമായ അവളുടെ പിതാവിനു അവരെ വിവിധാലക്കാരമണ്ണിതയായിക്കാണുവാനുള്ള അഭിനീതിവേശം നിറ്റിപ്പിമായിരിക്കുമ്പോ. ലീലയെ ചമത്തുകരിക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തോട് മതാർഥിക്കുന്നതിനായി പ്രക്ഷതിമാതാവു് ഒരുദിവ്യ ചീരിക്കുന്ന. ഈ മാതാവു ലീലയെ അലക്കരിക്കുന്നതു കുതകങ്ങളും വിഭ്രഷണാഖളാക്കാണ്ടപ്പേ. പിന്നെയോ, നെന്നുബന്ധിക്കുമായ അംഗകാന്തിയാണു് പ്രക്ഷതിയുടെ ഉപകരണം. ഈ മതാർമ്മനോഭവവരെതക്കരിച്ചുണ്ടി പ്രതിപാദനം ലീലയുടെ സംഘര്യസ്ഥാപിക്കു സംഭവനെച്ചെങ്കിൽ സംഭവയും സഹായിക്കുന്നു. ദ്രവ്യസ്ഥാപിലെ നായികയായ സാവിത്രി ‘കേടറു ലാഖാനുഗ്രഹരിയാണു്’ ‘മനോഹരിയായ മാതം ഗരിയ ‘കാമഴതി’യോടാണു്’ ആശാൻ ഉപമിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ‘ക്രാജ്ഞബാന്നിന്തന്റെ പട്ടം കെട്ടും രാജത്തിപോലീരിക്കുന്ന വാസവദത്തും പുവലംഗണ്ഠം’ കാമരാജ്യത്തിൽ വില പരിച്ഛേദിച്ചിട്ടിപ്പാതു മനോഹര രണ്ടുണ്ടാണു്. ‘ഇടത്തുറന്നിമ കുറ്റതു മിന്നാതും മജച്ച, പൊടിച്ച’ന പ്രക്ഷതിലോലമായ മോഹനാന്തരംകളും മറ്റും അധികരിച്ചുണ്ടു് വൃഥ്തിനു വാസവദത്തും കാന്തിപ്രസാരത്തെക്കരിച്ച വായനക്കാരിൽ ശരിയായ സഖായനം ആനിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. ഈക്കുന്ന സംഘര്യവത്കിക്കും നായിക മാരെ സംഭവനെച്ചെങ്കിൽ, കാവ്യങ്ങളിൽ ചിത്രീകരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ പ്രായണ എല്ലാ കവികളും സംഖ്യകരായിട്ടാണു് കാണപ്പെടുകയും. അതിനാൽ ഈ വിഷയത്തിൽ ആശാൻ സാഹിത്യത്തിൽ പ്രഹത്മായ ഒരു പദ്ധതിവിനെ അനുസരിച്ചു എന്നതെന്ന പറയാം. സ്രീക്കൃഷ്ണ സുസപദിക്ഷവാനം സപ്തതികളിലെ നായികമാരിൽ അതിനെ ആരോപിക്കുവാനം ആശാൻ വ്യുത്പന്ത പ്രകടിപ്പിച്ചിക്കുന്ന ഏന്നു് ഈ വിച്ചാരം തെളിയിക്കുന്നുണ്ടപ്പോ.

വന്നിതകം നിസ്ത്രേഖിപ്പായ ഫ്രെഞ്ച് കമ്മറ്റിയുടെ സാമ്പ്രദായിക്ക് അരുംഭിക്കാവിതന വിശ്രാംസം അദ്ദേഹത്തിന്റെ തൃതികളിൽ പലേ ടത്തു, സ്കൂൾക്കണണ്ടോ. ആരംഭിക്കുന്ന അവണ്ണവലമായ ഇംഗ്ലീഷ് വിശ്രാംസം,

പഴകിയ തവവല്ലിമാറിടാം,
പുശ്രയാഴക്കം വഴി വേറെയാകിടാം,
കഴിയമിവ, മനസ്പിമാർമ്മന—
സ്റ്റൂഡിവത്രക്കുമൊരാളിലുന്നിയാൽ

എന്ന പദ്ധതിൽ അദ്ദേഹം പ്രവൃംപനംചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മഹാകവി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ള നായികമാർ അവ്യാപിചരിതമായി ഗാഡമായ ഫ്രെ ശതിന്റെ അധിക്ഷൂന്നത്തെളാണ്. തെല്ലുക്കിലും ശലഭമേന്നിരെ മാനിയാ തെ' ഭ്രമരവരുന്ന വരിച്ച ക്ഷുമതതിന്റെ ഫ്രെമാർഡ്യത്തിനും ആ കാരു കന്നെക്കാണ്ടത്തനെ ആരംഭിക്കാവും നല്ലിച്ചിരിക്കുന്നു:

എന്നംഗമേകനിവ തീരെകൊട്ടതുപോയും എന്ന—
നെന്നനുകൂടുകരെയൊക്കെ മടക്കിയിരേണ്ടും?
ഇന്നോമലേ, വിരവിലെന്ന വെടിത്തെടാണ്ടു
എന്നോക്കെയെല്ലാം ബത വണ്ട പുലവപിടിനു.

ഒഭിവാകരവിഷയകമായ സ്റ്റൂഡിവത്തിന്റെ നിഃജ്ഞമനസ്സറിച്ചു നാളി നീ ചെയ്ത സാഹസ്രത്തിന്റെ മാറ്റ മികച്ചതാണ്. മാത്രാപിതാക്കണ്ണാരെ യും സ്വന്നാരെത്തുയും സ്വന്നവശ്വലൈയും വെടിഞ്ഞു ഒഭിവാകരനു എങ്ക ശരണമായിക്കുത്തി പ്രവർത്തിച്ചു നാളിനി അദ്ദേഹത്തെ അവളുടെ ജീവിത സ്വപ്നപരായി ഗണ്ടിച്ചിരുന്നു. സ്വന്നക്കരെ സമാഗ്രമിച്ചു ആ സാധ്യപി അദ്ദേഹവുമായി വീണ്ടും വേർപ്പിരിയേണ്ടതായിവരുമെന്ന തോന്ത്രിയ അവസ്ഥയിൽ താഴെ വിണ്ണ കാലിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ടും ഇത്തന്നെ പറ ഞ്ഞു:

എന്നീരയേക്കയനമ്മു ജീവന—
രൈജൻറു ഭോഗമതുമെന്നു മോക്ഷവും,
എന്നീരയീൾ, ദുഷ്മീ പദ്മാംബജ—
തതിന്റെ സീമയിൽ പോകിലില്ലേ എന്നു.

ഇതിൽ കവിഞ്ഞ ഒരു ഫ്രെമാർവ്വരും, ഇതിനെ ഇയിക്കുന്ന ഒരു ഫ്രെമാസ്യും, എവിടെയാണും കാണുവാൻ കഴിയുക്കും ധനവും ജീവനം

ബോധവും മോക്ഷവും പ്രേമലക്ഷ്യമായ പുരാഖർത്ഥന. ശ്രീകൃഷ്ണ പ്രേമം ഹതിലും കൂടുതലായി എന്നുണ്ടെന്ന പ്രസരിക്കണം, എന്നുണ്ടെന്ന പ്രകാശിക്കണം?

‘സദനനീകടവത്തി’യായ മദ്ദന നൈരത്യതനെ എഴുതാനും ചെയ്യും ലീല കമനനമായുള്ള ഭാവത്യുജീവിതത്തിൽ അംഗീകരിച്ച നില യെ ‘തകൾിലപോലെ തരംഗലീലയിൽ’ എന്ന ഉച്ചമാറംകാണ്ടു അതുണ്ടാവോ വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. ഭർത്താവിന്റെ മേഹവിശ്യാഗത്തിനു ശ്രേഷ്ഠം മദനമായി സമേളിക്കുവാൻ ലീല പ്രദർശിപ്പിക്കുന്ന തപരാം അനുഭവിക്കുന്ന ദ്വീപരബ്ദിയിൽ അനുഭൂതിക്കുന്ന ത്യാഗദാശിയിൽ അവളുടെ ദ്വിജാന്തരം മുഖ്യാടവിശ്ശ്യായ ലീല ചെയ്യുന്ന ശ്രദ്ധഗാനം അവളുടെ എഴുന്നും ദിവ്യാകരണിൽ എത്രഭേദം ഗാഡമായി ലഭിച്ചിരിക്കുന്ന എന്ന നമ്മു മന സ്ഥിരാക്കുന്നു. തങ്കളുടെ പൂർണ്ണാഗത്തിനു തീരെ അനുത്രപമല്ലാത്ത വിധം മാർഗ്ഗാവക്കു നേരത്താവായി സ്പീകരിച്ചതു പിതാവിന്റെ ശാസനംനിമിത്തമാണെന്നും അനുസ്ഥാ ശക്തിക്കൈത്തെന്നും അപരാധം ക്ഷമിക്കുന്നുമെന്നും മറ്റും ഉദ്ദീരണംചെയ്യുന്നും ലീല അവധിക്ക ദിവാ കരഞ്ഞകരിച്ചുള്ള എകാന്തമായ പ്രേമം ഇങ്ങനെ വ്യക്തമാക്കുന്നു:

ചീരതരമയി നന്മ, നിന്നിൽ വാണിന്—

കരളിമിശ്രാ ശ്രജനാർക്കരം സമീരാത്മൻ!

കയറുകയറുള്ളഭരമെന്നയോർത്തി—

ലോക നിമിഷാർഖവുമനുന്നള്ളിതായു് എന്നു.

ഇങ്ങനെ തന്നെ പരിപൂർണ്ണമായും മദ്ദനു് ഉഴിഞ്ഞെവച്ച ലീല അയംജൈ കാണാവാനുള്ള ഉത്ക്കൂനിശിത്തം ക്രമത്തിലയിക്കം വലഞ്ഞ. ഒരു വനപരിസരങ്ങളിൽ ദ്വശ്രൂഷാശ്രായിക്കുന്ന ഉദ്ദീപനവിഭാവങ്ങൾ ലീല യുടെ കാമുകപഠനാശസ്ക്രാന്ത ശത്രുഖാിഭിപ്പിച്ചു. വിശയംസക്തിയു ക്രമായ സേപ്പാത്തിന്റെ വിഴുംഭേണംനിമിത്തം, അവധി വിവരണയായി. പ്രേമസാഗരത്തിലെ തരംഗപരമ്പരയിൽ ആദോജനംചെയ്യുന്ന നായിക നീസുഹായയായി, നൈരാധ്യത്തിന്റെ പ്രാന്തത്തിലേയ്ക്കു ദീഷ്ടിവെച്ച കൊണ്ടു് ഒരു ശാന്തം ഇങ്ങനെ അവസ്ഥനില്പിക്കുന്നു:

മുണ്ണയശിവിച്ചിൻ വെന്തിച്ചുനിതാത്മാ,—

വണ്ണയുക തെന്നലണ്ണത്തു ചെന്നപക്കത്തിൽ,

എപ്പുണ്ണ തടവുകരയൻനേരമന്നേ, ഷേഡ—

നന്നയുക, നിന്മല്ലിയ, ലീല എന്നു വലഞ്ഞ.

ലീലാക്കട പ്രാഥമന്ത്രിൻറെ സാന്നിദ്ധ്യം ഇന്നീവും ലക്ഷ്യങ്ങൾ അവരെപ്പിടിക്കുന്നതുവും അവശ്യമില്ലാണ്.

കംരൂപഗംഡ ചാത്രൻപുരയനെ പ്രാഥിക്കുവാനിടയായ സാവിത്രി യന്ത്രജ്ഞന്ത്രിൻറെ പ്രേമരാക്ഷതിയും വിസ്മയവഹമായിട്ടാണ് ആര്യാൻ നൃക്കു ഹാട്ടിത്തന്നെന്നതു. ചാത്രൻറെ മുഖാഘാഷഭളപ്പറി സാവിത്രി വാഴു നന്തിനെ കയ്യും കണക്കുമില്ല. അതു പുലാവുവാവിൻറെ സന്ദർഭിൽ ബോധവരുപ്പറി എത്ര കീർത്തിച്ചുണ്ടും അവക്കു തുള്ളിവരകയില്ല. ഗ്രാവികംജാരാനായ ശ്രീകൃഷ്ണൻറെ ലീലകൾ വണ്ണിക്കുന്ന ‘രാസത്തീഡി’ മുതലായ ഭാഗങ്ങൾ തുള്ളിഗാമയിൽനിന്നും വായിച്ചു കൊക്കുന്നും ‘സച്ചരിത്’നായ ചാത്രൻ റൈറ്റിംഗിലും പ്രകടിപ്പിച്ചുനില്ലെന്ന സംശ്ലിഷ്ടം വന്നെപ്പറ്റെക്കണ്ണ സാവിത്രി ഇത്തരം പരിശുണ്ണാം:

വാർമ്മമത്രവോസ്പുരികം ചുളിച്ച പൽ—

പ്രൂഹമാട്ടാൻകീഴുപ്പുംകുംങ്കാഞ്ചനത്തി

ഹാ മീഴി മദ്ദിച്ചടൻ നില്ലും ചാത്രനെ—

കാർമ്മകിർശവന്നുനെ വീക്ഷിക്കം തോൻ.

എക്കവല്ലുക്കായ ശ്രീകൃഷ്ണന്നെപ്പാലെയാണ് സാവിത്രി ചാത്രനെ സ്നേഹിച്ചിരുന്നതും ബഹുമാനിച്ചിരുന്നതും ജീച്ചിക്കുന്നതും.

ആനന്ദവാടകളും ക്രമാധികമായ ഒപ്പമംഗളിച്ചിത്തഹാണ് മാത്രം സ്വപ്രഹരിതാണും ബന്ധുക്കിളിയും വെടിഞ്ഞും ആ ബുദ്ധസംസ്കാരിയ അനന്തരമില്ലതു. വേദ്യാവുത്തിച്ചുപെക്ഷിക്കാതെതന്നെ ഗാധവും നിന്മ ലഘുമായ സ്നേഹം ഒരു പുതഞ്ചനിൽ .സമർപ്പിക്കാമെന്ന വാസവദത്തെ തെളിയിച്ചു. വേദ്യക്രായ ശ്രീകരക്ഷും എത്രതക്കിലും ഒരു പുതഞ്ചനെ ലക്ഷ്യമാക്കി അനവദ്യമായ അശാരാഗം അക്കരിക്കു ഉംഡാരണ മലപുക്കിലും വാസവദത്തുണ്ട് നിന്മലമായ പ്രേക്ഷണത്തി അനുതക മായി ഉദയംചെങ്കിട്ടിക്കുണ്ടുണ്ട് ആര്യാൻ വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ചരമേം സൗഖ്യിയായി കൂദാനത്തിൽ കീടക്കുന്ന വാസവദത്തും ‘ഉപത്രപ്പൻ’ എന്ന നാമദേഹയ്ക്കുവാനത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അവവ്യത്യാസം വണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നതിൽനിന്നും അവക്കട പ്രാഥമന്ത്രിൻറെ അശായത്തെപ്പറ്റി നൃക്കും അനമാനിക്കാം. ഉപത്രപ്പൻറെ നാമദേഹം വാസവദത്തെയുണ്ടാവു സിച്ചിടതെന്നും മുതാശജീവികിയാണും ശക്തിയേറിയ ചതുരക്ഷാരീമാന്ത്രം മായും കവി ഉഛ്വസനംചെങ്കിരിക്കുന്നു. ചുട്ടകാട്ടിൽ ഗ്രാസവ്സ്പദയാം

യായിക്കിടക്കുന്ന വാസവദത്ത രാഗവെവേംഗിമിത്തം ആ ‘യുവരുന്നി യെ വീക്ഷിപ്പാൻ’ തല പൊക്കിയതെ. ഉപള്ളം ദൃഷ്ടിയിൽപ്പെട്ട ഫ്ലോറ വാസവദത്തയുടെ മുഖഭാവമെന്നും നോക്കുക:

അവർക്കുന്നുപാസെയുമുഖത്തി—

ലങ്കിവിണ്ണിലെന്നപോലെ
എവിടേന്നോ ചാടിയെത്തി

രക്തരേവകൾ.

ഇപ്പോൾ അവസാനരംഗത്ത് അവരുടെ ഉപള്ളംനേക്കിണംവോ ഭണ്ഡാക്കുന്ന ഓവവ്യത്യാസവും സമയമായില്ല എന്ന മഹാപടി കേടു ഗോശ യായി അവർ “ക്കു തോഴിയോടായെംട്ട് സ്വന്തമായും” പറയുന്ന വാക്കുകളും വാസവദത്തയുടെ അപൂർവ്വം ദൃശ്യമായിരുന്നു എന്ന അവ്യാപനം ചെയ്യുന്നതോളും.

കൂമാരനാശൻ ചീത്രണംചെയ്തിട്ടുള്ള നായികമാരിൽ പലരും ഫ്രേഡ് ബൈക്കരം ബൈനിയും കൂട്ടകാരായിരുന്നു എക്കിലും ആ ബാല്യദിവസുമാം നാളിനിയിൽ മാത്രമേ ഫ്രേഡുപരത്തിൽ വികസപരമായിരുന്നീരുള്ളു. ആയുംതുക്കിണിവി തത്തിൽ നെന്നുംതുക്കിക്കായ ആവേശമുണ്ടായിരുന്ന ബൈക്കരം നാളിനിയെ പ്ലററി യാത്രാനും, ചി.എക്കാലത താപസവുത്തിയംഗീകരിച്ചു ഹിമവൻ സാനകകളിൽ ജീവിതം നയിച്ചു. നാളിനിയാക്കട്ടു, തനിക്കു യാവനം ഉദിച്ചപ്പോഴേയും, ബൈക്കരിൽ സ്വപ്നം ഫ്രേഡവലംഡയി തനീനും, ലീലയും മദനനമായുള്ള ഫ്രേഡവന്നുതെ ഉപകുമംചെയ്തും പോഷിപ്പിച്ചതും ആരാണ്ണനും തീരുത്തുപറയാവുന്നതാണ്ടുകിലും അവരുടെ സാധാരായികനില പരിഗണിക്കുന്നും ലീലതന്നു അല്ലെ എന്ന സംശ റിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭാരവസ്ഥയിലെ ആ പാവം ചാരതൻപുലയൻ സാവിത്രിയന്തരജ്ഞന്തരിനെ പ്രണയിക്കുന്നുമെന്നും അവരുടെ സമാഗ്ര തതിനേറ്റു ആരംഭശരയിൽ സപ്താംഗതിൽപ്പോലും തോന്തിയിരിക്കുവാൻ തരമീല്ലു. ചാരതൻനേരു കാരോ ചരുക്കളിപ്പററി സാവിത്രി സൂരിക്കുന്ന കൂട്ടത്തിൽ ഇപ്പോൾ ക്കു മുസ്താവം കാണുന്നു:

ഹന്ത, തയണനു സമലവൻ ദ്രശ്യകായ—

നന്തിക്കിണെന്തുതീ നീയേക്കയാമെൻ

അന്തിക്കത്തണ്ണം തക്കിയുറുഞ്ഞുനു

ചീനി വേറില്ലുതെ പെപത്രംപോലെ.

ഇവക്കെട ഫ്രോമബന്ധത്തിന് തികച്ചും കാരണക്കാരിയായിരിക്കുന്ന സാഖാത്രിയാണ്. സാന്നിദ്ധ്യമന്ദിരത്തിലെ അവളും തന്റെ നിബന്ധങ്ങൾ പരിശീലനമിക്കുകയും, മറ്റൊപററി ബുദ്ധിപൂർവ്വം പര്യാലേം ചീച്ചും ചാത്രന്നേൻ മുണ്ടനേഷ്ട്രിൽ ഭേദിച്ചും അവനെ ഫ്രോമിക്കുകയാണ്' ചെയ്യുന്നതും. ബുദ്ധസംഗ്രഹസികളായ അനുഭവനെയും ഉപയോഗിച്ചും അവക്കെട അറിവോ സമ്മതമോ കൂടാതെതന്നെ മാതംഗിയും വാസവദത്തും ഫ്രോമിച്ചു എന്നാളും മുഴുമാണാല്ലോ.

ഇങ്ങനെ ഫ്രോമബന്ധത്തിന്റെ വാദായനം ഉച്ചലഭിച്ചു കൂടുന്ന നാഡിക്കമാരിൽ ചീലർ ഫ്രോമവിഷയത്തിൽ സ്വന്തരൂപവാഞ്ചലയും അവരായിരുന്ന എന്നും അവക്കെട ജീവിതം വിശദീകരിക്കുന്നു. 'യുവ അനുപ്രയഥം സ്വതന്ത്രമാണവക്കെട കാമ്പുപരിഗ്രഹിച്ചുകൂടി' എന്നും അഭ്യന്തരം ലീലയിൽ മുതിപാദിച്ചു പരമാത്മത്തേന്നയാണും അവർ ഉം ഹരിക്കുന്നതും. ഈ സ്വന്തരൂപവോധാധിത്വത്തിനും അവർ കാര്യക്കാരി മാർഗ്ഗം ചെയ്യുന്നതായും ആശാൻ സംഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. നാട്ടിനിയും ലീലയും മാതംഗിയും ഇതിനു സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു.

'എക്കമത്തിയാം പ്രാണിതന്നപ്രിയമൊരിക്കലേശ്വരൻ'

എന്ന വിശ്രദാസത്തിന്റെ വിശദീകരണം ആര്യാൻനർ തൃതീകളിൽ പലതിലും കാണാവാൻ കഴിയും. സർവസ്പവും തൃജിച്ചു ദിവാകരനെ കാണാനമെന്ന ഏകകാദ്രോഹത്താട്ടക്കട്ടി ജീവിതയാത്രചെയ്യു നാളിനാക്കു കാരുക്കാഡാത്തിനാളും ഭാഗ്യം സിലവിച്ചു. കമനന്റെ മരണത്തിനു ശേഷം സ്വതന്ത്രയായിത്തീർന്ന് ലീല മദനനെന്നതു വിന്യൂദമിക്കി ലേഡ്യു തിരിച്ചു. അവളുടെ കാരുക്കമാർഗ്ഗാവും മദനദാനസിലവിയാൽ സഹായമായിത്തീർന്നു. മാതംഗിക്കു ബുദ്ധൻ ആഗ്രഹത്തിൽവെച്ചു ആനുഭവനെ കാണാവാൻ സംഭിച്ചു. ഉപയോഗനാളും ഫ്രോമായിക്കും നിമിത്തം പല കുറിയം അദ്ദേഹത്തെ സ്വപ്രഗമനത്തിലേഡ്യു ക്ഷണിച്ചു എക്കിലും 'സമയമായില്ല' എന്ന മദപട്ടിതനെന്നയാണും വാസവദത്തിലും കുടിക്കുക്കാണിതെന്നതും. മരിക്കുന്നതിനുമുപും അദ്ദേഹത്തെ ഒന്നു കാണാനു വിഷയത്തിൽ വാസവദത്തിലും നൈരാഹ്യംതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കാം. എക്കിലും ഒട്ടവിൽ മുശ്രാനത്തിൽവെച്ചു' അവളുടെ ആത്മക്കാരിയും ആരുത്യനാക്കാനും ശ്രദ്ധാരം നിവാരിതമാക്കാതു നംബം കാണുന്നു.

സ്വപ്നാദമായിം ഗാധമായിം ദേശവിക്കുകയും ആവശ്യമാളിപ്പക്കിം മഹാത്മ്യമാദാരം ചെയ്തു കാരുക്കാരി അനേപാഷിക്കുകയും ഭാഗ്യവരാൻ

എപ്പുമസവ്വസ്ത്രങ്ങളായ അവരെ ദർക്കുകളും ചെയ്യുന്ന ഈ നായിക മാക്ക് ആക്ഷംതനെന ആശാൻ വൈഷ്ണവികമായ ചാരിതാമ്പുത്തിനും അവകാശം നല്കിയിട്ടില്ല. പുഡം വണ്ടും പരസ്പരം നിപ്പാജമായി പ്രേമി ചീഞ്ഞു. അവകുടെ വിവാഹദും നിശ്ചിതമായിരുന്നു. എന്നാൽ ഈ കാമ്ഹിനിക്കു ഭാവത്യമനുഭവിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം കവി അഭവദിക്കു നില്ല. തങ്ങവിലും കല്പിലും തലതല്ലുന്ന വണ്ണിനെ നേരുകൾ കവി അഭവദിക്കു ഇഷ്ടനെ വിചാരിക്കുന്നു:

അനോക്കിലിപിണ്ണിവെ വളരും ദ്രഘാന്തരാഗ—
മനേന്തുമാൻപദ്ധതിനു കാത്തിരുന്നു;
വന്മൈയച്ചായമമ കണ്ണളി ലഘുമുന്നിനു
എ ദിക്കുവാം; കറിന്താൻ വേഖിവുന്തു, നീ!

വേഖിവുന്തുടെ കാംനുംതനും ആശാൻ സംഭാവനാചെ യീട്ടുള്ള മറു നായികമായുടെ കമകളിലും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു്. മാത്രം പിതാക്കുമാർ നിശ്ചയിച്ചു വരുന്ന സ്പീകരിക്കാതെ ദിവ്യകരനു തെട്ടി ഇറക്കിയ നല്ലിനിക്കു് അദ്ദേഹവുമായി യാവനമനുഭവിക്കുന്ന മെന്നുള്ള അത്യംഗരഹം അവളുടെ താപസവുത്തിക്കു മുമ്പായി ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്നുള്ളതിൽ തക്കത്തിനുവകാശമില്ലാത്തോ. ദിവാകരനും സമീപത്തെത്തിയ നല്ലിനിയോടു് ആ യതിവാര്യൻ പറയുന്നു:

ഉണ്ടു കൂതുകളുള്ള തിൽ, നാടതിൽ
പണ്ണിക്കുന്നതുകനു കാട്ടിതിൽ
കണ്ണുമുടിയതു, മെന്നമല്ല നാം
രണ്ടുപേരുമൊരു പുത്രിയാന്നും.

തനുപ്പോലെ ആധ്യാത്മികവുത്തി സ്പീകരിച്ചു ഒരു സംന്ദൃശിനിയായിട്ടാണു് ദിവാകരൻ നല്ലിനിയെ സ്പാദതംചെയ്യുന്നതു്. ഇഷ്ടനെ വിത്രുശ്വരവുത്തികളായ ഈ നായികാനായക്കായുടെ സമാഗ്രവും അന്ന ദിവചരിത്വവും നല്ലിനിയുടെ പുംബിലാപണത്തിനും വിച്ചലതയെ തികച്ചും തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. ലോകസാധ്യാർഥനായ അന്നരാഗവാസ തതിലാണു് ലീലയും മഠനും എൻപ്പെട്ടിരുന്നതു്. വൈഷ്ണവികമായ ആനും ഇവകുടെ അഭിലാഷത്തിനു ലക്ഷ്യമായിരുത്തുനു, ഇങ്ങനീറിക്കാം. എന്നാൽ ലീല കമനു വിശ്വാദം കഴിക്കുവാൻ നീംവാസിത്തായി തത്തീകരിക്കുമിത്തം ഈ ആഗ്രഹനുപുത്തിക്കു തടസ്സം. വന്നുചേന്നു,

എക്കിലും സംവസ്തരമുണ്ടാകുന്നപക്ഷം സംശയാഗസ്വമനസ്വീകരിക്കുന്നതിനും അവർ ഒണ്ടപേരും കൂടുകികളിൽ സന്നദ്ധത്വമായിരുന്നു എന്തുകൂടിക്കാം. ഇംഗ്ലീഷാഭാവത്തോടുള്ളടച്ചിരാൻ കമന്റെന്നു മരണത്തിനാശം ലീല മദനനെത്തെടി പുറപ്പെട്ടതും. വിന്യൂട്ടവിയിൽ ഒരു ശിലാതലത്തി ലിങ്ഗംകൊണ്ട് ലീല,

ക്രിയിലിനായില്ലിന്തു പംടിച്ചു;
മയിലിര തിന്പിടയോടുമാടിച്ചു;
പ്രിയയെയുന്നന്നയിച്ചിട്ടു നീംഹാ;
പ്രിയതമു നീയന്നയാണ്ടു ഞാൻ വലഞ്ഞ.

എന്ന വികാരവെവശ്യത്തോടുള്ളടച്ചി ശാന്തമെഴുന്നതിൽനിന്നും മദന സന്ദർഭങ്ങളുമായ സുഖത്തിൽ അവരുടെശാഖയിരുന്നു അഭിലാശം എന്തു ഫോളം ഗാധമായിരുന്നു എന്ന റഫക്ഷൻ അനുഭാവിക്കാം. മാധ്യവിയുടെ സ്ഥലപ്രവേശാദിത്തമായ സ്ഥിരോന്ത്രാവാത്തിന്റെ മലമായി മദനനെക്കാണ്വാൻ ലീലയ്ക്കു സ്ഥാനിച്ചു. എന്നാൻ എന്നാണു മലം? അവുസ്ഥിത രസംബന്ധ രാഖിംഗ്രഹണസ്വീം അവരും അനുഭവിച്ചു. പക്ഷേ അനന്തര ക്ഷേമത്തിൽ രേഖാന്തരിച്ചുടെ ആവത്തംജലിൽ അയാൾ അനുഭബംനും ചെയ്തു. അവളുടെ കാമിതം സാഹല്യരഹിതമായിപ്പറിണമീച്ചു. ആന സന്നിൽ ദ്രോച്ചിംഗ്രേഹത്തോടെടുത്തു പുറപ്പെട്ട മാതംഗിക്കു ലഭിച്ചതു ദിക്ക് ‘സീപദമാണു’; അല്ലാതെ ആ ബുദ്ധാശ്വരൻ കാമിനീപദവിയല്ല. ‘ഹ്രണബുദ്ധി’നിലിത്തം കോമലതനായ ഉപത്രഷ്ടുന്നും കൊതിച്ചിംഗന വാസവദത്തിലും പ്രേമം ഇരുണ്ടുവരുമ്പോൾ മായിരുന്നു എന്നാജ്ഞയിൽനിന്നും ആ വേദ്യാജ്ഞുടെ വാക്കുകൾതന്നെ സാക്ഷ്യം വഹിക്കും:

അനാർക്കതരഹോ ധനചതികരം നിത്യമെന്നകാലിൽ
കനകാലിപ്പേക്കംചെയ്യു തെരുതാൽപ്പും
കനിശൈത്യാന കടാക്കിപ്പുണ്ഠ മടക്കം കണ്ണകരം കൊച്ചു—
മനിരയക്കാണവാൻ മുട്ടിയുംനാലും.

എന്നം ഉപത്രഷ്ടും ‘യതിമര്യാദയിൽ’ തന്റെ സദനത്തിൽ വന്ന ദിക്കും സ്വീകരിക്കുന്നപക്ഷം ‘മീശിക്കാം മധുരാളുതീരെ നോക്കി രസിക്കാം മല്ലും’ എന്നം മറ്റും മുണ്ടായവിവരങ്ങളും വാസവദത്ത പറയുന്ന വികാരവിജ്ഞാനിത്തംജ്ഞയും വാക്കുകളിൽ അവളുടെ വിശയാസക്തി സ്വാശ്ച

മായി പ്രകാശിച്ചുകാണുന്നു. ഏന്നാൽ അവളുടെ അന്വദാനമെന്തു്? സപ്തഗ
ഹത്തിലേപ്പു സാമരം കഷണിച്ചുകൊണ്ട് വാസവദത്ത പല കറിയയച്ച
ഒത്തൃത്തിനെന്നും ‘സമയമായില്ല’ എന്ന വൈരസ്യപ്രദവം നെന്നരാജീ
നക്കുമായ മഹപടിഖാണു് ഉപയുപ്പൻ പാഞ്ചയച്ചതെങ്കിലും ഒട്ടവിൽ
അദ്ദേഹത്തിനെക്കാണവാൻ അവരുടെ സാധിച്ച. പക്ഷേ എത്തു് അവ
സ്ഥാനിൽ? എത്തു മനോലാവത്തിൽ? അഫ്പുഴം ഉപയുപ്പൻറെ മൊഴികൾ
എത്തെന്നയളളതായിരുന്നു? വികലാംഗിയായി—പ്രായേന നീംശ്വത
നായി—ഴുഞ്ഞാത്തിൽ കീടക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ‘നാശിസൗഗ്രഹത്തിൽ
മെഹമഹാന്ന സുഖത്തല്ല എന്നു് ഏന്ന ഉപയുപ്പൻ അവളോട് വിളിച്ച
പറഞ്ഞ. വാസവദത്തവുടെ പ്രേമബന്ധം അവരും അഭിലഷിച്ചിരുന്ന
ഇതും മഹാരാജാത്മ്യത്തിനു സഹായകമായിത്തീർന്നില്ലെന്നു് ഇതും
കൊണ്ട് തെളിഞ്ഞതില്ലോ.

രതിഭാവവികസിതവും മദനമോഹനവുമായ കാഴ്കാനന്നതെ ദർശി
ക്കുവാൻ കൂദാശാശാശ്വര നായികമായുടെ കണ്ണകൾ കൊതിക്കുന്നു.
എന്നാൽ ഇതും നബവും വളിന്റെ സ്നേഹിപ്പിച്ചും അനുകപ്പക്കവുമായ ഒരു
ശരീരത്തെടുട്ടും തപ്രദൃഷ്ടതിഞ്ചുടെ വിലാസത്തോടുകൂടി ദിവാകരൻ നാളി
നിക്ഷേപം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. പരവരതനിമിത്തം ‘അതിവിത്രപാൻ അന്നമീ
ശ്രേഷ്ഠൻ’ എന്ന മട്ടിലും നിർവ്വചനസഹമല്ലോത്ത ഒരു ചിത്രപ്പത്തിയോ
ചുട്ടിച്ചും മദനനെ ലീല കാണുന്നു. സംസാരഭേദവത്തിലുണ്ടുന്ന ഒരു
ബോദ്ധരിയോച്ചള്ള ശാന്തകവനിമിത്തം ബുദ്ധസമീപത്തിലേപ്പു തന്നെ ത്രട്ടി
കൊണ്ടുപോക്കുവാൻ സന്നദ്ധനായി നില്ലുന്ന ഒരു ലീക്ഷണവിനായാണു്
വിഹാരത്തിലെത്തിയ മാതംഗി ആനന്ദനിൽ കാണുന്നതു്. പീതചീവ
രവും ധരിച്ച കയ്യിൽ കാട്ടമായി ‘ഇക്കണം മുന്ത്രമാദ്ധ്യാ കൈയേക്കവാ’
നില്ലു ഒക്ഷതയും തപരയും ഭാക്ഷിന്നുവും മിവത്തു സ്നേഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ട്
നില്ലുന്ന ഉപയുപ്പന്നാണു് വാസവദത്തവുടെ നയനങ്ങളുടെ ശോചരീഡ
വികസനതു്. കാഴ്കഹായുടെ വദനകമലഘളിൽനിന്നുണ്ടുന്ന നിസ്സരിക്കുന്ന
പ്രണയമസ്തനമായ വാക്കുഡ പാനംചെയ്യുവാൻ ആരാന്തര കൂതിക
ളിലെ ശ്രീപാത്മാജീടെ കണ്ണപുടങ്ങാം അഭിലഷിക്കുന്നു. ഏന്നാൽ
നാളിനിയുടെ പ്രേമഭാത്രം അവരെ ആദ്യം അറിയുന്നതെയില്ല; അറി
ഞ്ഞിട്ടുനേന്ന ‘എന്തിവിടെ വാണിജ്ഞന നീ’ എന്നാണു് ആ യതി അവ
രളം മോദിക്കുന്നതു്. സംഭാഗനായ മദനൻ ലീലയോട് യാത്രാനും
തന്നെ പറയുന്നില്ല. ബുദ്ധിക്ഷുവായ ഉപയുപ്പനിൽനിന്നും പ്രേമരിസ

പ്രസർഥിച്ച ഒരു വാക്കേപോലും ശ്രദ്ധിക്കുന്നതിനു വാസവദത്തിലും സാധിക്കാതെപോയി. മാതംഗിയുടെ കമാളം ഇതുതന്നെന്നായിരുന്നു. തങ്ങിട്ടുടന്ന ഫ്രെമാജന്റപ്പള്ളിമായി ഉബ്പത്യമനുഭവിക്കണമെന്നു് ഒരു സമയത്തു് ആഗ്രഹിച്ചിരുന്ന ഈ മഹിലകളിൽ ഒരാൾ അകാലവചരമടങ്ങു; മറ്റൊരാൾ കാട്ടകൻറെ ഉറസ്സിൽ ചാരി മരിച്ചു; മറ്റൊരാൾ ബുദ്ധിക്ഷുണ്ണിയായിരുന്നീൻ. മറ്റൊരാൾ നീതിജ്ഞന്റെ രുക്ഷമായ ഭാജ്യപരിപാടികരിക്കുവിഡെയായി ലോകവാസം വെടിത്തു. ഇവർക്കാൾക്കു തങ്ങൾക്കു കൂദ്യോദായിരുന്ന ആഗ്രഹം നീവർത്തിക്കുവാനുള്ള ഭാഗ്യം അപദാശാദാശം സിഖിച്ചില്ല. ഭരവസ്ഥമയിലെ നായികയായ സാവിത്രിക്കു മാത്രം ആഗ്രഹാർ എത്രോക്കാരുണ്ടുമെന്ന്. ഈ അവകാശം അനവദിച്ചു കൊടുത്തിരുക്കുന്നതായി കാണുന്ന ഏന്നുള്ളൂടു് ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വിശ്വരിക്കാത്തതെല്ല.

മാനസികസംസ്കാരത്തിന്നും താഴുന്ന തലങ്ങളിൽനിന്നു ചിന്താതീരമായി ഉന്നമിക്കുന്ന സ്രീക്കല്ലേയാണു് ആഗ്രഹാർ വിഭാവനചെങ്കു സ്പഷ്ടതികളിൽ പണ്ടിച്ചിട്ടുള്ളതു്. നീഞ്ഞുമായി ദിവാകരനെ മുന്നയിച്ചും അനാശ്വര്യങ്ങളായ അനഭവപരമ്പരകളെ തരണംചെയ്തും ആധ്യാത്മികമായ അനാശ്വര്യങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തും നാളിനീ അനൃത്യശ്രമായ ആത്മഹത്യാബിസ്മയാണും പ്രതികരിച്ചു. ദിനംദിനകാലമായി ഹിമവൽപ്പാർപ്പത്തുള്ളിൽ താപസവുത്തിക്കാശി ജീവിച്ച ദിവാകരനേപോലും ‘നാളിനീചിന്തയാൽ ശ്രദ്ധി യേറി’ എന്ന വായിക്കുന്നും എത്ര പാവനമായ ഒരു സ്ഥിതിയിലംണു് നാളിനീ ഒട്ടവിൽ എത്തിച്ചേരുന്നതെന്നു നുക്കു ഉണ്ടാക്കുവാൻ കഴിയും. ആദികാലത്തു മാതാപിതാക്കണ്ണാടെ കഴിപ്പുവായായിരുന്ന ലീലാ അവളുടെ ചരിത്രം അവസാനിക്കുന്നോഴേയു് ഫ്രെമബിഷയത്തിൽ കൂടുതൽ സത്യസന്ധ്യതയും ജീവിതത്തിൽ കൂടുതൽ സന്ദർഘവും ഫ്രെമിപ്പുക്കുന്നും. ‘നായാട്ടിനായി വള്ളത്തു വനം വിട്ട പാഡി നേനാരോറു മാൻകട്ടിപ്പോലെ’ സ്പഗ്ഗേഹത്തിൽനിന്നു രക്ഷനേടിയ സാവിത്രിയുടെ എദ്ദേഹക്കാരത്തിൽ വൈദാവലാസംസ്കാരത്തിന്നും ബീജം വിതച്ചിരുന്നു. ആഗ്രഹാർ ഈ അനശ്വരഗത്തിനു പാതയിൽനിന്നു കടക്കിലാണുള്ളൂടു നയിക്കുന്നിമിത്തം അവഡാ ബുദ്ധിയിൽനിന്നു ഭോഗദമിട്ടു് ഈ സംസ്കാരവീജത്തെ ദളപ്പിച്ചു വളിത്തുവാനാരംഭിച്ചു. അവളുടെ പരിസരങ്ങളും തജ്ജന്യമായ ചിന്താവിശ്വശരങ്ങളും അവളുടെ സാമ്പാദയിക്കുന്നും നേരിപ്പിച്ചു. ഭരണിമാനം വെടിത്തും ത്യാഗമനസ്തിച്ചും ആ

എന്നമാത്രമല്ല, നളിനി 'വേദപ്രയോഗമിയന്നതില്ല' എന്ന കവി വിണ്ണും വ്യക്തമാക്കുന്നു. പോരെകിൽ ദിവാകരനിൽ നളിനിയെപ്പറ്റി ഒരു വിച്ചാരം, അല്ലെങ്കാലും ശ്രോകം അനിപ്പിച്ചില്ല എന്നത്തി അസ്തം വിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇത് ഒരാത്മാജനാം എങ്കുന്ന വിധിക്കും? ലീല രോഹനതിനിൽ ചാടി മരിച്ചു. പ്രക്ഷ ഏതു അവസരത്തിൽ? എത്ര മനോലാവത്തൊട്ടുടക്കി? മറന്നുബാധിച്ച പ്രൗഢതിരേകംനിശ്ചിതതം അവരു സ്നേഹമനവീച്ചു അയാളെ അനേപാചിച്ചു. അല്ലെന്നുത്തെ സമാഗ്രത്തി നശിഷ്യം മറന്ന് അവക്കു വെടിഞ്ഞു രോഹനതിയിലേയ്ക്കു പ്രയാണം ചെയ്തു. ത്രഞ്ചിയം സ്പർശിയുംനിശ്ചിതതം സ്പക്കാടുക്കണ്ണൻ കുട അവസിത മാരുന്നാം അവരു ധരിച്ചു.

ഉടനെയാൽ പൊറാതെ വീണയണ്ണാം;
യടക്കിയെന്നീറ്റ കൃതാത്മപോൽ ഹസിച്ചാം;
ഇടവിൽ മറന്നെന്നതി നിന്ന ദിക്കിൾ—
നടനവരു നിറയിലെന്നപോൽ നടന്നാം.

തന്നെ ജീവിതസർവസ്പമായ മറന്നെന്ന അന്തരഭിക്ഷവാൻ അവരു നിശ്ചയിച്ചു—അപ്പേരും അവസാ കൃതാത്മയായി. ഇങ്ങനെ കൃതാത്മക യോട്ടക്കി അവരു അരെ നീളും ധവലിയരംഗക്കരംഭളിൽ സതോഷം' കൊള്ളുമെന്തുപോലെ ലഭിച്ചു. ഇവിടെ നംബ കാണുന്നതു ഭരണത്തിൽ സ്വീകൃത നമ്മുടെ അനുകൂലയെ അർഹിക്കുന്ന ഒരു നായികയെയാണോ? അംതോ, പ്രേമത്തിനുവേണ്ടി തന്നെ ജീവിതത്തെ തൃജിച്ചു നമ്മുടെ ബഹു മാനം സ്വാജംജിച്ചു ആദർശവത്തിയായ ഒരു സ്ത്രീരാത്തിനെയാണോ? വാസവദത്തവുടെ അവസാനഘട്ടം, അവക്കുസ്ഥംവാഡിച്ചിടത്തോളം, ഏതുതോളം ശാന്തവും സന്തോഷപ്രദവുമായിരുന്ന എന്നാളിൽ,

പറിയാവതല്ലാത്തൊരു പരമശാന്തിരസത്തി—
നാവായവരുക്കു തോന്നിയവക്കുന്നു.

എന്ന പാദപ്രയം സവിശേഷം തെളിയിക്കും. അന്യത്തുപത്തിൽനിന്നും ഒപ്പുമഞ്ചുണിവഴി നിർവ്വാണപദവി ഫൂപിച്ചു ആ ഗന്ധിക്കുടെ ചരിത്രം അനുബാദക്കുവെച്ചത്തിൽ ഭജവരംഗങ്ങൾ ഉയര്ത്തുന്നില്ല; നേരേമറിച്ചു അതിനെ ശാന്തിവിച്ചിക്കുടെ വിലാസരംഗമായി മാറ്റുകയുംണും ചെയ്യുന്നതും.

ആര്യാനന്ദര സുനിതപവിജാവനത്തിന്റെ മാംസക്രമങ്ങളിൽ നായികമാരിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകൊണ്ട സമാനയങ്കൾക്കുടെ പ്രതിപാദനം ഉപസംഹരിക്കുന്നതോടുകൂടി, ഈ ധർമ്മങ്ങളിൽ ചലതിനും ആശ്രൂഷിത ധാര സീത പ്രസിദ്ധപുരാണകമാപാത്രമാണെല്ലോ എന്ന ക്ഷതി ഇവിടെ വിച്ഛൃദ്ധയായിട്ടില്ലെന്നാണ്ടത്. പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടുട്ടെന്ന്.

സുതപവിഭാവനം

നായികാവൈജ്ഞാത്യം

കുമാരനാശാൻറെ സുതപവിഭാവനത്തോടിച്ചുള്ള കഴിഞ്ഞ ലേവ നാത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ നായികമാരിൽ ആരോപിച്ചിട്ടുള്ള സമാനയമ്പദ്ധതെല്ലാം ഒരു വിഷയത്തിൽ അല്ലെങ്കിൽ പ്രഥമരിപ്പിച്ച മനോഹതിയേക്കു റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തെങ്കിൽ കൊടുത്തു. ഈ ലേവനത്തിൽ ആശാൻറെ കാവു ലോകത്തു കാണാനു മഹിളകളിലുള്ള വൈദ്യമ്പദ്ധതെല്ലാം ചുണ്ടിക്കാണിക്കു കയ്യും ഇതിൽ ആശാൻറെ ഏദയം എങ്ങനെ പ്രതിഫലിച്ചിരിക്കുന്ന എന്നു വിമർശകയുമാണ് എന്നെന്ന് ഉദ്ദേശ്യം.

സത്പം, രജസ്സ്, തമസ്സ് എന്നീ മുന്ന മുണ്ടാക്കിയും എല്ലാ വ്യക്തികൾിലും അനുചൂലനം കണ്ടുവരുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ചീലരിൽ കൂത്തപ്രമാണം പ്രധാനമായും ചീലരിൽ രജംമുന്നം പ്രധാനമായും മറ്റൊരു ചീലരിൽ തന്മുഖം പ്രധാനമായും ഇരിക്കുന്നതു കാണാം. ഒരു വ്യക്തിയിൽ ഒരു മുന്നം പ്രധാനമായും വരുത്തിക്കുന്നബേക്കിലും മറ്റൊരു രണ്ടു മുണ്ടാക്കിട്ടുന്ന കാണാമെന്നുള്ളതു പ്രക്തൃതിയിലെ ഒരു പരമാത്മംമാത്രമാണ്. ഇതിലും ഗഹിച്ചിരുന്ന ആശാൻ താൻ ചീതുകരിച്ചിട്ടുള്ള നായിക മാരിൽ കാരോ മുണ്ടാക്കി പ്രധാനമായീ ആരോപിച്ച സ്വന്തതികളിലെ സുപ്രാംതപദ്ധതോടു ചേവവിധ്യം വരുത്തിയിരിക്കുന്നു. നല്ലിനിയുടെ

ശ്രദ്ധവം നിഃജ്ഞമാപിച്ചും ആനന്ദഭാധകവുമായിരുന്നു എന്ന ദിവാകരൻ നോട് സ്വപ്നത്രിത്തമനംചെയ്യുന്നതിൽനിന്നും നൃക്ഷ മനസ്സിലാക്കാൻ. താങ്ങളുടെ പുണ്ണ്യമായ വിലാസം അവളിൽ ഉദയംചെയ്യുള്ളത ക്ലിശ്ച പരിത്രമാണാണോ കാവുത്തിൽ പ്രധാനമായി പ്രതിചംബിച്ചിരിക്കുന്നതു്. യഥവന്നാരംഭത്താട്ടുട്ടി നാളിനിക്കു ദിവാകരൻ എന്ന പ്രേമത്രിപത്തിൽ മംറി. സ്വപ്നാവത്രംഖിച്ചുള്ള അവർ ആ ദിവാനി നേരത്തെന്ന ഗാന്ധമായി സ്നേഹിച്ചതുടക്കി. എന്നാൽ ‘അ സഹചരൻ’ അവളെ വേർപ്പിരിഞ്ഞു താപസ്വുത്തിക്കായി വന്നതിലേപ്പേഴ്ച പോയി. ജീവിതാശക്തി നശിച്ച ആ സാധ്യപീതിലകം പിതാക്കന്നൂർ നടത്തുന്ന വിവാഹാലോചനത്തിൽ അറിഞ്ഞപ്പോൾ നേരാശ്വരവന്നുണ്ടായി ‘കദന ശല്യമുഖവാൻ’ ഒരു സംഹാസം ചെയ്തു. എന്നാൽ അതു വിഹലമാക്കും. അനന്തരം അവർ തന്റെ ഉപകർത്തിയായ ദോഗ്രിനിലും നിർദ്ദേശമാണിച്ചു. ആധ്യാത്മികാനുജ്ഞാനത്തെല്ലിൽ വ്യാപുതയാക്കുംചെയ്യു. സംന്ധ്യാസപ്പത്തിയിലേപ്പേട്ടു ഇഷ്യവസരത്തിലും അവർ ദിവാകരനു തന്നെന്ന നിന്നച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള അവസരത്തിലാണു് കമാ രനാശാൻ ആ മഹതിനെയും വായനക്കാരുടെ മുന്പിൽ ഇരുക്കാറും അവതരിപ്പിക്കുന്നതു്:

സ്വപ്നാശ്വരത്തിനായു് കൂളിച്ചു നീർ—
ചിത്രമീറനോട് ചൊല്ലുതന്ത്രം
ബന്ധുരാംഗച്ചപി തുകി നിന്നാശ—
സ്വന്ധ്യപോലെന്നും പാവനാംഗിയാം.

താൻ അന്നഷോട്ടിച്ചുവരുന്ന ആധ്യാത്മികചാര്യാലൈറ്റ് നിർബന്ധാധമായ നിർവ്വഹണത്തിനുവേണ്ടി നാളിനാ കൂളിച്ചുകഴിഞ്ഞു. അവരും തന്നെന്നും അടിച്ചനന്തരം പരിത്രാലഭമാക്കിയ വസ്തുതനെന്നും ദരിച്ചിരിക്കുന്നതു്. നാളിനിലും സതപ്രഭാവിലാസത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനു് ഇതും വർണ്ണിച്ചുതുക്കാണ്ട് കവി തുപ്പനാക്കുന്നില്ല. ‘ഉച്ചസ്സന്ധ്യപോലെന്നും ചാവനാംഗിയാം’ എന്നാട്ടി നാളിനിനെയും ഉപമിച്ചുപെപ്പാഴേഴ്ചു് കവിക്കു തുപ്പിയായി; നായികയുടെ സതപ്രഭാവയോരണി തികച്ചു് പ്രകാശിതവുമായി. ഹിന്ദുക്കരാക്ക തുിസുസ്യകൾ ഏററുവും പാവനങ്ങളായ ഏട്ട് ക്ഷമിംണും. പോരുക്കിൽ ‘ഉച്ചസ്സ്’ ആരൂഹ്യമായും ആരാധനാലക്ഷ്യമായ

കയ പ്രക്തിജ്ഞവത്കൂടിയാണ്. അതിനാൽ ഉഷ്ണസ്ഥി, വർഷാവിഷയ തനിന്നൻ പാവനത്പരത കാണിക്കുവാൻ എറിവും സമർപ്പണായ ഒരു മാനനമാകുന്നു. ഉത്തരരാമചരിത്രത്തിൽ ഇക്കമഹാരാജാവു് അങ്ങനെയിൽ അഭിവൃദ്ധിയും ദ്രോക്കത്തിൽ, “ജഗദ്പദ്യാം വേദീക്ഷിപ്പം ചെയ്യുന്നതും ഏന്ന ഭാഗം ആ മഹാത്മപ്രസപിനിയുടെ പാവനതാൽ രേക്കരും ഉഭേശ്വരം ഉദ്ദേശ്യിക്കുന്നു. ഇതാണു് ഉഷ്ണസ്ഥിന്റെ മംഗലം തന്മുഖം. ഇങ്ങനെ എറിവും പവിത്രമായിരിക്കുന്ന ഉഷ്ണസ്ഥിനോടു നളിനീ തെയു പെമിച്ചതു് അവഴിടെ സത്ത്വത്വാനുധാരായ സ്വന്നാവേദത വ്യക്ത മാക്കുന്നതിനു പുന്നമാശും ഉപകരിക്കുന്നു.

‘ലീല’ രാജസമൂഹാനുധാരാനുധാരായ ഒരു ഗായികയാണു് ഒരു വൈദ്യു മഹാസംഘത്തിന്റെ കൂലനാമരം സാന്ത്വനാമാവുമായ ‘അന്തമുപാല’ കുന്നൻ പുതുയണ്ണു് ‘അവികലമാനാശത്രുപ്പമായുരി’യായ ഈ സ്ത്രീരത്നം. രാജസമായ ജീവിതത്തിനു് അനന്തരാജുമായ അദ്ദേഹനും അവബാക്ഷ ചെടു പുത്തിലേ സിഖിച്ചിരിയും എന്ന കവി മുസ്ലിമിക്കുന്നു:

കല, നിശ്ചിതക്രാന്തുഖാലിയാം
പലതു പാഠിച്ചിരു ശക്തിപോലെയും
വലിയ ധനികനാം പിതാവുതൻ_
നിലയിൽ വിചക്ഷണലഭ്യിപോലെയും.

ശൈലവത്തിൽ കാലാന്ത്രികലുമായ വിദ്യാഭ്യാസം സിഖിച്ച ലീലയെ യാവനും. ആലിംഗനംമെയ്യേതോടുകൂടി അവരും അനുസന്ധാനവിഭവായ ഒരു ഗായികയായത്തിൽനാണു. യാവനംപുംപാഠിച്ച ലീലയെ ആശാൻ വണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗം മും മും ഗായികയുടെ രാജസമൂഹപ്രസരത്തെ നിബുദ്ധിക്കുന്നതും മനോദ്ദേശിക്കുന്നതും:

വിവേമത്രക്കണക്കെ വിദ്യുതി
സൃംഗത ശോന്നെയാവനാഗമം
ക്രൂളുണമീവയിൽ ചരിക്കയാ_
യാമീതപംപായിൽ മുഖ്യഹംസിപോതൻ.

ഇങ്ങനെ സന്ധുണ്ണന്തായ ഒരു യുവതിക്കു രാജസമൂഹത്തിയുടെ സർവ്വസൗധ്യം അനുഭവിക്കുവാൻ ഒരു കാര്യക്രമത്തിനേയേ ആവശ്യമില്ലെ അതും. ആശാൻ അവബാക്ഷ സാധിച്ചുകൊടുത്തിട്ടുണ്ടു്. തന്നെ സമീപവർത്തി ധാരയ മദനനെ ലീല നിഷ്ടക്കമായി ഫേമിച്ചു. എന്നാൽ അനിരുദ്ധയും

ങളിലെ ചീല വ്യവധാനങ്ങൾ വന്നതുടക്കനിശ്ചിതം ഇം ഫ്രേമത്തിന്റെ സാഹചര്യമല്ല. അന്നവേറിക്കുവാൻ അവരുടെ സാധ്യിക്കുന്നില്ല. തടസ്സങ്ങൾ നീക്കേണ്ട അവസരത്തിൽ വീണ്ടും അവരും സപ്രകാരകനെ ദർശിക്കുവാനുള്ള അഭിവാഞ്ചൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. വിനധ്യാടവിയിലെത്തി മദ്ദനനെ മാർഗ്ഗം സാംഖ്യാജ്ഞന്തിൽ ലീല പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന തപര നിസ്സീമമാണ്. അവരും സവിയോട് ചോദിക്കുന്നു:

പ്രിയമാ ധവമൊന്നു കാണാവാൻ
തപരയുള്ളിൽ_തരമാക്കുമോ, സവി?

അദ്ദേഹത്തോട് സമാഗമിക്കുന്നതിൽ അവരുകൂടുള്ള ഉത്കളും അമേയ മാണം. തന്നിക്കു കാരകപ്പെട്ടത്തിനുള്ള ഭാഗ്യം ആസന്നമായിരിക്കുന്ന വെന്നു് ആത്മപ്രചോദനമുണ്ടായപ്പോൾ തോഴിയുടെ സഹായത്തോടുള്ളടച്ചുടി അവരും ഒപ്പും മനോഹരമായി അലക്കരിച്ചു.

വിരലിമണിസുമങ്ങൾ പൂണ്ടുമംഗം
പരിഹിതനീലനവാംബുരാം കൊണ്ടു
പരിഗതസുമകാലത്തുല്പൂമാന്നും
സുമുരിതപരാഗമനോഹരം വരംഗി.

ഇങ്ങനെ അലംകൃതഗാത്രിയായ ആ ഫ്രേമാസി ഒരു ശില്പമേലിക്കുന്ന കൊണ്ടു വികാരാവേഗത്തോടുള്ളടച്ചുടി മദ്ദനനെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഗാനം ചെയ്യുന്നു. ലീലയുടെ മനോഗതിയിലും, ജീവിതരീതിയിലുമുള്ള രാജസഭാവപ്രധാന തയയ്ക്കു് ഇതിലധികം വിമർശനം ആവശ്യമില്ലെല്ലോ. ‘ഭരവസ്ഥ’യിലെ സാവിത്രിയിൽ രജാശ്രാംമാണു് തുടക്കം തിളങ്കിവില്ലെന്നതു്. മാരുതി യൈപ്പോലിരിക്കുന്ന മാതംഗി രാജസഭാത്തിൽനിന്നും സാത്പരിക്കത്തിലും ജീവു് ഉന്നമിച്ചതാണു് ‘ചന്ദ്രാലഭിക്ഷുകി’യിലെ കമാരഹസ്യം.

വൈശ്വാസവ്യത്തിമാത്രം പരിഗണിച്ചുപാൽ വാസവദത്തയുടെ ജീവിതം തന്മോമയമായിക്കൊഡുവെന്നു വിഡിക്കാംവന്നതാണു്. അതുകൊണ്ടുതന്നെ യാണു് ആശാൻ “ശാതിമാത്രമിക്കാതിനേണ്ടുമന്നുപു”തോടു് അവക്കു ഉപമിച്ചിരിക്കുന്നതു്. വൃഥിചൂരംതുടാതെ വാസവദത്ത ചെയ്യു കൊടും കൊലപക്കററും അവളുടെ ജീവിതത്തിൽ പ്രാധാന്യുന്ന ഉണ്ടായിക്കൊന്തു താമസശ്രാംമംബന്നും തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. നല്ലിനിയെ സത്പരാശ്രാംമംസവന യായും ലീല, സാവിത്രി, മാതംഗി എന്നിവരെ രജാശ്രാംമംഗലമാരായും ആശാൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്ന എന്ന മേൽചെയ്യു വിച്ചാരത്തിൽ സമത്തിച്ചു

ആരംഭിക്കുന്ന പ്രസ്താവന

വാദ്യം. ഇപ്പോൾ മുൻവിഷയത്തിൽ കുമേഖ അദ്ദേഹത്തിൽ പ്രാപിച്ച വകന നായികമാരെ ആരംഭിക്കുന്ന പ്രസ്താവന ചെയ്യു.

ആരംഭിക്കുന്ന പ്രാതിഭാരിപ്പള്ളിയ നായികമാർക്ക പ്രേമദാർശ്യം എന്ന മുന്നാം സമാനമായുള്ളതാണെന്നും എൻ്റെ മുൻവേദനത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ പ്രേമവിഷയത്തിൽ ഇവർ പ്രാഥാരിപ്പിക്കുന്ന ത്യാഗവും ഒരു നായികയായ വ്യത്യാസം കാണുവാൻ കഴിയും. നബ്ലിനി സ്നേഹനിധികളായ പിതാക്കന്നൂരെ ഉപേക്ഷിച്ചു. ഈ വ്യമനിചിത്രം അവർ മുതിരുത്തും സ്നേഹമുന്നികളായ പിതാക്കന്നൂരെ അവരു പ്രേമത്തിനവേണ്ടിയുപേക്ഷിച്ചു. എന്നാംമാത്രമല്ല, ആരംഭിക്കുന്ന പറയ്ക്കുന്നതുപോലെ,

ഹാ, ഹസിക്കുന്നു, ചെയ്തു കേവലം
സാഹസിക്കുമിവരെന്നു സാധപിയാഡ
ഗൈവും സുവാദുമൊക്കെ വീട്ട് തന്ന്—
സ്നേഹമേംതിയതു ചെയ്യുന്നാണിവരാ.

നബ്ലിനി സ്നേഹത്തിനവേണ്ടി അനുജ്ഞിച്ച ത്യാഗത്തിന്റെ മുക്കപം ഇതിൽ നിന്നും വ്യക്തമാക്കാണുണ്ട്. ഇതുപോലെതന്നെ ചണ്ണാലഭിക്കുകിഴും തന്റെ സർവസപ്രവും ഉപേക്ഷിച്ചുണ്ട് ആനന്ദനെ അനുഭവാനംചെയ്യുന്നു.

പ്രിലിയും മദനനോട്ടുള്ള പ്രേമം നിഃജ്ഞങ്ങവും ദ്രശ്യവുമായിരുന്നു. എക്കിലും ചീല പരീക്ഷകളിൽ അവരു പരാജയപ്പെട്ടുകയാണു് ഉണ്ടായ തു്. അച്ചുന്നുന്ന ആജ്ഞയെ നിരസിച്ചു സർവവുമുപേക്ഷിച്ചു മദനന്മാ യും പ്രേമത്തെ പുഞ്ജലമാക്കവാൻ അവരു വിചാരിച്ചില്ല, അമവാ ശക്ത യായില്ല. എന്നാൽ കമനന്റെ ചരമത്തോട്ടുടർന്നു അവരു വിചാരിച്ചില്ല, അവരു സരിതെ പാശാക്കിക്കുള്ളില്ല. വല്ലവിധത്തിലും താഴ്വാനാസരായ ശ്രദ്ധിരൂപരു ഉപേക്ഷിച്ചു് അവരു നാട്ടിവേണ്ണു തിരിച്ചു. തന്റെ പിരാക്ക കീം ഇവരുപോക്കവാസം വെടിഞ്ഞ പുത്താനമാണു് അവരു സ്വന്നേഹത്തി ലെത്തിയ ഉടൻ കേട്ടും. മദനന്റെ തിരോധാനത്തെക്കുറിച്ചു മാലവി ദിവാനത്തുമാറിണ്ടു, 'പ്രിലി വ്യസനാക്രംതയായിത്തുണ്ട്. കുറച്ചുനാടു ഗത വിധവാം നിരപ്പോലെ' പോക്കിയതിനശ്രേഷ്ഠം മാധവിയോട്ടുടർന്നു മദന നേര കാണുവാൻ യാത്രതിരിച്ചു. ഇതിനു മുമ്പു തോഴിയോട്ടു അവളുടെ ത്യാഗസനാലഭത്തയെപ്പറ്റി ഇപ്പോൾ പറയുന്നു:

ഉരച്ചെല്ലുനവന്നുണ്ടിനമെൻ
സ്ഥിരമാം ചേതന; വുക്തിയാൽ സവി,
കുറതായു് കരസ്ഥമാക്കുവാ—
നെരിയും ജ്പാലയെയിന്നുനം വിനാ.

ഈതു് അതുകൊത്തിന്മായി പറഞ്ഞതുണ്ണുനം ലീലയുടെ രേഖാചത്രം— അമ
വാ ഫ്രേമത്തിനുവേണ്ടി ചെല്ലു മഹാത്മാഗം—പുസ്തകമായി തെളിയിച്ചുവ
ളേം. വാസവദത്തരെക്കുറിച്ചു പറയുകയുണ്ടെങ്കിൽ അവരു ഫ്രേമത്തിന
വേണ്ടി യാതൊരു തൃശ്ശേരും അനുഷ്ടുതിച്ചില്ല.

നളിനിയെ വിവാഹംചെല്ലുകൊടുക്കുവാൻ മാതാപിതാക്കന്നുകൾ
ആലോചന നടത്തിയെക്കില്ലും അവരു അതിനാന നിരസിക്കുകയാണു്
ഉണ്ടായതു്. മാതാപിതാക്കന്നുകൾക്കും തന്നെന്നുംബന്ധിച്ചുള്ള മറ്റു ജനങ്ങ
കൂലിയും ഏതിർക്കുന്നതിനു് അവരുക്കു കൂടിപുണ്ടായിരുന്നു. ഒരു സ്ത്രീ, ബന്ധു
ജനങ്ങൾ തുടക്കിയാലോചിച്ചു നിശ്ചയിക്കുന്ന ഒരു വിവാഹത്തെ തടയു
കയും അനേകസമയം വീഴ്വുടു് എത്തോ കുറവുനന്ന തേടി വന്നതിലേക്കുള്ള
പോകുകയും ലാരതീയസാമ്രാജ്യികനിയമങ്ങൾ അണ്ണം ഇന്നും അനവർഡി
ക്കുന്ന ഒരു കാര്യമല്ല. നളിനി ഈ സാമ്രാജ്യികനിയമങ്ങളുടെ പ്രവാഹ
ത്തിനെ ഏതിന്ത്രു നീതുവാനുള്ള സ്ഥിരതയും മനസ്തുക്തിയും പ്രഭാഗി
പ്പീച്ചു. സ്ഥിരച്ചിരതയും സ്വന്തരുചുമായ അവരു അനാമധ്യായിത്തന്നു
ജീവിതം അവസാനിപ്പിച്ചു.

ലീല 'ദന്തമേ'തന്നെ മദനന എഴുപയം നല്ലിയിതന്നുവെക്കില്ലും
അവരുക്കു പിരാവു നിശ്ചയിച്ചു വരുന്ന നിരസിക്കുവാനുള്ള ശക്തിയും
തന്നെന്നിടവും ഉണ്ടായിരുന്നു. സാമ്രാജ്യകമായ പാരതത്രംതിനു് അവരു
വിഡേയയായിരത്തിന്നു്. ഏന്നാൽ കുറച്ചുകാലം കൂഴിഞ്ഞപ്പോഴേയ്ക്കും അവ
ഇടു ഈ നീലയ്ക്കു വൃത്യാസം വന്നുചേരും. ശ്രമ്മരഹമത്തിൽനിന്നു
സ്വപ്നരഹത്തിലെത്തി താമസിക്കുന്ന ലീലയെ വിവാഹംചെല്ലുവാൻ പല
രം ആലുഹിച്ചു. അവരു സ്വന്തുകൊണ്ടു, കുടംബസ്ഥിരിക്കൊണ്ടു, സദ
ദായത്തിൽ ഉന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനം അലകരിച്ചിരുന്നുണ്ടും. ഇത്തന്നെയീ
രിക്കവേഡാണു് അവരു സ്വപ്നരഹം വെടിഞ്ഞു മദനനെ അനേപാഷ്ടിച്ചു
പോയതു്. അനാമത്തെ ജനസ്ഥാനായും അവളെ പരിമഹസിച്ചിരിക്കും.
അവളുടെ പ്രസ്തുതി സാഹസമെന്ന വിധിച്ചിരിക്കും. ഏന്നാൽ അതിനെ
യെല്ലാം ഏതിർക്കുന്നതിനു് അവരു ശക്തി സമാജിച്ചുകഴിത്തിനു.

ആര്യാനന്ദൻ എഴുപ്പം

ഈനന്ദനമായി താവുത്യമനസ്വിക്കേന്നതിന് അവസരം കീടങ്ങളിലെത്തം അവർ എക്കവല്ലഭായി ചരമമടങ്ങു. സാവിത്രി തന്റെ ദിവ്യതു തും ആശാക്കിനിനിങ്ങനു യാമാസ്യിതികതയെ എതിർത്തു. മൊചനത്തിനു പിണ്ഡമനോഡിയിൽ ഒരു പരിസരത്തിൽപ്പെട്ടതുമിത്തമാണെങ്കിലും ആ അന്തജ്ഞനു ചാതനെന്നു തേന്താവായി സ്പീകറിക്കേന്നതിൽ സാമ്പദായിക നിയമത്താലേം പോരിച്ചവനുള്ള തന്റെടം പ്രകടിപ്പിക്കേണ്ടണണ്ട്. മാതംഗി സ്വന്നഹം വെടിഞ്ഞു് ആനന്ദനെന്നു അനന്ദമിച്ചതും വന്നി താസാധാരണമല്ലാത്ത ദെയറുതെത്തും സാമ്പദായികൾക്കു് വലയെ ദേശിക്കു വാനുള്ള സന്നദ്ധതയെല്ലാം കാണിക്കേന്നതാണു്. എന്നാൽ വാസവദത്തു യുടെ കമ്മ തുല്യം വ്യത്യസ്തമാണു്. ഉപഗ്രഹങ്ങളുടെ തീയത്മായ ഫ്രേം ഉണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവഴിടെ കല്പവൃത്തിയായ വേഗവും ജീവിതം ഉപേക്ഷിക്കേന്നതിനു് അവർക്കു ദെയറുമേം മനസ്സും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. ഉപഗ്രഹം നെ കൊം അഭിസരിക്കുവാൻപോലും അവരുടെ മനസ്സുവരാത്രത്തിനുള്ള കാരണം എന്താണാഭ്യാഃ? അപത്രതിനെയും ദേന്നായിരിക്കുമോ എന്താഃ? നാളിനീ ശാരൂഹണ്ണും ലീല എക്കവല്ലഭയുമായിരിക്കുന്നും വാസവദത്തു യെ ബഹുവല്ലഭായി നാം കാണാം.

മാരിതാത്മ്യത്തോടുകൂടിയിരാണു് ആര്യാനന്ദന കവിതകളിലെ ഗ്രൂപ്പിപാത്രങ്ങൾ ജീവിതം അവസാനിപ്പിക്കേന്നതെക്കില്ലും തദ്ദേശം അനവത്തിച്ചുവന്ന ജീവിതരീതിക്കു് അനന്തപമായ അനദ്യവത്തി ഘട്ടെന്നും അവർ മരണത്തെ സമീപിക്കേന്നതെന്നുള്ളതു പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധാർമ്മാണു്. പരിശൂലമായ ജീവിതചരൂപ്യം സംതപ്പിക്കുമായ മനോഭാവവും നീജ്ഞുള്ളക്കമായ ശ്രൂമദ്ദമാണു് നാളിനിയുടെ ജീവിതസംശയ ത്വിന്നെന്നു അസ്തിവാരം, ദിവാകരനെ കാണാവാനും ദിവിഷാംസി സംഭാഷണം ചെയ്യുന്നതു തന്റെ ‘പരിശൂലസംഘടം’ പ്രകടിപ്പിക്കുവാൻ, അവസരം ലഭിച്ച ആ ലാഘ്വത്വി ആ യതിവരുന്നെന്നു താത്പരിക്കോക്കതിക്കും ഒക്കു കാണണ്ടും ആനന്ദപൂരംകൊണ്ടും പുളിക്കമണിഞ്ഞു ആ ധന്യാവത്തം സം—താൻ ശ്രൂമലക്ഷ്യമംകിയും ആ മഹാപുരാഖന്നെന്നു ഉരുസ്സിൽ ആത്മാർപ്പണംചെയ്തുകൊണ്ടും ശാന്തമായി ചരമമടവുന്നു.

ലീലയുടെ ജീവിതം കളക്കരഹിതമല്ലു. അവഴിടെ മനോഗതിക്കും പ്രസ്തിക്കും പരസ്പരം ശരിയായ പൊതുത്തമുണ്ടായിരുന്നില്ല. എത്തുകാരി

ശാരതാലാധിതനാലും തനിക്കു മറന്നുനോട്ടണ്ണായിരുന്ന സ്കൂൾഹം മറച്ച് വെച്ചു് അവർ ആ യുവാവിനെന്നും തന്നെ പാണിശ്രമണംചെയ്യു കമന നെന്നും തന്റെ പിതാക്കുള്ളിൽഈം ലോകരായും വണ്ണിച്ചു; ഈ അനാജങ്ങവ തനിനു നിഖതിജ്ഞനു ദണ്ഡപരിപാടിയിലെ നിങ്ക്ഷണങ്ങൾ വ്യംവ്യംനിച്ചു് ആര്യാനന്ദൻ ഒരു പ്രാധിപിവാക്കന്റെ നിലയിൽ അവരുടെ ശിക്ഷ കല്പിക്കുന്നു. നാളിനിന്നെല്ലാലേ അവരുടെ തന്റെ കാര്യക്രമങ്ങളെ ദീർഘസംഭാഷണം ചെയ്യുവാനോ അന്നേന്നും മനോഹരി മനസ്സിലുംകുംബവാനോ സാധാരണ നില്പി.....അവസാനത്തിൽ ചരിത്രാത്മതയും സന്ദേശവും അവരുടെ അനാഗ്രഹിക്കുന്നണങ്ങളിലും ചരമരത്തെ ആദ്ദേഹിക്കുവാൻ അവരുടെ ഭീക രവും ദ്രോഹായകവുമായ മാർഗ്ഗരത്തെ അവലുംബിക്കുന്നതിവന്നു; അതേ, വിന്യൂട്ടവിയിൽ അലാത്തുതിരിഞ്ഞു്, ഒട്ടവിൽ രേവാനദീയിൽ ചാട്ടി മരിക്കുന്നതിവന്നു.

തദ്ദീം മന്ത്രമായ ജീവിതം നയിച്ച വാസവദത്തെ തികച്ചും അർഹിക്കുന്ന കരിങ്ങവെമാണു് അവരുടെ ജീവിതത്തിന്റെ സാധാരണന്നത്തിൽ ലഭിച്ചതു്. വേദ്യൂജീവിതത്തിന്റെയും താമസമായ ഏതെങ്കിലും മലമായി അവരുടെ കൊച്ചംകൂടുതലായ ഒരു കൂത്യും ചെയ്യേണ്ടിവന്നു; നികുതിജ്ഞനു വരുത്തുന്ന കണ്ണബാണിന്തന്റെ പട്ടം കൈടിയ രാജംനി'പോലീക്കുന്ന ആ വേദ്യൂജയെ 'ആപവിധുര'മായ ഒരു 'മാംസപിണ്ടി'തന്റെ അവസ്ഥയിലേയ്ക്കു വലിച്ചിട്ടു് അവരുടെ കാര്യകാന്തിയിലും അത്മലാബാധത്തിലും ഭൂതഗീതാദികളിലുമുള്ള അഭിമാനം അസ്ത്രിച്ചു്. എത്രയോ ബീഡേശവും വികൃതവുമായ കരിങ്ങവെരത്തിലും കെയാണു് അവർ ചരമരത്തെ സമീപിക്കുന്നതെന്നു നോക്കു. നിങ്കുമല മായ കാമനയും ഉത്കുടമായ ധാതനയും അവളുടെ ജീവിതരീതിക്കു് എറിറവും അനശ്രാന്തമായ അനുഭവംതന്നെന്നയില്ലോ? ഈ മുന്നു നായികമാക്കണ അവരവരക്കു കമ്മാനാതുപമായ അനിബവെമാണു് ആര്യാനന്ദൻ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതും ഇതുംകൊണ്ട് വ്യക്തമായഛ്റും.

പ്രമോക്ഷിപ്പ്

ആത്മകമാലയാനമായ ഒരു ലഘുകാവൃത്തിൽ മഹാകവി കമാരി നാശാൻ അദ്ദേഹത്തെ, ചീല ഭർപ്പുത്തുകൾ, 'ആംഗാരഗായകനായ വലൻ' എന്നം മറ്റൊരുപമായ ചീല അവപേംമീകാക്ഷേപണ സംബരം വിധേയനാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്ന സുചിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതയിൽക്കൊണ്ടു. അന്നറഹിതകവിയായിരുന്ന ശ്രദ്ധിക്കുന്നിൻറെ കാവുസംരം ആസപദിച്ചിട്ടുള്ള ചീല സഹ്യങ്ങൾ ആശാൻ അവർക്കുള്ള 'സ്നേഹഗായ കൻ' എന്ന ബിത്തംകൊണ്ട് സംഭാവനംചെയ്തിട്ടുള്ളതായും കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായങ്ങളുടെ ബലംബലപരിശോധനയോ അന്തരീക്ഷത്തെന്നിരു പണമോ ചെയ്യുന്നതെന്നെന്ന, ഈ ലേവന്തരചനയിൽ ഉയ്യേവുപകമായ ഒരു മാർഗ്ഗത്തിലൂടെ പുരോഗമിക്കാമെന്ന വിചാരിക്കുന്നു.

മലയാളസംഗമത്തിന്തെ സ്വന്തമായ ഒരു സരസ്വി ഉദ്ദേശ്യം, ചെയ്തുകൊണ്ടു ആശാൻ അവർക്കളുടെ ചീല തുടികൾ ആവിഭിഞ്ചിക്കുന്ന തീരുമാനപ്പും മെമത്രിണാവബഹരായ നായികാനായകമാരുടെ ബന്ധം, ആംഗാരാസ്ത്രമണ്ണോ സ്നേഹപരമണ്ണോ എന്നം മറ്റൊരു വിവേചന തത്തിനു വലിയ ആവശ്യമോന്നാമുണ്ടായിരുന്നു തോന്നുന്നില്ല. എല്ലാ കൊണ്ടുന്നാൽ, സംഡാരണാലോകസ്ത്രാവമനസ്സരിച്ചും അന്നരാഗബലം നായിത്തിരുന്ന നായികാനായകരം അവരുടെ ക്രമാചിത്രങ്ങളിൽ സ്ഥാപി

മായി പ്രകാശിക്കുന്ന ശ്രൂംഗാരരസവും മറവമാണോ ഇതരകവികളിൽ കൃതികളിൽ നാം കണ്ടുവനിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ആരാന്തര പല കൃതികളിലെയും കമ്പാപാത്രങ്ങളിൽ സ്ഥായിരിസവും മറവം പലപ്രകാരത്തിലും സാധാരണനാതരമാണെന്നു പറയാതെ നിപ്പാഹമ്പ്രി. നാളിനിയും ദിവാകരനമായുള്ള ബന്ധം അന്നരാഗമാണോ സ്ലൂഹമാണോ? നാളിനിയിലെ സ്ഥായിയായ റസം ശ്രൂംഗാരമാണോ ശാന്തമാണോ? എന്നിങ്ങനെ സമാധാനകാംക്ഷികളായ പ്രസ്ത്രങ്ങളാട്ടു സജാതിയങ്ങളായ പല പ്രസ്ത്രങ്ങൾിൽ ആരാന്തര മറവ കൃതികളിൽ സംവരണംചെയ്യുന്നുണ്ടോ. സൗഖ്യമായി പരുപ്പലോചിക്കുന്നപക്ഷം, സംസ്കൃതസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ അലക്കാരശാസ്രത്തെ മാനദണ്ഡമായി അവലംബിച്ചുകൊണ്ടു് ആരാന്തര കൃതികളെ നിത്രുപ്പുണ്ടംചെയ്യുന്നതു സംപ്ലൂഹിയമല്ലെന്ന ഭോധ്യമാകം. നാളിനിയിലെ കൃതികളിൽ സ്ഥായിറസം ഇന്നതെന്നും അതിനെ പോഷിപ്പിക്കുന്ന റസങ്ങൾ ഇന്നതെല്ലാമെന്നും മറവം പരിശോഭിക്കുന്നതു് അതിനാൽ കാവ്യങ്ങളിലെ പ്രധാനരസം നവരസങ്ങളിലെന്നും യിരിക്കുന്നെന്നും വിഭാവനകാവസാത്പരിക്കാഡാവണ്ണക്കണ്ട സർവ്വാരസമായി പരിവർത്തനംചെയ്യുകൊണ്ടിരിക്കുന്നെന്നും മറവഴുള്ള ധ്യാനത്തിൽ ആരാന്തര കൃതികളെ സമീപിക്കുന്ന കരാളിന ദൈരാശ്വരത്തിനെ വഴിയുണ്ടാക്കുന്നതു്. സംസ്കൃതക്കാരായ അലക്കാരശാസ്രകാരന്മാരുടെ ആജ്ഞാവലയത്തിൽനിന്നു് ആരാന്തര പലപ്പോഴും രക്ഷനേടിയിട്ടുണ്ടോ. പ്രത്യേകിച്ചും സ്രീപുത്രജീവന്യത്തിൽ വിഭിന്നങ്ങളായ തലമുഖം സകല ശ്രക്കിക്കാണ്ട സ്വാജിച്ചു് അവരെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന വിശയത്തിൽ ആരാന്തര ഉത്തേപനമതിപ്പും സപാതന്ത്രവും പ്രകാശിപ്പിച്ചുകാണുന്നു. ആരാന്തര കൃതികളിലെ ഇം ഒരു ചെവശാഖാജ്യമാണോ, അവയിൽ പ്രധാനമായി പ്രതിപാദിച്ചിരിക്കുന്നതു് അന്നരാഗമാണോ സ്ലൂഹമാണോ, സംഘ മമാണോ അതോ മറവല്ല ബന്ധവിശ്വഷവുമുണ്ടോ, ശ്രൂംഗാരമാണോ കയണമാണോ, ശാന്തമാണോ അതോ മറവല്ല റസവുമാണോ എന്ന വായനക്കാരിൽ സംശയം ജനിപ്പിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ, ‘ശ്രൂംഗാരഗായകൻ’ എന്ന പരംതാൽ ആരാന്തര ഒരു അവമതികാരനുമോ ‘സ്ലൂഹഗായകൻ’ എന്ന പരംതാൽ ഉദാരമായി സംഭാവനചെയ്യുന്ന ഒരു ബീജദമെന്നും ഗണിക്കാനില്ല. അദ്ദേഹത്തിനെന്ന സങ്കല്പലോകത്തിൽ, അമവാ കാ

ആര്യാനന്ദൻ എഴുപ്പം

വ്യാദിക്രമത്തിൽ, മുംഗാരത്തിനു സ്ഥാനമെന്ന്, ഫേലുഹത്തിനു സ്ഥാനമെന്ന്¹. ഈ നിലയ്ക്കും, ആര്യാനന്ദൻ തുടികളിലെ നായികാനായകമായടക്കം പരസ്പരാഭവണം വ്യാപകമായ കരത്തപരിധിയ്ക്കുള്ള ‘പ്രേമം’ എന്ന ശബ്ദം കൊണ്ട് വിവക്ഷിച്ചു നിരുപ്പണംചെയ്യുന്നതു ഭ്രമായിരിക്കും.

നാലും, ലീല എന്നീ തുടികളിലെ നായികാനായകമാർ പരസ്പരം അതുകൂൾരാഖ്യത്തിനുള്ള പുരാണപ്രസിദ്ധരായ ഒമ്മീറാളിനാരപ്പോലെയോ തഗ്ദ്ദുമണിവാസുങ്ഗവേദവാരപ്പോലെയോ അല്ല. അവനുപരസരം തിക്കണ്ണ ഈ പുരാണക്രമാപാത്രങ്ങൾ മരിക്കുവാൻവാനും അന്വേച്ചും മണായോരണിക്കാരാം മനസ്സിലുകുക്കും അതിൽ ഭ്രമിച്ച പരസ്പരം എന്ന വിലയത്തിനു അധിനാരാക്കക്കുമാണോചെയ്യുന്നതു². എന്നാൽ നാലിനിയും ദിവാകരം ലീലയും മദനം, ശ്രേഷ്ഠവത്തിൽത്തന്നെ സാമൃദ്ധ്യസ്വകംചെയ്യും എദ്യംഗമമായ ഒരു മമതാബാധം പുലത്തിച്ചും ജീവിതം നയിച്ചുവരാണോ. നാലിനിയിൽ നായിക നായകനെ അഭിമുകരിച്ചു കൊണ്ടും അവകടെ ബാല്യജീവിതസ്മരണക്കും ചെയ്യുന്ന ദൈം എത്തു സംശ്വരണവും റസിപ്പിക്കുന്നതാണോ. നാലിനിയിലെ സ്രീപുരുഷവാന്ന ചീതും ഏറ്റവും ശ്രദ്ധമായിപ്പോരെയും സത്പത്രണപ്രധാനികളായ കമാപാത്രങ്ങളെ മുംഗാരത്തിനും ആലുംബവപിഭാവങ്ങളാക്കിയതു സംശ്വരണ ചെയ്യും മറ്റും അഭിപ്രായപ്പുടുന്നവക്കുപോലും ഈ ദൈം എദ്യഹാരിയായിരുന്നുവിരിക്കാനെന്നും താഴെക്കുള്ളൂ. എന്നാൽ എദ്യമലിനയുചെയ്യുന്ന ഈ സ്നേഹകരം ആരുരു ലക്ഷ്യമാക്കിയാണോ. അതിനകിട്ടുന്ന സപ്തീകാരം എന്ന നെയ്യുള്ളതാണെന്നുംതുടർന്നു ആ കലനംചെയ്യുന്നോരും ഈ ദാഹത്തിനന്നു സമൃദ്ധിപ്പിക്കുന്നും അല്ലെങ്കിൽ അപേക്ഷാക്രമം പോകുന്നു. ലീലാമദനനായടക്കം ശ്രേഷ്ഠവകാലബാധാരായതെന്നും നാലിനിയിലെ സ്പൂരംചെയ്യുന്നും വിസ്തീരിക്കുന്നില്ലെന്നും, ‘മുന്നാമേ’തന്നെ ‘സദനനികടവന്തി’യായ മദനനു ലീല എദ്യം നാലിക്കണ്ണിത്തിനു എന്ന പ്രസ്താവം കാമിനികാരകമായടക്കം ബാല്യകാലബാധാരായം അനുമാനിക്കുന്നതിനു നെയ്യും സഹായിക്കുന്നുണ്ടും. ബാല്യകാലംമുതല്ലെന്നു മെത്രീബാലായ ഈ കമാപാത്രങ്ങളുടെ സ്വഭാവിയിൽ ബാല്യകാലഘോഷിത്തിനും, ഭാവിയിൽ കീളിന്നവകനു ബന്ധംവാർഡിയത്തിനും, അചെതുവലമായ അടിസ്ഥാനമിടാൻ കഴിച്ചുമെന്നും ആശാനംബന്ധായിരുന്നു വിശ്രദാസം ശ്രദ്ധവാ അഭിപ്രായം സ്കൂള് ദായി പ്രതിഫലിച്ചുകൊണ്ടുണ്ടും. ഈ കാവുദാളിലെ കമാപാത്രങ്ങളുടെ ബന്ധംവാർഡിയത്തിനും എത്തല്ലും വിശ്രേഷിതക്കു ഉണ്ടായിരുന്നാലും അതി

ആശാന്തി പ്രദയം

സിലമായിരിക്കും, ആ രസഭാന്തരത്തിന് അദ്ദേഹത്തെ ഉറുവൈക്കരിക്കുന്നതു കാര്യമില്ലല്ലോ. പിന്നെ നളിനിയും ദിവാകരനോടും എപ്പറാവും എപ്പറാവും എപ്പറായിരുന്നവും നിത്രപണംചെയ്യുന്നതിലെ ഒരു കൂതിയിൽ മുംഗാരാന്ധപഷണം, ചെയ്യുന്നവക്കും വല്ല സാമല്യവും ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. നളിനിയിലെ സ്ഥായിയായ രസം മുംഗാരമാണെന്നും അതു കലപ്പില്ലോ തീരുമാണെന്നും അതു മുംഗാരത്തിന്റെ സുക്ഷ്മഗരിരിമാണെന്നും മറ്റൊരുപ്പതിപ്പുണ്ടാരായ നിത്രപക്ഷപണ്യത്തോട് അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതിനെ ഇവിടെ അനുസ്ഥിച്ചുകൊള്ളുന്നു. ഗാധായി ചിന്തിക്കുന്നപക്ഷം, നളിനിയിൽ ചിത്രകരിച്ചിരിക്കുന്ന ശ്രീപത്മഖബന്ധം (ക്കു സ്കൂൾ) മുംഗാരപരിധിയിൽപ്പെട്ടുനില്ലെന്നും അതിൽ ഉണ്ടെന്ന പറയുന്ന മുംഗാരത്തിനു കലപ്പില്ലായ്ക്കും സുക്ഷ്മതയും ഒന്നം ആരോപിച്ചിട്ടാവശ്യമില്ലെന്നും ഇംഗ്ലീഷ് അഭിപ്രായപ്പെട്ടാം നായികാനായകനാർത്ഥമില്ലെന്നും ബന്ധം അനുരാഗവും അവരെ ആശ്രൂതിച്ചിരിക്കുന്ന രസം മുംഗാരവുമാണെന്നും വേരുച്ച ഡാരണയിൽനിന്നും ഉണ്ടാകുന്നതാണെന്നും മനസ്സിലാക്കം. നളിനിയിടെ ജീവിതകാലത്തെ ചില ഭാവവിശ്രദിഷ്ഠയി വിജേച്ചിച്ചു് അവരുടെ ദിവാകരനോടും സ്കൂൾവിവരങ്ങൾക്കും നിത്രപണംചെയ്യാനാണിവിടെ ആമിക്കുന്നതു്. ബാല്യസാധാരണമായ സ്കൂൾവരെത്തുടക്കി നളിനി ദിവാകരനമായി സഹവാസംചെയ്തിനു കാലത്തു് അനുരാഗസാന്നിധ്യം ആശക്കങ്ങയാഗ്രഹംപോലുമല്ലല്ലോ. വിപ്രവാസം ചെയ്യുന്ന ദിവാകരൻറെ അസാന്നിധ്യത്തിൽ, ഉദയദ്വീപവന്നായ നളിനിയിൽ തന്റെ ബാലുകാലമിത്രത്തെ വിഷയമായി അനുരാഗസ്ഥരുണ്ടു്, ഒരു പ്രശ്നസ്താനിത്രപകൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുപാലെ, “ഉംഗാരഗാഹരമാകുന്നു” എക്കിലും അതു് ഒരു സിലമായും ചെയ്യുന്നതിനും അനുപേക്ഷണീയമായിരത്തിന്റെരിക്കുന്നു. ബാല്യസ്കൂളവോചസ് തുമായ ഇംഗ്ലീഷ് അനുരാഗത്തിന്റെ ശതിരേഖയാണു് ഇന്നീ സുക്ഷ്മമായി അവരുംകുന്ന ചെയ്യേണ്ടിയിരിക്കുന്നതു്.

സ്വപ്നഗതിയിൽ ബന്ധുജനങ്ങളെല്ലായും ഉപേക്ഷിച്ചു സ്കൂൾവരും നമായ ദിവാകരനുതോടിത്തിരിച്ചു് സ്വപ്നം ആവിംഗനംചെയ്യു മുതിയിൽനിന്നും രക്ഷിച്ചു് ആചാര്യയുടെ ശിഷ്യരായിരത്തിനും വരെയുള്ള നളിനിയിടെ പ്രദയചരിത്രം പരീക്ഷായിച്ചുവരും അനുരാഗത്തെന്നും മനസ്സിലാക്കാം. കവിക്കു സാധാരണഗതി യിൽ മുംഗാരവബന്നു ചെയ്യുന്നമെന്നാറുമെഴുണ്ടായിരുന്നുവെക്കിൽ വിപ്രപംഭമുംഗാരത്തിനു പററിയ ക്രവസരംഗയിരുന്നു അതു്. എന്നാൽ

പ്രചാരവിരസമായ റീതിയിൽ ആംഗാരങ്ങളാശണത്തിന് ആരംഭാന്തർ തീരെ താൽപര്യം ഉണ്ടായിരുന്നീല്ല എന്നുള്ള തത്തപം ഈ സഹംത്തിൽ വീണ്ടും പ്രസ്തുതമാക്കുന്നുണ്ട്. ദിവാകരനോട് പുംകാലക്മകൾ പറയുന്ന അവ സഹത്തിന്റെപ്പോലും നല്കിനി ഈ അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചു് എററവും കാര്യമാ ത്രപ്രസക്തമായും സംക്ഷിപ്തമായും മാത്രമേ സംസാരിക്കുന്നുള്ളൂ. അതിനാൽ, വിലുംഡിംഗാരത്തിന് അനുത്രപമായ ഈ അവസ്ഥാവിശ്വഷ തതിലും ആ റംസം പോഷിപ്പുക്കാൻ കവി യതിച്ചുകാണുന്നീല്ല എന്ന തുരുതേകും ഗ്രാഫേയമാണ്. സേപാപകത്രിയായ യോഗിനിയേംടക്കുടി ഉടക്കത്തിൽ നല്കിനി നിവസിച്ച കാലാല്പട്ടം അവധിക്കു ദിവാകരവിഷയക മായുണ്ടായിരുന്ന സ്കൂൾവിബന്ധത്തെ സമാവരണംചെയ്തിരുന്ന രാജസമായ അനുരാഗഭാവത്തെ ഉരുച്ചുകളിയാനുള്ള ഒരു ശാഖാധാരയിട്ടുണ്ട് ആരംഭാന്തർ സകലിച്ചിരിക്കുന്നതെന്ന തോന്തരം. അദ്ദേഹവശകാലവത്രതാളം യമനിയ മാഡികളിനാഴ്ചിച്ചു തപോധനസമ്പാദനത്തിൽ വ്യാപതയായിരുന്ന നല്കി നിക്ഷ ദിവാകരനോടുള്ള മനോഭാവം എന്നതായിരുന്നുവെന്ന പരിശോധി ചുതിൽ, പരിപ്പേരിച്ചു് ഒന്ന പറയാൻ തരമില്ലാതെ പരിഷയിപ്പോകുന്നു. തപോധനസമ്പന്നയും സ്കൂൾവിബന്ധപരവരശ്വമായ നായിക ദിവാകര നെ സമീപിക്കുന്നും അവളുടെ എടക്കയുമായി ഏറ്റായിരുന്നിരിക്കുന്ന മെന്ന കവിതനെ സുക്ഷ്മമായി ചിന്തിച്ചിട്ടെല്ലുണ്ടുണ്ടും. “ബൈരാഗ്യം വളർന്ന് ആ യോഗിയെ സംസാരത്തിലേള്ളു വലിക്കാൻ അവൾ (നല്കിനി) ആളുകയില്ല” എന്ന കൂദാരാധാരനക്കും രഹിക്കപ്പെട്ട ഒരു ഗ്രന്ഥത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളു് ഇവിടെ കാമ്മച്ചിൽ വരുന്നു.

നല്കിനി ശ്രദ്ധവകാലംമുതല്ലുള്ള ചരിത്രം വിവരിക്കുന്നതും ഗണരിയും വച്ചവുമായുള്ള സമംഗമം സപ്ലൈകളും എന്ന പ്രസ്താവിക്കുന്നതും വസിച്ചുണ്ടാമിനി നിപ്രാലീനയായ നല്കിനിയേംടു് “എൽക്ക നിന്മലും വനു്” എന്ന പറഞ്ഞതായുള്ള പരാമർന്നവും മറ്റൊ ദിവാകരനിൽ അനുരാഗാസക്തമായ അനുകവയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കാനും അദ്ദേഹത്തിൻ്റെ മനോഭാവത്തെ പരീക്ഷിക്കാനും ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളിരാണുന്ന തോന്തരാവുന്ന താണു്. എന്നാൽ ഇതു രണ്ടു് ഉറുമിത്രങ്ങൾ പിരിഞ്ഞുകൂടുന്ന അവസരത്തിൽ നിക്കുത്തമായിച്ചേരുന്ന പുർബാനുവെക്കമനും മാത്രമാണുന്ന വിചാരിക്കുന്നതാണു് കൂടുതൽ നൃായുമെന്നും തോന്തരം. അകാരണമായി സുവിച്ചും വിശ്വരാജു വിശ്വയമായ ഒരു എല്ലായശ്വിമിയേംടക്കുടി ദിവാകരസന്നിധിയിൽപ്പെട്ട നല്കിനി ആ യോഗിയുടെ മനോഭാവത്തെപ്പറ്റി എററവും

സംശയഗ്രസ്തയായിത്തീരുന്നു. ദിവാകരൻറെ ആപ്പത്തുനാസ റിച്ച് നമസ്കാരം വാസ്യമയിൽനിന്നു സൗത്തമാനംചെള്ളു നല്ലിനി അദ്ദേഹത്തെ മാറി നിന്നു നോക്കിക്കൊണ്ടു—

“എത്രവാനാണിമതൻ കമ്പിക്കുമോ?
എത്രവാൻ കയ്യുമോ മഹാനാിവൻ”

എന്നിങ്ങനെ സംശയിക്കുന്നതും അവർ പറയാൻപോകുന്ന കാര്യങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിൽ എല്ലുകാരം പ്രതിഫലിക്കുമെന്നു വിചാരവിവരങ്ങായി—

“കാര്യമീന്തായി കേരാക്കുമോ, കനി—
ഞ്ഞാരൂമാകിലുമനാരൂ മാകിലു”

എന്ന് “അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതും അവളിടെ ശക്കാക്കലമായ മനസ്മിതിയെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതാണ്”. ആ യോഗിയിടെ ചെച്ചതന്നുണ്ടായ മുഖ്യ മണ്ഡലത്തിൽ ഉന്നത്വജീവിയായ നല്ലിനി ക്ലോവേത്രാട്ടക്കടി ‘അവധി സ്ഥിതിരസം’ കഴഞ്ഞാനാരംബിച്ചു. അവളിടെ മുഖത്തു വൈവർണ്ണമുണ്ടായി. ആത്മാരുദ്ധേണജ്ഞപലമായ ദിവാകരൻ സാന്നിധ്യത്തിനെന്നു പരിശോധനശക്തിക്കു നല്ലിനിവിശയയായതിനെന്നു ഫലമാണു ഇതെല്ലാം. ‘കമ്പിട്ടനഗതിയായ ഭസി ഞാൻ’ എന്ന വാക്കുകളോട്ടക്കടിയാണു നല്ലിനി ദിവാകരൻറെ മുഖിൽ മണ്ഡലമസ്തുരംചെള്ളുതു് എന്ന കവി സ്നേഹമാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ ഇതു വെറും ഒരു രാഗാസ്യമല്ലെന്നു നല്ലിനിയിടെ വാക്കുകൾക്കാണു നമ്മക്ക വ്യക്തമാകിം. സപ്രദയത്തെ അപരന കാട്ടിക്കൊടുക്കാൻ ഉച്ചായമില്ലെന്നു വേദിക്കുന്ന നല്ലിനി തന്നെ തെററിയരിക്കുത്തെന്നു ദിവാകരനോടു പ്രാത്മിക്കുന്ന—

“മുറിവുമെന്നാം ശലഭിണ്ടിടാണ്ണിലും
തെററിയെന്ന് പ്രദയമാരൂപനോക്കിൽ
ചെറുവേ പോരതിയില്ല, പിന്നെ ഞാൻ
പറഞ്ഞില്ലോടുകൂടി, വീണ്ണിലും”

ഇതിനുത്താമായി ‘അനുഗ്രാമതിവരിശ്ലേഷിക്കു നീൻമനുവിക്കൽ’ എന്ന ഒരു ഉറപ്പു ദിവാകരൻറെ കയ്യിൽനിന്നു വാദിക്കൊണ്ടാണു നല്ലിനി തന്നെ കാരാ കമകളിം മറം പറയാനാരംബിക്കുന്നതു്. ഈ സംഗതിക രില്ലംകൂടി ഒന്നാലോച്ചിച്ചാണു, നല്ലിനി ദിവാകരനെ സംസാരത്തിലേപ്പു വലിക്കാൻ ശ്രമിച്ച എന്ന സംശയിച്ചുപോകുന്നു.

ദിവാകരൻ നല്ലിനിയുമായി വേർച്ചടംനട്ടുകൊന്ന അവസരത്തിൽ അവരും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പാദത്തിൽ വീണ പറഞ്ഞ വാക്കുകൾ അവളുടെ എദ്ദെഹത്തിയുടെ അമാത്മ്യം വെളിപ്പെട്ടതുനാഥാണ്—

“അനുമാ ക്രതിയാർദ്ദനാരുന്തി
സന്നദ്ധയും യൈയേഹാ ! തൃജിക്കോലും;
ധന്യാമെള്ളിയ ശിഖ്യ, തീ പദം—
തനിൽ നിത്യപരിചരുന്നുനിന്നാണ്”

ഇംഗ്ലീഷ് മനോഭാവത്തിന്റെ പാർശ്വത്തിനു ദിവാകരന്മായുള്ള ആശി മുഖ്യം കുറെ സഹായിച്ചിരിക്കുമെങ്കിലും, എതാണ്ടും ഇതിനോട്ടുതു ഒരു മനസ്മിതിയായിരിക്കുന്നും അഭ്യുക്കാലഘന്താളം ആയും തമിക്കുത്തിയിൽ ജീവിച്ച നല്ലിനിക്കു ദിവാകരനെ കാണുന്നതിനു മുമ്പും ഉണ്ടായിരുന്നതും. ഇതിനശേഷമുള്ള സംഭവങ്ങളും ശ്രദ്ധാരവുമായി സംബന്ധിപ്പിക്കാൻ യാതൊരു നിർവ്വാഹമില്ലെന്നു പ്രശ്നക്കിച്ചു പറയേണ്ടതില്ലെല്ലോ. അന്നരാശോപാധികമായ സ്നേഹബന്ധം അതിന്റെ രാജസഭാവം വെടിഞ്ഞു സംതപ്പികമായ നിംഫലപ്രേമമായിതീരുന്നതാണ് നല്ലിനിക്കു ദിവാകരനോടുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ സ്വഭാവം. ഈ തുടിയിലെ സ്ഥാനിയായ റബ്ബു റസം ശ്രദ്ധാരമാണുന്നുനോ ആ റസത്തിനു ഗണനාയിമായ പോഴം സിഖിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നോ പറയും സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഈ വിശദകിരണം സഹ്യദയമാർ അംഗീകരിക്കുമെങ്കിൽ “സത്പത്രണനിമശ്ശ നാരായ നായികാനായകനാരെ ആലുംബവിഭാവമാക്കി ശ്രദ്ധാരവെന്നുന്ന ജൂളും ഉത്സാഹംതന്നെ ഒരു കടക്കേണ്ടാണ്” എന്ന സംഹിത്യപ്രഞ്ചം നന്നൻ ചെയ്തു ആരോപണത്തിൽനിന്നും ആര്യാന്ന മുക്തനായി. ശ്രീപുത്രജീവന്മാരും മുക്തിയിലെ ജീവൻ എന്നതുടെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു.

ലാഡിയിലെ കമാപാത്രങ്ങളും അവക്കുടെ ഫ്രേഡബന്ധവും നല്ലിനിയിലേതിൽനിന്നും കൂടുതൽ ഉണക്കിക്കുമാണെന്നുനിൽനാളും അവിടെയും ആര്യാന്ന സാധാരണന്തുംഗാരത്തിനു വലിയ പ്രകാശനമൊന്നും അനവാറിക്കുന്നു. സംഭാഗത്തുംഗാരത്തിനും വിപ്രലംഗുംഗാരത്തിനും അനുസ്ഥലമായ സ്വന്ദര്ഭങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കാമായിരുന്ന ഈ കമയിൽ അതെന്നും വേണ്ടുകയാണുമുക്കുട്ടും ആനുസ്ഥലമായിരുന്ന ചാണക്കാവിത്തം ചാണക്കാവിത്തം കുന്നുകൂട്ടും കുന്നുകൂട്ടും വിവരങ്ങാവും ആര്യാന്ന അഭ്യർത്ഥിക്കാവും

നായി ചിത്രീകരിക്കുന്നണങ്കിലും, അതുകൊണ്ടും, ആ കൃതിയിൽ പൊതു വേദ മുംഖാരത്തിൽ പറയത്തക്ക പ്രധാനമാനം സിഖിച്ചുകാണുന്നും. വാസവദത്തയുടെ അന്നരാഗവൈവശ്വരും തന്മിതത്തുള്ള പ്രപലഭാവവും ആര്യാദാസ് അന്നതിൽപ്പെടുമായി വർന്നിക്കുന്നുണ്ടു്. പരപ്പരാഖ്യാപചൂരുവും അതുനിശ്ചിതമുള്ളാകന്ന ദ്രിതവും അന്നരാഗപ്രകടനത്തിനു വിഹ്വാതമായി ആര്യാദാസ് വകുത്തിവെച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഇപ്രകാരം പരിശോധിച്ചുനോക്കിയാൽ, അന്നരാഗത്തിനു താബുപ്രമാഡ മുംഖാരംസ്ഥതിനും തന്റെ കൃതികളിൽ സ്വപ്നപ്രമാഡ വിലാസം അന്വദാസിക്കുന്നതിനു് ആര്യാദാസ് വിചിവനായിക്കുന്ന എന്ന പരമാത്മം പകർപ്പോലെ വ്യക്തമാക്കം.

ബാഹ്യപാഡികരാക്കു ശ്രേമബന്ധത്തെ നിയമനംചെയ്യാനുള്ള കൈല്ലിച്ചെല്ലുന്നു് ആര്യാദാസിക്കുന്ന വിശ്രദാസത്തിനു് അദ്ദേഹത്തിൻറെ കൃതികൾ വാചാലമായ സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നുണ്ടു്. ഏതാണ്ടു പത്രങ്ങളും ഗ്രാഹണങ്ങളും മുമ്പു ജീവിച്ചിരുന്ന സംസ്കർത്തകവിയായ വെള്ളേ “നു വല്ല വഹിത്രപാധിൻ പ്രീതിയും സംഗ്രഹയന്തേ” എന്ന രേഖപ്പെടുത്തി ദിക്കുള്ള തത്പരതിൻറെ ഉടംഗഹരണസകലമായ ഒരു വിവൃതിയാണു് ആര്യാദാസ് കൃതികളിൽ ദൃശ്യമാക്കുന്നതു്.

നാളിനിക്കു ദിവാകരനോടുണ്ടായിരുന്ന ശ്രേമബന്ധം ദേശകാലാദികളെ അതിവിത്തിക്കുന്നതായിരുന്നു. ദിവാകരനമായി വേർപ്പിരിഞ്ഞുള്ള കാലം കുറേയായെങ്കിലും, അധികം നീവിശ്വസിക്കുന്നതു് അജഞ്ചാതമായ ഒരു സ്ഥലത്തായിരുന്നുണ്ടു്, നാളിനി ശ്രേമവശ്വരയായി അധ്യാദൈ തെടിത്തിരിക്കുന്നുണ്ടു്. ഇതുപോലെ ലീലാമന്ത്രാഘടക ശ്രേമത്തിനും ഉടമവക്രത്തുന്ന തിനോ അതിൻറെ പുരോഗത്തിനെയും തടയുന്നതിനോ കംലപേരുംബിക്കു സമർത്തണംഉള്ളയിരുന്നവെന്നു കാണാവുന്നതാണു്. ചണ്ണാവലിക്കുകുറി ദിവിസ്ഥലയിലും, ‘സമൂദ്രയിൽത്തിക്കിടക്കുകാണു്’ അന്നരാഗപ്രവർദ്ധിത തത്പരം പ്രതിപാദിച്ചുകാണുന്നു് എന്ന സംശയിപ്പുണ്ടു് പഠണതിരിക്കുന്നതിനോടു് ആക്കം വിപ്ര തിപത്തിക്കവകംശമില്ല. നാളിനി, ലീല, വാസവദത്ത എന്നീ നായികമാരപ്പുറി പര്യാലോച്ചിക്കുന്നപക്ഷം അവർ സംത്രപ്പിക്കം, രംജസം, താമസം എന്നീ മൃണംബാക്കു യഥാക്രമം ഫ്രാഡാന്യും വഹിക്കുന്നവരാണെന്നു മനസ്സിലാക്കം. ഇവർ മുന്ന പേരുടെയും നായകനും മുഖ്യമായുള്ള ശ്രേമബന്ധത്തിൻറെ സ്വഭാവം കണ്ണാണെന്നു

പറയുന്നതല്ലെങ്കിലും, നിഷ്പിക്കത്തും അച്ചെല്ലാത്തവും എല്ലാവരിലും കളിയാട്ടനാണ്⁹. അതിനാൽ മേരമതിന്റെ ഭാർഖ്യത്തെന്നോ സുസ്ഥിരതയേം വ്യക്തികളിടെ ചീല സ്പാജാവിശേഷങ്ങൾക്കും ബാധിക്കാൻ സാധ്യമല്ല എന്നാളിൽും ആശാൻ വിശ്രസിച്ചിരുന്ന ഒരു തത്പരാംതരിരിക്കണം¹⁰: പുതിക്കാണേം സാഹചര്യംകൊണ്ടോ സാഹ്യപ്രക്രിയയിലോ അല്ലെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ പ്രമുഖാനും ശക്തി എല്ലാ വ്യത്യാസം വന്നിരുന്നാലും എദ്ദേഹം പ്രമുഖാനും ശക്തി എല്ലാ വ്യക്തികളിലൂടെനുണ്ടാണ്, ഈ മുന്നു നായികമാതകയും പ്രമച്ചിത്രണംകൊണ്ടും ആശാൻ സാധിച്ചിട്ടും ഒരു മുഖ്യാനസംഗതി. ചുതക്കിപ്പുറിയുന്നപക്ഷം ഓരോകാലാദികരാക്കേണ്ട ജാതിമതദേശങ്ങൾക്കും സാഹചര്യവിശേഷങ്ങൾക്കും ഒരു ഒരു എഡയത്തിന് നിസ്ത്രസിഖമായും പ്രേമസാമർപ്പണത്തു അഭിവീപ്പിക്കാനോ വികലമാക്കാനോ സാധിക്കുന്നതല്ല എന്ന കവി പലതുകൊണ്ടും സ്വീകൃതമാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

ക്രമാനന്നാൻറെ കമാപാത്രങ്ങളുടെ വിഷയസൂചിപ്പാവരെക്കരിച്ചും അവക്കട പ്രേമബന്ധത്തിന്റെ വൈഷയികസാഹല്യത്തെക്കരിച്ചും അല്ലമായിപരിചിതനംചെയ്യുന്നതും ആഭാസമാക്കാതെ കഴിക്കാമെന്ന തോന്നാണ്. തന്റെ പ്രേമഭാജനമായ ക്രമം തനിക്കു് ‘അംഗം’ ‘തീര്’ തന്നെ എന്നാം അഭിമാനിച്ചിരുന്ന ഭേദം വിഷയസൂചിപ്പാധിനന്നാണെന്നു വിഡിക്കുന്നതും അതിന്റെ വിലാപരീതികളും അനുഭ്രാനമായിത്തന്നെയിരിക്കും. സ്ലേഘോദയത്തിലും അനന്തരകാലങ്ങളിലും മദനന്തിർ വിഷയസൂചിപ്പാവുണ്ടായിരുന്നും അനന്തരകാലങ്ങളിലും അനുച്ഛിതമായ അവസരത്തിൽ ക്ഷണപ്രാസാദമായ തപരയോടുകൂടി അവക്കുണ്ടാണ് ആലിംഗനംചെയ്യുകഴിഞ്ഞശേഷം ആത്മഹത്യ അനുഭ്ബവിക്കുന്നതിന്റെ അടിയിൽ ക്ഷിപ്തമായ മനോഭവം എന്തെന്നു വിശകലനംചെയ്യുന്നതു തുച്ഛിന്സംബന്ധമായ ഒരു സംശ്ഠിയാണ്¹¹. മറ്റൊരു നായകനായ ചാതന സ്വന്തം സാവിത്രിയെ ലക്ഷ്യമാക്കി വികാരാവേശമുളവായിട്ടുള്ളൂണ്ടും ആ സാധ്യവിനു പറിയ ‘ചുവസ്യ’ അഭ്യർഹിക്കുമാതും മതി. ദിവാകരൻ, ആനന്ദൻ, ഉപഹ്ലിൻ എന്നിവർക്കരിച്ചും ഇവിടെ സ്വീച്ചിട്ടു കാരുമുല്ലു. നളിനി, ലീല, സാവിത്രി, വാസവദത്ത ഏന്നീ നായികമാരിൽ ഇത് അഭിനിവേശം യഥാക്രമം വല്ലമനമായും തീരുത്തൽ പ്രകാശമാനമായും തീന്തിരിക്കുന്നു. ഈ അവസ്ഥ ആശാൻറെ എഡയത്തി മുടുകു വികാസരീതിയെ സ്വച്ചപ്പിക്കുന്നതിന് പര്യാപ്തമാണോ എന്നതു പരിന്യമാണ്¹². എന്തായിരുന്നാലും, ചുവസ്യമയിലെ കാര്യം കുറച്ചു കടന്ന

ആരാന്തർ പ്രദയം

പോതെന്ന പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വെണ്ണണിപോലും വായിപ്പുണ്ട് ലജ്ജി ചൂപോയേയുംവുന്ന ആ റേഗം (അതു ജാതിവൈവരത്തിന്റെ കാംസ്യ ത്വാൻ രചിപ്പതാബന്നതിനു സംശയമീല്ല) ‘ജാതവേദസ്ത്രി’രഹക്കണണ്ട് ‘മിചിയടപ്പിടപ്പ്’ അടക്കക്കുള്ള എന്നാളും ആ അനബ്ലീഡഘാടിയവാസന നിറുപക്കൽ എന്നം ശക്താരശരവ്യമായിരിക്കാനേ തരുളിപ്പും. “മുവമിഹ മാംസനിഖാലുമല്ല രാഗം” എന്നം മറിക്കൊക്കേ ശ്രസ്സംഗിക്കും അതിനെ സാധുകരിക്കത്തെവിധം പല കൃതികൾ രചിക്കാശും ചെയ്തു കവി ഇപ്പകാ റം ആഭാസത്തുടെ അംഗാധതയിലേയ്ക്കു പാഞ്ചത്തു ജീവിതപ്രാത്രത്തിൽ പ്രോഡും ‘ചിന്നസ്പമീ’യായിരുന്ന കവിയുടെ ഫോയവികാസപദ്ധതെ ചോദ്യംചെയ്യും ഫേരിപ്പിക്കുതനെ ചെയ്യും.

“അറിയില്ലനരാഗമേരയംഡാ,
അറിവോൻ തറരിച്ച,മൊക്കെയെംകുകീൽ
നിറവേദകയില്ല കാമിതം,
കുറയും ഹാ, സ്വബി, റേഗ്യശാലികരം”

എന്ന ദ്രോക്കത്തിൽ ആരാൻ പ്രതിപാദിക്കുന്ന കാമിതവൈഹമല്ലും, അദ്ദേ വാത്തിന്റെ കൃതികളിൽ അംഗീതത്തുമായ ഒരു രഹസ്യമാണ്. അന്നരാഗ ബാഥരായ നായികമാർ ആറുഗ്രഹിക്കുന്നതിൽനിന്നും ഭിന്നമായ ഒരു ലക്ഷ്യ തതിലാണ് അവർ ചെന്ന ചേരാദളിത്തെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല കൃതികളിൽ എററാവും അവ്യക്തമായും സാമല്യലേശം പ്രതിപാദിച്ചുകാണുന്ന സ്ത്രീകളിൽഉം ഇവിടെ വിസ്തൃതിക്കുന്നില്ല.

ഭാവദീപ്തി

ആധുനികമലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ഭാവഗീതപ്രസ്ഥാനത്തിന് ഗണനായിരുന്നു അപ്പാരം സിഡിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതും മുഖ്യമായി ഒരു കാവ്യശാഖ മലയാളത്തിൽ വേറെ ഉണ്ടാം എന്ന സംശയം തോന്തിഫൂക്കിം. സംസ്കൃതസാഹിത്യത്തിന്റെ പുസ്തകങ്ങൾ ചെയ്തുകഴിഞ്ഞിരുന്ന ഒക്കെ രജിയേ ഈ ശാഖ ഓലക്കരിച്ചിരുന്നില്ല. പഠായാതൃസാഹിത്യത്തിന്റെയും സംസ്കാരത്തിന്റെയും പരിബാധനം നന്ദിക്കുന്ന നാട്ടിൽ പ്രചരണായി പ്രസാരിച്ചതുടങ്ങിയാണ് ഈ സാഹിത്യശാഖ ഇവിടെ തിരുവാളയിൽ വാൻ ആരംഭിച്ചതു്. ഭാവഗീതപ്രസ്ഥാന ആവിഭാവത്തിനാദ്ദേശം, കവിത രാഷ്ട്രീച്ചത്തെന്ന നാടകംഞായിരുന്ന വിഭാവനയും സാരതരമായ വ്യത്യാസം വന്നാമെന്ന്. ഈ ആതനകിരണം നന്ദിക്കുന്ന സാഹിത്യംന്തരീക്ഷത്തിൽ പ്രസാരിക്കുന്നതിന് നിബന്ധനയും രണ്ട് മഹാകവികളാണ് ആശാനം വരുത്തേണ്ടിംിം.

വീണപുരുഷു്, കയിൽ, ചീനവിഷയായ സീത, പ്രദേശനം എന്നീ കൂതികളിലും പജ്ജവാടി, മൺമാല, വനമാല എന്നീ കാവ്യസംഹിതകളിലെ കിരീചെച്ചുകളിലും മറ്റ് വന്നധകാവ്യങ്ങളിലെ വീകരിപ്പും ഇംഗ്ലീഷും കാവ്യഭാഗങ്ങളാണ് ആശാന്നിന് ഭാവഗീതപ്രസ്ഥാനയിൽ ഗണക്കാൻപെടാം വന്നവ. നജീനി, ലീല, മരവന്മ, ചണ്ണാലഭിക്ഷുകി, കരണ എന്നീ

ആര്യാൻനു മുറയും

ക്കുന്ന പ്രസിദ്ധങ്ങളും പ്രധാനങ്ങളുമായ തൃതീകരം ഈ ശാഖയിൽ ഉണ്ട് പ്രേക്ഷണവയസ്സാത്തതിനാൽ, ആര്യാൻനു പ്രശ്നപ്പിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് ഭാവഗൈത്തികളെല്ലാം അപേക്ഷിച്ചു തൃതീയായി വണ്ണിക്കാവുന്നതെല്ലാം അതുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കാണാനുവുന്നതാണ്. സാമാന്യം ദീർഘക്കാലം തന്റെ വണ്ണിക്കാവും നിമ്മിക്കുന്നതിലായിരുന്നു കവി അധികം വ്യാപൂതനായിരുന്ന മും എന്നും ഇതിൽനിന്നും സിലബിക്കുന്നു.

വള്ളുതേനാളിനു ലഭ്യമായ കവിയിൽപ്പുറിനു പ്രധാനകാരണം സാഹിത്യ മജ്ജരിയിൽ നിന്മം മനസ്സിൽക്കുന്ന ഒന്നതിൽപ്പോലെ തൃതീക്കളായ മജ്ജരിയിൽപ്പോലെ കാവുപരമ്പരയിൽ പലതും ഭാവഗൈത്തികളായിട്ടും കാണാനുവുന്നതാണ്. മും മഹാകാവി അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് മഹാകാവുത്തിലും വണ്ണിക്കളിലും ഈ സാഹിത്യപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ചേക്കാവുന്ന പല ഭാഗങ്ങളും കാണാനുവുന്നതാണ്. ഭാവഗൈത്തരമായ കാവുസന്ധാരത്തിനെന്ന് മഹത്ത്വത്തിനു യാതൊരു അവവത്തിച്ചും തൃതീയത്തെന്ന വള്ളുതേനാളിനെന്നു പ്രശ്നപ്പിക്കുന്ന പ്രധാന അവഷ്ടംമോയിരിക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിനെന്ന് ഭാവഗൈത്തികൾക്കും ഭാവഗൈത്തികൾക്കും യാണ്.

വികാരവിലംസത്തക്കാർ ഗവഗനങ്ങളായ ചീറ്റകളാണ് ആര്യാൻനു തൃതീക്കളിൽ പ്രതിഫലിച്ചുകൊണ്ടാതെന്ന സാമാന്യമായി പറയാം. സപ്രാവത്തിൽത്തന്നെന്ന ചീറ്റംശിലനും ശാസ്ത്രിയമായ മനസ്സാംവകുഡിവന്ന മായ കവി അനുവംശക്കുറദയാക്കവിനെന്ന വികാരവാതപോത്താരും വീശി മഹാഖാടകിക്കവാൻ സവർഖി ജാഗത്രക്കുന്നേ സമർമ്മനോ ആര്യിക്കാണാതെ തിൽ ആശ്വര്യപ്രേക്ഷവാനില്ല. വികാരവിശ്രായ എന്നുതേനാട്ടക്കടി രചിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾപോലും സ്വമനന്തരക്ഷണത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കവാൻപോകുന്ന ചീറ്റാതല്ലാത്തിനെന്നു ഉച്ചസ്ഥിരങ്ങ്രായമായ പുംശംഖിയായിട്ടുണ്ട് ആര്യാൻനു തൃതീക്കളിൽ പലപ്പോഴും പ്രത്യുക്ഷപ്രേക്ഷനുണ്ട്. വീണെപ്പുവിനെ പഠിച്ചും അതിനെന്ന് ശ്രോതൈവും ഭാക്ഷണവുമായ അവസ്ഥാന്തരങ്ങളെല്ലാം ഭാവസമുച്ചരിപ്പിക്കുന്നതും അതിൽനിന്നും നിവർത്തിക്കുണ്ടും കവി അവസ്ഥാന്തരത്തിൽ അതിൽനിന്നും നിവർത്തിക്കുണ്ടും സംബന്ധം ഉണ്ട്. ഈ ലക്ഷണത്തിനു സമുച്ചിതമായ ഒരു ലക്ഷ്യമാണ്.

“കണ്ണേ മട്ടേക്” എന്ന ഭാഗത്തിനെന്ന് പിന്തുപിടി അതിഗവും മായ ഒരു വികാരസാഗരം തിരഞ്ഞെടുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ,

“എന്നീടുകാക്കമിൽ താൻഗതി, സാധ്യമെന്തു
കണ്ണീരിനാൽ, അവനി വാഴുവു കിന്നാവു കഷ്ടം”

എന്ന ഉത്തരാല്പംകൂടി നാം വായിക്കാനോരും കലോഡ്സുകളുമായ ഇംഗ്ലീഷ് വികാരസാഹരം അതിഗാലീരവും എന്നാൽ പ്രശാന്തവുമായ ഒരു ചീനാ സാഹരത്തിൽ വിലാം പ്രാപിച്ചതായി തോനിപ്പോക്കനും. ‘പ്രശാന്തനു’ തതിൽ വലിയ കോയിത്തന്നുരാൻ തിരക്കന്നല്ലിലെ മുഖാനക്ഷാനേജം വഞ്ചിശീറിത്രി പരേതലക്ഷ്മിയിൽ പുന്നമയും ചേന്നു ഫോമോറ്റുമും തബിയം എന്നും പാവകനാൽ ദശബന്ധായതുമായ വസ്തു തക്കശൈ സ്വീകിഞ്ചനതു നമ്മുണ്ടാണെന്നും അടിത്ത ക്ഷണത്തിൽ,

“മനജർ തൻഡാഗ്യുമുള്ളേജോക്കിലു—

ഇന്നവീടും ചിത്രയെങ്കു തെങ്ങും വിരവിൽ കണ്ടിങ്കു രണ്ടും
സ്വയം”

എന്ന പ്രസാദം നമ്മുടെ മുദ്രയെത്തെ ഒരു താത്പരിക്കമായ ചീനാപമത്തി ലേക്കു ഹരാപാവജ്ജിക്കുനും. ഇങ്ങനെന്നും നിരവധി ഉദാഹരണങ്ങൾ കൊണ്ടും ആരംഭാന്തര വികാരപ്രസരം പലപ്പോഴും ചീനാസമ്പത്തിനും ഉപസ്ഥിതിനുമായിതീരുന്നുവെന്നു തെളിയിക്കാവുന്നതാണു്. എന്നാൽ മുദ്ര യസ്തികളായ ചില പ്രയുക്തികളും പ്രതിപാദിക്കുന്ന അവസര തതിൽ ആരംഭാന്തര വികാരമയമായ കൊചുംകാരും അടിപ്പിച്ച വായാനക്കാ കുടുംബ മുദ്രയെത്തുടരുന്നു നാരായവേങ്ങപോലും സമുലും ഉത്തരവനന്നാംചെയ്യു നീതായിക്കാണും. കേരളത്തിലെ ജാതിവ്യത്യാസവെത്തക്കരിച്ചും അധികാരിക്കുന്ന അനുഭവിക്കുന്ന അവഗതകളുക്കരിച്ചും ഉംഭു ചീനക്കു ഒരു ഇംഗ്ലീഷ് സുരക്ഷാധനമായ കവിയിൽ തീക്ഷ്ണനായി തീരുമ്പുകൊണ്ടിരുന്നതു കേ വലം സ്വലാപിക്കംമാത്രമാണു്. ഇംഗ്ലീഷായിക്കമാലിന്യുത്തെ, കാവുരുചി നാഡു കലാസംഗ്രഹത്തെ അവഗണിച്ചുപോലും അദ്ദേഹം ശക്തിയായി അവഹേളിച്ചിട്ടും അഗ്രങ്ങം വികാരസമ്മാനിക്കുന്ന സുഖരവാഹനങ്ങളാണു്.

“മറവുള്ളിവക്കാഡും നടവാനം
കററ കൊയ്യാനം മെതിക്കുവാനം
മറവുമിക്കട്ടരിയക്കാലിമാടകും”

എന്ന ഭാഗം അധിക്കരിക്കുന്ന നീസ്റ്റഹായവും നിരധാരവുമായ നിലവെക്കു റിച്ചും വികാരവഹനിനിമിത്തം ആരംഭാന്തര മുദ്രയുടെ അക്ഷരങ്ങൾ

പേരു പരിഞ്ഞിച്ചുതാണെന്നു് ഉത്തോപ്രക്ഷീകരവാൻ ആരാണു് മടിക്ക നന്നു്?

ശോക്കാവത്തിനു എത്തയ്ക്കു മദ്ദീകരവാൻ മാതാവിൻ്റെ ഫേഡബി യോഗത്തുക്കാം സമുച്ചിതമായ ഒരു സഹാധിക്കണ്ണോ എന്നു സംശയമാണു്. സാഹിത്യപരവും സംഘടായികവുമായ കാര്യങ്ങളിൽ അല്ല പതിച്ച മാതൃവിജയക്കത്തായി ഓഫീസുകൾക്കും ജീവിതം നയിച്ച ആരാൻ, മറ്റൊരു വ്യവ സാധ്യതയുള്ളൂം നിന്തി സ്വന്ധനത്തിൽ മാതൃവിതൈഷിയായി താഴസി കണ്ണമെന്ന വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിലുണ്ടു് മാത്രവേണ്ടി പരിചയത്താണും അറിയാൻ ഇടയായതു്. എത്തയ്ക്കേറിയായ ഈ സംഭവത്തെ പുരസ്കരിച്ചു് ‘കയ അന്താപാ’ എന്ന തലക്കെട്ടിൽ അദ്ദേഹം രചിച്ചി കൂട്ടു ഒരു ഭാവഗതിത്തിൽ മാതൃക്കതിജുടെയും ശോകത്തിന്റെയും പരി സംപ്രൂത്തി പ്രതിഭാസിക്കുന്നുണ്ടു്. വിധവയായ മാതാവിവൻ്റെ പത്രവി യോഗവ്യൂമനയെ നിലേപ്പുണ്ട് ഗണ്ണിക്കാതെ താൻ തിരുവന്നുപൂരത്തു സവാ ക്കുളമൊന്നു സ്വപ്നമുഖയി കഴിഞ്ഞത്തിനെക്കരിച്ചുള്ള പശ്ചാത്താപം ആരാനെന്ന ക്രമാധികം പീഡിപ്പിച്ചിരുന്ന എന്നുള്ളതു്,

“ഇഷ്യൻ സംഖ്യവുമെന്നിയേ വിധവയാമെന്നു വേദിച്ച താൻ തോഷം പുണ്ട് സുഖാജനക്കുള്ളാട്ടമായു് വാണേൻ കൂതാല്ലെൻ ചീരം ദോഷാശക്കി നക്കന്തത്തോട്ടവിലോക്കാനിക്കുമാറിന്നതിൽ ദോഷം തോന്നിയെന്നിക്കു ഭ്രതസുവവും ഭിംബിവോക്കുന്നതു്”

എന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നു വ്യക്തമാണു്. വ്യക്തിഗതമായ വികാരപാരമ്യം പ്രകാശിക്കുന്ന കൃതികൾ ആരാന്തിനു കാവുണ്ണേണ്ടാരത്തിൽ മുൻപുമെല്ലു നു് ഇതുവും കൊണ്ട് സ്ഥാപിതമായിട്ടും.

ഭാവഗതിത്തിൽ സംഗീതവിഭാവം അദ്ദേഹമുഖയെ ഒരു പ്രഭകമാണു്. ആരാന്തിനു കൃതികളിൽ പലതും ബന്ധപാദപ്രധാനിച്ചിരും. ശ്രവണസുവ ദണ്ഡള്ളുന്ന ചിലർ വിശ്രസിച്ചുപോകുന്നുണ്ടു്. ഒരു പദ്യത്തിനു വഹി ക്കുവാൻ കഴിവില്ലാതെ അത്യലോറം അതിന്റെ ശരിസ്ഥിൽ വിന്നുസിച്ചിരി ക്കുന്നതു കണ്ണാൽ ഏടുക്കാൻവരുത്തുതെ ചുമട്ടുമെന്തി റിസ്സുമായനായി കുഞ്ഞിക്കുന്ന ഒരു ചുമട്ടുകാരന്തിനു കാമ്മയാണു് നമ്മക്കണ്ണാക്കുന്നതു്. ഗംഭീരാശ യന്നായ ആരാന്തിനു കൃതികളിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ വായിക്കുന്നും ഈ അനുഭവം സംഖ്യാത്മകമായിട്ടു്. ആരാന്തിനു ചിന്താപ്രധാനങ്ങൾ കൂടായും കൃതികളിൽ ശബ്ദസ്ഥകമാരുമോ സംഗീതമായുരുമോ അല്ലോ കുറവും പ്രധാനായാൽത്തന്നെ അതു കവിക്കു് ഒരു കുറവായിക്കുന്നതെന്നുണ്ടായില്ല. ചീറത്താ

തന്ത്രക്ഷൈലക്ഷ്മാണ്ട് കാവുവ്യപനംചെയ്യുന്ന കവിക്ക വർഗ്ഗവിഷയത്തിൽ ചിലപ്പോൾ മേരു ലഭിച്ചിരുന്നതുനു അരു” ഒരു റൂറതയാണോ? വള്ളത്തോളിന്റെ കൃതികളെ അപേക്ഷിച്ചു നോക്കുമ്പോൾ ആരംഭിക്കുന്ന കൃതി കളിൽ സംഗീതമാധ്യമും കുറച്ചു കാവാശാനാജ്ഞ സഹഭാഗിപ്രായത്തെ ആരംഭിക്കുന്നതോടുകൂടി, അഭ്യോഗത്തിന്റെ ചില കാവുവ്യലാഘടംളിൽ തുളിവി നില്ക്കുന്ന സംഗീതസന്ദേശത്തിൽ അഭിനവിക്കംതെ തരമില്ല. ഓവനാരസി കതകകാണ്ടം വികാരപരിസൗഹ്യത്തിക്കാണ്ടം ശബ്ദസംഖ്യാവംകൊണ്ടം “വീണപുവി”ലെ പലപല പദ്യങ്ങൾക്കം അന്വ്യാസമായ ഒരു ആഭ്യുന്നര സംഗീതഭാഗി അലക്കാരമായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. പുജ്യത്തിന്റെ സുകമംരമായ ശ്രദ്ധയേതെ വർഗ്ഗിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഉള്ള പദ്യങ്ങളില്ലാംതനു ഇതിനു ഉള്ളാവിക്കാവുന്നതാണ്. മുത്തേകിച്ചു—

“ആരോബവാഡി ചെരുതാട്ടിലുമാട്ടി താരം—
ടാലാപമാന്മ മലരേ, ദലമമ്മരംരാഡ്”

എന്ന ഭാഗത്തു ശാന്തതകങ്ങിച്ചുള്ള പരംമംഗലംകൂട്ടി വന്നചേന്നപ്പോൾ വിഷയവും സംഗീതസന്ദേശതയംകൂടിയുള്ള പൊതുതംനിമിത്തം നാം അനുഭവിക്കുന്ന ശാന്തമാധ്യമും അലുക്കിക്കുമ്പേന പറയാവും. സാഹിത്യ തത്ത്വിലെ സംഗീതസന്ധിക്കയ്ക്കു നിഭാന്തരത്തൊക്കെയിട്ടുള്ളതു വികാരവിലാസമാ കൂനാ. ഓവനാസമ്മിളിത്തമായ വികാരാവേശത്തോടെ ആരംഭിക്കുന്ന ചെറിക്കുന്ന കൃതികളിൽ പലതില്ലോ ഈ സംഗീതമുണ്ടും സൗഖ്യിയായിക്കുന്നും. മഹാ കവി ടാഗ്രർ തിരുവന്തപുരം സന്ദർഭച്ചപ്പോൾ അഭ്യോഗത്തിനു മംഗളംശം സചെയ്യുകൊണ്ടു നിന്മിച്ചു കവിതയിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ സംഗീതസൂന്ദര ക്ഷാംഖണം.

“അവധിനാമീശന്റെ ആരംമരത്താംതന്നിൽ
അവധിക്കുത്തുഹലം പാടിസ്ഥിതവരിക്കുന്ന
മിവൃക്കോക്കിലമേ, നിന്നുപെൻകുളുന്നാലിം മുകം
വേകുകകളിപ്പരിപാടികൾ ഇയിക്കുന്നു”

ഈ ഭാഗം, വായിക്കുന്ന നാം ‘അവധിനാമീശന്റെ ആരംമരത്താംതന്നിൽ അവധിക്കുത്തുഹലം പാടിസ്ഥിതവരിക്കുന്ന’ ഒരു കേംകിലത്തിന്റെ ശാന്ത ഹരിയിൽ വിഹാരിക്കുയ്ക്കു ചെയ്യുന്നതും?

മുകുടുമ്പം ലോലമനോഹരവുമായ ശബ്ദവിന്യൂസങ്കുമം കൊണ്ടു കൃതികളെ സമാവരണംചെയ്യുന്ന മായംഗക്കരിയുള്ള വെകംരി

കാന്തരിക്ഷത്തിന്നീൻ മഹിമകാണ്ടം വള്ളത്തോടു സംഗ്രഹിച്ചിട്ടു പരയിൽ നമ്മു ആശാഖനംചെയ്യിക്കുന്ന പല കാവുംഗണങ്ങളം ഉണ്ട്. എന്നാൽ വള്ളത്തോളിന്നീ രത്നിയിൽനിന്നു വിഭിന്നമാണു് ആശാന്നിർ കവിതയിലെ സംഗ്രഹംശം എന്നു് പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. സംഗ്രഹ ത്തിൽ വാസനയും ആ ശാസ്ത്രത്തിൽ പരിജ്ഞാനവുമാണായിരുന്നു കുമാര നാശാന്നി തുതിക്കും അപേക്ഷിച്ചു വള്ളംതോളിന്നീ തുതികളിൽ തുടക്ക ലഭ്യി സംഗ്രഹത്തിനുക്കുത്തു ഉണ്ടുന്ന പരിഞ്ഞാതു് ക്ഷയപക്ഷ വിച്ചരിതനി ആപണത്തിനു വിഷദായയുണ്ടു്. ധമാത്മസംഗ്രഹത്വം സാഹിത്യത്തി ലെ സംഗ്രഹവുമായുണ്ടു് അന്തരം സുക്ഷ്മമായ പരിചിന്തനത്താൽ ഗ്രാഫർ കരിക്കാവുന്നതാണു്. കാവുരചനയുണ്ടുവേണ്ടി കവിയെ പ്രചോദനംചെ ജീന വികാരത്തിന്നീ സ്വപ്നാവം, കവി സ്പീകരിക്കുന്ന മുത്തത്തിന്നീ സംഗ്രഹപോഷണസാമത്യം, മുക്താനന്ത്വപ്രക്രിയ ശബ്ദങ്ങളിടുന്ന സമീചീനമായ വിന്യോസക്രമം എന്നിൽക്കുണ്ടു പലതു് സാഹിത്യതുതികളിൽ ലഭ്യിച്ചിരിക്കുന്ന സംഗ്രഹത്തിനു ഹേരളത്തുള്ളാണു്. വള്ളത്തോളിന്നീ തുതികളിൽ, ആശാന്നി തുതികളിൽനിന്നു തുടക്കത്തായി സുന്ദരമാണു്. അതിഗ്രഹനമാണു്. പ്രായശിക്തക്ക്രമങ്ങളായ വികാരങ്ങളിടുന്ന സുഹൃദനാം കാണുന്നണണ്ണുള്ളതിൽ രണ്ടുപക്ഷത്തിനുവകാശമില്ല. അതുപോലെതന്നെ സുന്ദരങ്ങളായ ശബ്ദങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നു് അദ്ദേഹത്തിനു സിലി ചുട്ടും ഒമ്പാസന അനുഭൂദിക്കാണു്. ഭാവഗ്രിതങ്ങൾ രചിക്കുന്നതിനു വള്ളത്തോടു തുടക്കത്തായി ഉപയോഗിച്ചിരുന്നതു് സംസ്കൃതവുംതും അപേക്ഷിച്ചു് തുടക്കത്തിനു സംഗ്രഹത്തക്കമായ—കേരളിയന്ത്രവുണ്ടാകുന്നു പാഠം—പാഠിയുംതും അവിടെ പ്രത്യേകിച്ചു് സൂരിക്കേ ണ്ണതാണു്. വള്ളത്തോളിന്നീ തുതിയിൽ തുടക്കത്തിനു സംഗ്രഹത്താംഗങ്ങും സംഗ്രഹിയുണ്ടു്. അതിന്നീ മലമായി കവിതയിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും

ഭാവഗ്രിതം അതിന്നീ ആധാരങ്ങളായ വികാരത്തിന്നീ പരിമിത രേഖകൾ അനുസരിച്ചു് അന്തരിക്കിൾപ്പലമായിരിക്കും. ആശാന്നി ആസപ്രകാരം പല ഗ്രൈക്ക് സംഗ്രഹങ്ങളിലും പ്രചോദനം, ചീനം വിശുദ്ധയായ സീതു തുടങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്നീ പ്രധാനപ്പെട്ട ഭാവഗ്രിത ക്രമം സംമാന്യം തീർപ്പിക്കുന്നതായിട്ടുണ്ടു്. ഈ രത്നിയിൽ ഒരു ഏറ്റവും വിസുത്തമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നു, കവിക്കു വികാരത്തും പല കരണങ്ങളും സംശയാർഥിയായികും സമാന്തര ഒഴിവും വിവരിക്കുന്നു. അതിന്നീ മലമായി കവിതയിൽ പല സ്ഥലങ്ങളിലും

വികാരതീക്ഷ്ണങ്ങളെല്ലു സാരമായ ഹാനി സംഖ്യിക്കുന്നതും സ്വന്ധാവീകരണം ചെയ്യുന്നതും വളർച്ചയും അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതും പറയാൻ ശ്രദ്ധ മടക്കുന്നില്ല. വികാരതീക്ഷ്ണങ്ങൾ ഇതുതന്നെന്നാണെന്നു പറയാൻ ശ്രദ്ധ മടക്കുന്നില്ല. വികാരതീക്ഷ്ണം പ്രാധാന്യം നല്കിയിരിക്കുന്ന കൃതികൾ അധികം ദീർഘകാലം കാണ് പാടിക്കുന്നും അദ്ദേഹത്തിനും അറിയാമെന്നതിനും സാഹിത്യമജ്ഞരിൽവെല്ല പല കവിതകളിലും കൃതികളുടെ വികാരസഹജനൃതയെക്കുറിച്ചു നിരുപ്പിക്കുന്നും പണംചെയ്യാൻമുള്ള ക്രമാബ്ദം വിരളമാണ്.

ഈസഹജമായ വികാരക്കാലം സജീവക്കാലം ജീവിതപ്രശ്നങ്ങളും പരാമർശിക്കുന്ന ഗൈതന്യകളിടെ വൈവിധ്യം കവിതകളിൽ നാം ദർശിക്കുന്നു. പ്രേമം, ശ്രോകം, അഭിമാനം, ക്ഷേത്രി എന്നിങ്ങനെയുള്ള മാനസികാവസ്ഥകൾ, ഭാരിപ്രാം, ആരുന്നാചാരം, രാഷ്ട്രീയപാരതരൂപം തട്ടാണി നമ്മുടെ ശാശ്വതായി പലയംചെയ്യുന്ന പ്രാധാന്യമേറിയ പ്രശ്നങ്ങൾ ഏന്നിങ്ങനെ വ്യക്തിപരവും സാമുദായികവും രാഷ്ട്രീയവുമായ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിനും സാരമായി സ്വർഗ്ഗിക്കുന്ന പല സംഗതികളും കാവ്യ രചനയ്ക്കും വിശദയിച്ചിട്ടിട്ടുണ്ട്. ആരംഭാന്തര പ്രേമഗീതകളജ്ഞിൽ തുകട മാക്കുന്ന സവിശേഷതകളെപ്പറ്റി ഇനി പരിശീലനിക്കാം.

ആരംഭാന്തര കൃതികളിൽ പ്രതിബിംബിച്ചുകൊണ്ടു സ്കൂപ്പയുണ്ടായ ന്യായത്തെപ്പറ്റി പരിചിന്തനംചെയ്യുന്ന ഒരു നിരുപ്പകനു വിശാലമായ ഒരു തലവത്തിൽ സംഭവിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ചീലപ്പേരും ലോകാത്മിക മായ സ്കൂപ്പയുണ്ടാണെന്നും മാനസനിഖലമല്ലാത്ത രാഗവാസം, മറ്റും ചീലപ്പേരും മാനസനിഖലമല്ലാത്ത രാഗവാസം, മറ്റും ചീലപ്പേരും വിശദ്യാസക്തിയുള്ളതായ ഓന്നരംഗവാസം എന്നും ഒരു തലവത്തിൻറെ പല വരുപ്പുകളിൽ ആരംഭാന്തര ചീതുകൾിച്ചിട്ടുണ്ട്. സ്കൂപ്പയുണ്ടായ തുടർച്ചയെന്നും പ്രേമമെന്നും പദംകൊണ്ടു നിങ്കുശിക്കുന്നും തുടർച്ചയെന്നും എറിവും വ്യാപകമായ അത്മത്തിലുണ്ട് ആരംഭാന്തര കൃതികളിൽക്കൂടി പരാമർശിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ നാം മനസ്സിലുണ്ടെന്നതും. ചിവാകരനമായുള്ള സമംഗമത്തിനുമുമ്പ് പ്രേമവിവരങ്ങൾ മുഖ്യത്തോടുകൂടി സംപ്രതികയായ നല്കിനീ ‘സർസ്സിൽ നോക്കി’ ശാന്തംചെയ്യുന്ന—

“സ്വന്നാമിയാം രവിരൈ നോക്കി നില്ലേംന്—

താമരേ, തരളവായുവേറു നീ

ആരാൺറ ഫ്രദ്ദയം

അമയം തടവിടംപ്പു, തത്‌കര—
 സ്നേഹംഡണ്ട തിരിച്ചന ദിക്കിലും.
 സന്തതം മിഹിരനാമശോഭയും
 സപ്രതമം മധു കൊതിച്ച വണ്ടിനം
 ചന്തമംന്ത്രകളിനില്ലെന്നുമോമലേ,
 ഹന്ത, ധന്യമിഹ നിശ്ചിര ജീവിതം”

എന്ന പദ്ധതിലും ഒരു പ്രേമഗീതമാണ്. എന്നാൽ അന്നരാഹരഹിതമായ പ്രേമമാണ് “ഖവിടെ പ്രകാശിക്കുന്നതെന്ന പ്രത്യേകം ധരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നഷ്ടിനൈശിച്ച മരദളത്തികളിൽ ആരാൺ ചിത്രീകരിക്കുന്ന പ്രേമം സാ മാന്യം ലോകസാധാരണമാണെന്നു തന്നെപറയാം. തന്നെ പരിശയിച്ച തന്ത്രഘട്ടാവും കൂതുമൊഴും കൂതുമൊഴും തന്നെപരിശയിൽനിന്ന് ‘ശ്രദ്ധനയേപഞ്ചരത്തിൽ’നി നം മോചനം ലഭിച്ച ലീല മഭഗതമാനസയായി വിന്യൂദ്ധിയിൽ എട ധനാമനെ മാർപ്പണംചെയ്യുന്ന സദാചന്ത്രിൽ പ്രേമഭാസിയായ ആ നായിക വികാരാതിരക്കേതാട്ടുട്ടി പറയുന്ന ഭാഗം ഒരു പ്രേമഗീതമായി ശ്രദ്ധ ക്ഷാമവുന്നതാണ്. സവിസമേതയായി വിന്യൂദ്ധവിയിൽ സബ്രഹിക്കുന്ന ലില്ലു “പ്രണയിയിവിടെയുണ്ട്” എന്ന പുണ്ണമായ വിശ്രദാസം അക്കം റണ്മായി ഓരോപ്പുണ്ടും. മദനനെ സപ്രീകരിക്കുന്നതിനുള്ള ആവേദം. താതിയായി അകരിച്ചു. സവിജുടെ സാഹായ്യത്താട്ടുട്ടി അവർ പ്രശ്നപ താപികളെക്കാണ്ടു സ്വന്നം. അലക്കരിച്ചു. തങ്കണ്ണമധ്യത്തിൽ കുമ്മാ സൗത്രമായ ഒരു ശിലാതലവത്തിൽ ‘അന്തിമേലാക്കണാട്ടുട്ടി പററിയ താര പോൽ’ ശ്രൂഢിച്ചുകൊണ്ടു “ആ വാസകസജ്ജിക ഉത്തരനെ ശാന്തംചെയ്യാ നാരംഭിച്ചു—

“വരിക ഏദയനാമ, വൈവകി കാണണൻ
 തിവാടി മലിനയിൽ വെയ്ക്കുവൻ മഹാത്മൻ!
 തരിക ചീരവിയുക്കതഭർന്നം, നീ
 കയണ വഹിക്കു, ഭാസി ഞാൻ ദയാലോ!”

‘കയിലിനയിലലിനൈ പാടിട്ടനാ;
 മയിലിത തന്നപിടിയേഥാട്ടമാടിട്ടനാ;
 പ്രിയയെയനനയിച്ചിട്ടനാ സീംഹം;
 പ്രിയതമ, നീക്കണയാതെ ഞാൻ വലാൻടു.’”

എക്കേശം പത്രപാട്ടു ഭ്രാക്കുമ്പോൾ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന ഈ പ്രേമഗീത തനിലെ കഷ്മാപണംപേതവും ആർപ്പാമസ്താവുമായ അനന്തരയർത്തി സപ്രദയമുഖം സെപ്പിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഉപമഹ്മാന കൂട്ടിക്കുംണ്ടാവരാൻ സപ്രസവിച്ചെ നിയോഗിച്ചിട്ടു പ്രിയാഗമപ്രതീക്ഷയോടുടർന്നിയിക്കുന്ന വാ സവദരജ്ഞം ‘സമയമായില്ല’ എന്ന പഴയ പ്രഭവിച്ചില്ലെങ്കിൽ മാപടി തന്നെയാണെല്ലാ ലഭിക്കാൻ ഇടയായതു്. എദ്യനേറിയായ ഈ പ്രതിവ ചന്ന അവിച്ച നിരാഗത്തുടെ അഭാധതയിലേയ്ക്കു നിപതിച്ചു ആ നായി കഴുടെ വാക്കുകൾ അശാരൂപ്യമായ കാമത്തിനേരുള്ള ഗാഥമായ പ്രണയ തനിനേരുള്ള പ്രകാരഗോപാധിയാണു്. ആ വേദ്യാതിപക്തതിനു് ഉപമ പ്ലംഗക്കാണവാനെങ്കിൽ അഭിലഘാഷാതിരേകം അവധിതനെന്ന വ്യക്തമാക്കുന്നു.

“അശനരശതനമോ ധനപതികും നിരുമെൻകൊലിൻ
കനകാഭിഷേകംചെയ്തു തൊഴുതാൻപ്പുല്ലും
കനിബന്ധം കടാക്ഷിപ്പാൻ മടിക്കു കണ്ണകരു കൊച്ചു—
മുനിയൈക്കാണവാൻ മട്ടിയുംഡിനലും.”

ഇതിനെന്നുടൻ യതിമരൂപാദയിൽനിന്നെന്ന തന്നെ ഗ്രഹത്തിൽ വന്നു് ഉപ മഹ്മാൻ ഭീക്ഷണപുരികരിക്കുന്നപക്ഷം തനിക്കു് ആ മധ്യരാത്രിയെ നോക്കി സെപ്പിക്കാമെല്ലാ ഏന്നം മറം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. അമാത്യമായ പ്രണയദശ്മി വർ പ്രേമഭാജനങ്ങളെ തുളിപ്പുക്കരുത്തുന്നതിനവേണ്ടി തങ്ങളിടെ സവിഡി വദ്ധമാം ഉഴിഞ്ഞെവയ്ക്കു ഏന്നെങ്കിൽ സാധാരണമാണു്. ഉപമഹ്മാൻ സാന്നിധ്യനിമിത്തകമായ സംഖ്യക്കു സന്ദർഭത്തിൽ നിർവ്വതിയോ ശംഖവിക്കാണും തന്നെ സവിഡിവേദാക്കാണ്ടം അദ്ദേഹത്തെ ആരം ധിക്കാണും സാധിക്കയില്ലെന്നവന്നുപോരാം വാസവദത്തു—

“കാത്മഭാണ്യദാശതന്നുകനം കുറഞ്ഞുപോകുന്നു, തോഴി—
യൈതനകാന്തിന്റെ വിലയിടിഞ്ഞീടുന്നു.
വ്യത്മംമായുംതോന്നുനു കുഴുമവൻ കാണാതെന്നിക്കുള്ള
നൃത്യഗിതാഭികളിലെ നെപ്പണിപ്പാലും”

എന്നിപ്പകാരം വിചാരിക്കുന്നതു് അവളുടെ പ്രണയദാർശ്യത്തിനു സം ക്ഷും വഹിക്കുന്നു.

ആര്യാനന്ദൻ ആത്മഗീതത്തരംജ്ഞായ വണ്ണകാവുക്കാഞ്ഞിൽനിന്നും സ്രൂത്യഗീതത്തിനു ചീല ഉദാഹരണങ്ങളാണു ഒകളിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചതു്. തന്നെ ഓർമ്മാജ്ഞായ കൂതികളിൽ ഉപനിബലങ്ങളായ ഈ വക പ്രേമ

ആരംഭിച്ചുവരുന്ന പ്രസ്താവനം

ഗൈത്തണ്ണല്ലോതെ ആരംഭിച്ചുവരുന്നതും അന്തിമിൽമായ ഗൈത്തണ്ണം റച്ചിച്ചിട്ടുണ്ടോ എന്നാളുള്ളതു് അനേപാശ്വവ്യാഖ്യാനം. പ്രസിദ്ധീകൃത ക്ഷേമാധിക്രമം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചീല കൂടികളിൽ കാണുന്നതുപോലെയുള്ള ലാക്കിക്കുറ്റംഗാരവെച്ചവും ആരംഭിച്ചുവരുന്ന ജീവിതത്തിലും ഉണ്ടായിരുന്നു എന്ന കൂടിയും തെളിവില്ലാത്തതിനാൽ അദ്ദേഹം അന്നരാഘവരീതനായി ചീല പ്രമഗ്നിത്തണ്ണം നിർമ്മിച്ചുകാണണമെന്നു ന്യായമായി അനുമാനിക്കാം. ചീല ലഘുക്രതികളിൽ വ്യക്തമായല്ലെങ്കിലും ആരംഭിച്ചുവരുന്ന പ്രമഗ്നിസ്ഥാനം നിശ്ചലിച്ചുകാണാണെന്തു്. “പുജുവാടി”യിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരിക്കുന്ന നീജുപട്ടയോടു് എന്ന ലഘുക്രതി വായിക്കുന്ന ഒരു സഹാദയനു് ഇതിൽ ഏഴുന്നൂ അന്തർഹാരിതമായ ഓത്തുണ്ടണ്ണു തോന്തിപ്പുകും. തന്റെ കാഴ്ക കാശവക്കം മനസ്സിലാക്കിയ മുരജന്നുപട്ടം ഫർത്തുന്നവും തജ്ജനവും നീ മീതും വിഷാഡാത്മകമായ ഒരാവസ്ഥയിൽ പെട്ടിരിക്കുന്ന ഒരു നായിക കൈ കാരുകൾ സാന്ത്വനപ്പെട്ടതുതുന്ന രീതിയാണു് ഈ കവിത വായിക്കുന്നൊരു പ്രതിത്വമാക്കുന്നതു്. പല വിയത്തിൽ കാമിനിയെ സ്ഥാപിച്ചു കൂട്ടിയശേഷം—

“ജീവിതരണത്തിലതിമാനമെന്തു് ഞാൻ എൻ—

അവീ തുണനില്ലെന്തു് വിജയിപ്പുതിനാലെ

പുവിൽ മനവും മനിവില്ലക്കിലോളിയും പോൻ

നീ വിലസുക്കുന്ന മനതാരിൽ മറയാതെ”

എന്ന പ്രാത്മികരുന്ന ശാഗത്തു് പ്രേമരാംഗിതമായ ഒരു പ്രദയത്തിന്റെ അടിത്തട്ടിൽനിന്നും ഉയരുന്ന ഗൈത്തത്തിന്റെ മാധ്യരൂപവിലാം. കളിയാട്ടം നാണ്ടു്. ഈ വിധത്തിൽ മറ്റൊരു ചീല പ്രേമഗ്നിത്തണ്ണം ആരംഭിച്ചു കൂടിക്കാണാൻ കഴിയും. ആരംഭിച്ചു പ്രേമഗ്നിത്തണ്ണം ദീർഘകാവൃത്താളിൽ അന്തർന്നിഹാരിത്തണ്ണായിരിക്കും. മിക്കവയിലും ഭർഗ്ഗമഹത ഉണ്ടായിരിക്കും. ചെപ്പുന്ന എന്ന കാഞ്ഞം. അസൗഢിക്കുന്നതുണ്ടു്. വള്ളിത്തോളിന്റെ പ്രേമഗ്നിത്തണ്ണാവട്ടം, കാരാപ്പെട്ടവയും. ഭർഗ്ഗമഹതയില്ലാത്തവയും പ്രസന്നമായ പ്രേമത്തെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നവയുമാണു്.

ഇന്നീ ശോകലാവവ്യഞ്ജകത്തായ ഗൈത്തണ്ണം പരിശോധിക്കാം. ‘വീണപുവു്’ എന്ന ശോകഗതിവുമായിട്ടുണ്ടു് ആരംഭിച്ച കേരളസാഹിത്യരംഗത്തു് പ്രവേശംചെയ്യുതെന്ന വസ്തുത പ്രസിദ്ധമാണെല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശീതികളിൽ ശോകഭാവം കുമാധികമായി പ്രസാരിക്കുന്നണണാളുള്ളതു് സഘച്ചയുംകും അതിരാംഗിതമായ ഒരു പരിശേഷമാണു്. ആരംഭിച്ചു വണ്ണ

കാവ്യങ്ങളിൽ ഒന്നക്കിൽ കവിക്കോ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കമ്പാപാത്രത്വിനോ ശ്രോകത്രൂപമായ ഫ്രദ്ദയത്തോടുകൂടി വിലപിക്കേണ്ട ഒരാവസരം അവധി ചീഹാരിതമായി ഉണ്ടായിരിക്കും. പോരെക്കിൽ, പ്രഫോർമൻ, അനന്താവപം തടങ്കിയ കൃതികൾ സ്നേഹപാത്രങ്ങളായ വ്യക്തികളിൽനട നിരുവിയേറയ തന്റെ മുന്നിത്വഫ്രദ്ദയനായി കവി നിന്മിച്ചിട്ടുള്ളവയുമാണ്. ആരംഭാന്തര കവനശക്തി അനവധികമായി അനന്തരപരിച്ചിട്ടുള്ള ശ്രോകഗാത്രശാഖയെ വിശദീകരിക്കുവാൻ ക്രമേണ്ട ഏരെൻ്റ് സ്വീതപ്രമത്തിൽ ഉഭാഹരണങ്ങൾ അവധമഹമികയാ സന്നിധിനാബദ്ധനണ്ട്. പരിശാഖയോന്തവ മായിക്കൊ ഒരു കമ്പുമം അതിന്തെ ദ്രോക്കാടുക്കനു നിരുദ്ധവത്തിൽ ആള്ളിക്കൊണ്ട് അകാലപത്രന്തരത്വിനു വിഡേയമായ ഒരു സനദ്ധമാണ് വീണപുവിൽ സംഘടിതമായിരിക്കുന്നതു. ഈ കാഴ്ചകളും സഹോദരജു ബിഡോട്ടുകൂടി വിലപിക്കുന്ന ഒരു ഭാഗമാണ് കവി ഇവിടെ അംഗീകരിച്ചിരിക്കുന്നതു. അച്ചിരമെക്കിലും ജേയാതിപ്രമയമായ ഒരു ജീവിതമാണ് ഈ പ്രസ്തരത്വിനു ഉണ്ടായിരുന്നതെന്നുള്ളിട്ടിൽ കവിക്കു അല്ലെങ്കിലും ആശ്രാസം ഉണ്ടെങ്കിലും സോദരനിവിശ്രഷ്ടമായ സ്നേഹത്തിന്തെ പ്രസരംനിമിത്തം ശ്രോകമയമായ രീതിയിൽ വീണ്ടും ഉന്നതെന്ന വിലപിക്കുന്ന—

“എന്നാലുള്ളശ്ശലന്നിക്കു വിഡേയമോത്തും
ഈന്നതു നിന്നുക്കണമായ കുടപ്പു കണ്ടു
കന്നല്ലി നാമയി സഹോദരംപ്പി പുവേ
കന്നല്ലി കൈകയിൽ ചെച്ചിച്ചു നമ്മെയെല്ലാം”

ഇംഗ്ലീഷിൽ ‘എലിജി’ എന്ന പദ്ധതി രീതിയിൽ സ്വന്തന്ത്രവും സലക്ഷണവുമായ ഒരു കൃതി ഭാഷയിൽ ആദ്യമായിട്ടുണ്ടായതു പ്രഫോർമന്മാണെന്നു നിലപ്പെടുകും അഭിപ്രായപ്പെട്ടാം. എന്നമാത്രമല്ല, നാളിത്രവരെ മുത്തു പ്രശ്നമായ മറീറാറു വിലാപകാവ്യം ഭാഷാസാഹിത്യത്വിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതും വാസ്തവിച്ച പരിയാവനത്തിനും. ഈ കൃതിയിൽ, ആരംഭാന്തര ശ്രോകപാരമ്പര്യത്വം തുടർത്തു പ്രതിപലിച്ചുകൊണ്ടുന്നതും ഒരു കാവ്യകാരനെന്ന നിലയിൽ അഭ്രേക്കത്തിനണ്ണായിരുന്ന കലാവൈദിക്യമാണെന്നു തന്ത്രം. ഇത് പ്രസ്താവനയിൽനിന്നും ഈ കൃതിയിൽ ശ്രോകാവല്ലൂപ്യംനുണ്ടായ ഭാഗങ്ങളുണ്ടും എന്നിക്കു അഭിപ്രായമുണ്ട് എന്ന തത്ത്വിലെപ്പറിക്കേണ്ടതില്ല. സാമാന്യമായ ശ്രോകപ്പായ എല്ലാ പദ്ധതിലുമുണ്ടെങ്കിലും അതിന്തെ കാംപിന്ത്യം ചീല ഭാഗങ്ങളിൽമാത്രമേ അഡികമായി പ്രത്യുഷപ്പെടുന്നുള്ളൂ.

എ. ആർ. ടിങ്മേനിയുടെ ചിത്രയിൽനിന്ന് ഉല്പീതമായ ധൂമനുള്ളതെത്ത് പരിമർശിച്ചുകൊണ്ടു് കവി പറയുന്നഭാഗം അഖിക്ഷക—

ഹാ ! കംലംബിവേം വെടിഞ്ഞപദം ചൊണ്ടുന ഓക്സിജനുമേ,
ലോകാരാധിതരീതിയാം ലളിതഗ്രീ തെട്ടമുണ്ടാരുമേ,
പകാർപ്പാവിരിതാഗ്രിതപ്രണായമേ, നിംബഗഹരായു് നിംബളി—
നോകംലംബനമായാരാലയമീരാ കത്തുന കേസൈട്ടുവിൻ !”

കവിയുടെ എഴുന്നേറ്റുന്നമായ ഒരു തീക്ഷ്ണാവില്ലാപമാണു് നാം ഈ ഫ്രോക്കതിലുടെ അവിക്ഷന്തു്. എക്കുദേം ഗ്രാനിപത്ര ഫ്രോക്കംഡേം ഒം അടക്കായിരിക്കുന്ന സാമാന്യം ദീർഘമായ ഈ വിലംബകാവ്യം രസ വെവകല്പമോ ഒച്ചിത്യുംഗമോ വരുത്താതെ രചിക്കാൻ കവിക്കാൻ കവിക്ക സാധി ചൂതു്, ശോകവികംരതെത വഹിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ എഴുത്തതിനണ്ണം തീരുന്ന അനൃതപ്രശ്നങ്ങൾക്കും വെളിപ്പെട്ടതുമുണ്ടു്. ആര്യാനന്ദൻ മാതാ വിന്നീരിയും ചില സ്നേഹിതക്കാരുടെയും മറ്റൊരുമത്തിൽ അന്നശേഖചീഥു കൊണ്ടപ്പേരും ശോകഗീതങ്ങൾ നിന്മിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അവയെല്ലാം ആദ്യ കം പരാമർശു് ഈ ഭാഗം ദീർഘിപ്പിക്കുന്നില്ല.

കോമളപുഴത്തിയായ വള്ളുത്താളിന്റെ എഴുത്തതിനു ശോകവംഡി നിയിൽ മജ്ജനോമജ്ജനം. ചെയ്യാൻ വളരെ കൂതുകരുളുതായി തോന്ന നീലു്. കൂമാരനാശാന്തിരിയും വള്ളുത്താളിന്റെയും കവിഎഴുത്തുക്കൾക്കും ഒരു കാരണമായ വ്യത്യാസമാണെന്നു്. വള്ളുത്താളിന്റെ വിഷാദാതകക കവിതകളിൽ, ആര്യാൻ കൃതികളിലെപ്പോലെ ഉത്കടമായ ശോക സ്തരിന്റെ താണ്ടാവം കാണാൻ കഴിയുകയില്ല; ധാരാവാഹിയായി ശോക ദാം പ്രഖ്യാപിക്കുന്ന ദീർഘംക്കളും ദീർഘിക്കുകയും വള്ളുത്താരാ രചിച്ചി കുറിപ്പു്. പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിൽ ആര്യാനന്ദൻ വിനെപുവിനോട് സാമ്യം വഹിക്കുന്ന ഒരു കൃതിയാണു് വള്ളുത്താളിന്റെ ‘കീറതലയണ’.

എന്നാൽ സംത്വാനതരവ്യജനകൊണ്ടു, ശഹനമായ ചിറ്റംപ്രകാശംകൊണ്ടു സവംസമതമായ ആര്യാനന്ദൻ ‘വൈണവുവു്’ എഴുതു, ലാഡവരു റിയ ഭാവനാവിശേഷങ്ങളും എഴുതുവരുത്തിയ വള്ളുത്താളിന്റെ ‘കീറതലയണ’ എഴുതുടെ? വള്ളുത്താളിന്റെ ശോകാത്മകങ്ങളായ കൃതികളുടെ ശ്രദ്ധയിൽ എറിവും പ്രധാന്യമാണെന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ബാധിയുംവെധുരുതെത ആസ്പദമാക്കി രചിച്ചിട്ടുണ്ട് വിലംബക്കുതിയാണു്.

കൂടാനാശാന്തർ താത്പര്യപ്രകാശം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികൾക്ക് അനുസ്മാനിക്കാവായ ശാരവദ്ധം സൗഖ്യം പ്രാഥംചെയ്യുന്നണ്ടു്. ഈ മഹാകവിയുടെ എത്ര കവിത പരിശോധിച്ചുനോക്കിയാലും അതു താത്പര്യപ്രകാശിതമായി പ്രകീഴ്ത്തിനാശം കാണാവുന്നതാണു്. വിഹാരാധനയിലേം ഇത്തപ്പോലെജൂളും മറ്റൊരുംഖാലിലേം ആരാന്തർ വിശ്വാസമണ്ഡായിക്കുന്നതായി ഫോനോന്നില്ല. എന്നാൽ പല മതക്കളിലെ യും തത്പര്യം അദ്ദേഹം ഗ്രഹിച്ചിരുന്ന എന്നം അവക്കെല്ലാം ഘടകതിലോ സന്നദ്ധത്തിന്റെ സാഹായ്യത്തോടുകൂട്ടി അദ്ദേഹം പരിശോധിച്ചിരുന്ന എന്നം മറ്റൊക്കും കൃതികൾ കാരാന്തർ വിളിച്ചുപറയുന്നുണ്ടു്. നമ്മുടെ അനുഭവായ വിശ്വാസത്തെ ആവശ്യപ്പെട്ടുന്ന മതസിഖാന്തരമായെല്ലാം അനാഥരിച്ചു മരഞ്ഞുജീവിതത്തെങ്ങും ലോകസംഭവങ്ങളെങ്ങും താത്പര്യപ്രകാശായ ഒരു പ്രശ്നിയോടുകൂട്ടി വിശദിക്ഷിക്കുന്നതിനായിക്കും ആരാന്തർ ഉദ്യമിച്ചിരുന്നതു്. ചാര്യികാസൂന്ധരമായ യാമിനിയുടെ പ്രമാണമത്തിൽ പ്രശാന്തരമന്നീയമായ തപോവന്നോപക്രമാത്മക സ്ഥലകാലബോധമെന്നു ചിന്താനിമശ തയിൽ വിഹരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന സ്വീതയുടെ സ്വപ്നാദിവചനങ്ങൾ പ്രായേ ണ ആരാന്തർ ചിന്താസന്ധരതിനെത്തന്തനെന്നായാണു് പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഈ ചിന്താപരമ്പരയെ വിശകലനാംചെയ്യു് ആരാന്തർ ആദർശങ്ങളും അടിപ്രായങ്ങളെള്ളും ആവിശ്ശേരിക്കാൻ ഇവിടെ ഉദ്യമിക്കുന്നില്ല. വിചാരണാഭ്യാസിക്കായ ആ സാധ്യതയുടെ അനുഭവത്തിനു് അനുഭവപ്പും കവി സവർം വിശ്വസിച്ചിക്കുന്നതായ ലോകമാനവലത്താണു് ഈ വിചാരന്ത്രംവലയുടെ ഒന്നാമത്തെ ക്ലീക്കുകയായിരിക്കുന്നതു്.

“കൈ നിശ്ചയമില്ലതെന്നിനും

വക്കമേരോ ദരോ വന്നപോലെ പോം

വിരിയുന്ന മന്യുങ്ഗതിനോ

തിരിയാ ലോകരഹസ്യമാക്കമേ”

എന്ന പദ്ധതിൽ കവി പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രചാരവത്തിന്റെ ക്ഷണിക്കപ്പും അജ്ഞനാത്മരഹസ്യതയും അദ്ദേഹം മറ്റൊരു പല കൃതികളിലും ഉപബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും സുക്ഷ്മതമാളിയ ചിന്തകൾക്കുണ്ടും ശഹനമായ പ്രതിപാദനസരണിക്കുണ്ടും ഈ കൃതിയെ താത്പര്യപ്രകാശായി ക്ഷണിക്കം വലയംചെയ്യുന്നണ്ടും എടുത്തപണ്ടെന്നുകൊള്ളുന്നു. പ്രഥമാനത്തിൽ ദുഃഖനാത്മക അധ്യാത്മവിദ്യാലയത്തായി ഉള്ളവാംചെയ്യുന്ന ശേഷം സമീപപ്രദേശത്തു പുത്രനില്ലെന്ന ദരിക്കു്, മരക്കാളും, എരിക്കു്

എന്നിവ ചുണ്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ആദാൻ ചെയ്യുന്ന പ്രസ്താവന അദ്ദേഹത്തിന്റെ താത്പര്യിക്കവന്നതിന്റെ വൈജയന്തിയാണ്.

“ഫോറച്ചുകനൽ ഫോർ കൊള്ലിനിരപോൽ
 പൂക്കം മരിക്കും പറം
 ചാരത്തീയരിതീയൈക്കൊടംത കുസമം
 വായ്ക്കുന്ന മരക്കൊള്ലിയും
 ചാരം പുണ്ട് ചട്ടം പുവോടിവിടം
 ചുഴുങ്ങാരുരിക്കും സ്വയം
 സാരജഞ്ഞക്ക് നാരേതിപ്പാസമഹരമ—
 സ്ക്രിം പ്രസംഗിക്കയോ.””

പ്രതിശീല തത്പര്യിലൂടെ മായും വ്യാവ്യാനം കവിതയുടെ ധർമ്മം മാറ്റാം. ഈ ധർമ്മം പരിസൂച്യത്തിന്റെ പരിസൂച്യയും നാം ഇവിടെ കാണാനും. സൗഖ്യംപിതമായ സൗഖ്യക്കുമ്പന്താട്ടം അവഗാ ഡമായ ചിന്തയുടെ സൂചിപ്പാടും ഇംഗ്ലീഷ് റൈറ്റിംഗിൽ കവനംചെയ്യുന്നതിനും ആദാന ശത്രീയക്കാണും ഒരു കവി ആധുനികകാലത്തു മലയാളത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന തീരുത്തപരയാം. മുരാദനം, ചിന്താവിജ്ഞ യായ സീതെ എന്നിങ്ങനെയും തൃതീകളിൽ പ്രതിബിംബിച്ചുകൊണ്ട് ആദാന തത്പര്യിലൂടെ തത്പര്യിലൂടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പല ലഘുത്തികളിലും ദ്രുഗ്യമാക്കുന്നും. ‘വനമാല’യിൽക്കാണന്ന ‘ലോകം’ എന്ന തൃതീ ആദാൻ താത്പര്യിക്കായ ഒരു വീക്ഷണപരമത്തിലൂടെ ലോകാവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന്റെ പരിണാതപരമലമാണ്. പ്രതിഥിയിൽക്കാണന്ന ഭാസ്യരംഗം ഒപ്പം ആദാന വശൈകരിക്കാൻ സമത്വമുണ്ട്. സുഖമായ അരബ്യ റത്തിൽ ഭാഷ്യസത്ത്വമുണ്ട് അംഗോദത്തിൽ ഇടിത്തീയും മനോജനമായ ശ്രദ്ധത്തിൽ നന്ദിവും ഉരംകൊള്ളുന്ന ഈ ലോകപുത്രത്തിനെയുണ്ടാക്കുന്ന ചിന്തിക്കാന് ആദാന പേടിയാകം. ഈ പ്രചബ്ദത്തിൽ അനുകൂലാം നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വസ്തുസ്ഥിതിവിപര്യാസവും ആത്മാനന്നപം നിഹാ നിക്കുന്ന ‘തൃതൂവിന്റുത്ത്’വമാണ് ഈ ലോകത്തിലേയ്ക്കു ക്രോംടിക്കുന്ന താത്പര്യിക്കനായ കവിക്കു പ്രത്യുഷപ്പെടുത്തുന്നതും. തേജാരാഗികളിലായ സുരൂനം ചാറുനം നക്ഷത്രങ്ങളം നശിച്ചു. ‘അവീക്കലമിൽക്കു മുടാം നാലെ’ എന്ന ചിന്തിക്കാന് കവി ‘അവകി വാഴുവു കിനാവു കുഴു’ എന്ന വീണപുവിൽ പ്രസ്താവിച്ചതുപോലെ,

“.....അരയ്യോധരിക്കു—

നബിടെയയി കിനാവും കണ്ട് കൊണ്ടാടി മർത്യുൾ”

എന്നിൽനെന്നെങ്ങുമെങ്കിൽ തത്പരൻിലെന്ന നിലയിൽ, അജ്ഞമായ ലോക രേതാട് സഹതാപം പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നു. വിശാലമായ വിശ്രദ്ധത്തിൽ നാം നിവസിക്കുന്ന ഭൂമിക്കാം ഈ വിസ്തൃതമായ ഭൂതലത്തിൽ മനസ്സും ഉള്ള നീറ്റിപ്പാരതയെക്കരിച്ചു് ആരംഭാവന ഇങ്ങനെ ചിന്തിക്കുന്നു:

“പ്രമിതമിഹ ചുഡന്നീടുനേഹാ വിശ്വിതനിനിനി—
പുമിവിയുമിഹ രഫീദോനമാം രേണാപോലെ
സ്ഥിതി മനസ്സിൽക്കരി ഹന്താ നീത്തുള്ളിയോത്താ—
ലതിലെഴുമണ്ണജീവിക്കാതു വാരാരിയാതേ.”

കമാരനാശാബന്നർ താതപ്രികഗീതംക്കൈരിച്ചു് എത്ര ദീർഘമായും ഉപ നൃസിക്കാൻ കഴിയും. മലയാളസാഹിത്യത്തിന്റെ പരിവർത്തനദശ യിൽ ആരംഭാവന ചെയ്ത താതപ്രികഗീതംസാംഭവന കൈരളിക്കെയ കുമായികും കവിക്ക വിശ്വേഷണക്കിരിത്തീത്തു. ആരംഭാബന്നർ ഏതൊദ്ദേശാനീക്കാം ആന ഗാമികളായ കവിക്കക്ക താതപ്രികഗീതനിക്കാണത്തിനു് പ്രചോദനയു മനായിത്തീന്തിന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളിൽ. പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളുക്കു.

വള്ളത്തൊളിന്റെ തുതികളിൽ, ആരംഭാബന്നർ താതപ്രികഗീതംക്കൈരാട്ടി സംഖ്യയെപ്പുറപ്പെട്ടതാവുന്ന ഭാഗങ്ങൾ ഭർല്ലങ്ങളുണ്ടായിരിക്കാനേ തന്മുള്ളു. ആരംഭാബന്നർ നേപ്പാലെ ചിന്താപ്രചോദിതമായ തത്പരനിതുപണ്ടത്തിനുള്ള വാസന യോ സാമത്യമോ വള്ളത്തൊളിനില്ലായിരുന്നു. ആരംഭാബന്നർ അനവാചക ഒട്ട ബുദ്ധിയിലും എഴുത്തിലും ഭാരം ആരോപിക്കുന്നും, വള്ളത്തൊരാം തന്റെ എഴുപ്പുരുദത്തിൽനിന്നും നീറ്റിളിക്കുന്ന ക്ഷതികല്പനയിൽ സഹായകമാരെ സ്ഥാനംചെയ്തുചു് ആനന്ദത്തിന്റെ അതിമികളാക്കുന്ന ഏന പരമാത്മം വിസ്തുരിച്ചുകൂടാ. യുക്തിശാസനം അനവദിക്കാനെ അന്നധി എന്നാൽ മധുരവമായ ക്ഷതികൊണ്ട് തരളെഴുദയനായി കാവുരചനെച്ചു ക്ഷതലോകത്തെ രസിപ്പിക്കുന്ന ആരംഭാബന്നർ സാധിച്ചി കില്ല. അഥാനയോഗത്തിന്റെയും കർമ്മയോഗത്തിന്റെയും ഇടയ്ക്കു യോലാവെല്ലംചെയ്ത കമാരനാശാനം ക്ഷതിയോഗത്തെ സവർണ്ണ ശരണമായി അവലംബിച്ചിരുന്ന വള്ളത്തൊളിം അദ്യുംതമികവിഷയത്തിൽ ഒക്ഷിണ്ണാത്തരയുവംക്കൈപ്പുംപെ ശാന്തരിതനാരാണു്.

ആരംഭിക്കുന്ന സാമ്പത്തികവീക്ഷണം പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന ശീതക്കളെ പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനിരീക്ഷണം. ആരംഭിക്കുന്ന ജീവിച്ചിരുന്ന കാല തൊട്ട് സാമ്പദാധികസ്ഥിതി അനേകം തൊട്ട് ജീവിതത്തെയും കാവുരചന ചെയ്യും സാമ്മാനി ബാധിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു് ആക്ഷേപരഹിതമായ ഒരു പരമാത്മാബന്ധം. ജാതിവ്യവസ്ഥയിലെ ഉച്ചനിലപത്രങ്ങളുണ്ടാവിലെ തുംബാവുമായ ഒരു ജനസ്ഥഭായമയ്ക്കിലാണു് ആരംഭിക്കുന്ന ജീവിച്ചിരുന്നതു്. പ്രക്രിയയിലെ ആകസ്മീകരണം മലമായി ഈ മഹാപുണ്യബന്ധം, സമ്പദാധികരണിയിലെ താഴുന്ന ഒരു മണിയലത്തിലാണു് ജനിക്കാൻ തുടക്കായതു്. അധിക്കരിക്കുന്ന സമ്പദാധികരണവൽക്കരണ മഹത്തെ തൊറ്റു സ്വപ്നപ്രകാശനമനവൽക്കരണ ഈ സാമ്പദാധികരിക്കായം ആരംഭിക്കുന്ന പുരോഗതിയിൽ ഒരു നിരോധനാലീനത്തിലേപാരലെ നിന്നുണ്ടു്. തുപ്പിറലംപല്ലുമായ ഈ നിയമഭിരതിയെ ലംഘിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു സമരമായി ആരംഭിക്കുന്ന ജീവിതം ഫ്രോന്റർപ്പെട്ട്. മഹാകവിയുടെ തീരുമായ സ്വപ്നതന്ത്രാഭിലോഷണവും സമ്പദാധികരണവൽക്കരണ അനേകം നേർച്ചചുണ്ടിയ ദിനാവധിയായം അനേകം അതിപ്രധാനമായ ഒരു ദിവസംവേമത്രേ. സവംതന്ത്രം സ്വപ്നതന്ത്രാഭിലോഷണ കൂദാശാഭാം ഈ ജാതിയിരാവാശിനി ഉംവിനരിതിലും സഖ്യരിക്കാനുള്ള വൈമനസ്യം നിമിശതം നികുലമായും നായി പലപ്പോഴും വിലപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സീംഹസ്വർഗ്ഗമായ പരാക്രമത്തോടു കൂടി ഈ രാക്ഷസനെ നിലംപതിപ്പിക്കാവാൻ കതിച്ച ചാടിയിട്ടുണ്ടു്. സമഭ്രംഖിതരായ സോദരന്മാരെ ലക്ഷ്യമാക്കി ഈ സ്വപ്നതന്ത്രപല്ലക്കന്ന ധനംസിക്കാൻ ആവാനകാരിയിട്ടുണ്ടു്. ഈ പരിവേദനങ്ങളും ഒരു ഉല്ലതഗജ്ഞനമാണെന്നും സമരകാരിയിലുണ്ടെന്നും അനാരംഭാന്തകാണ്ടി ആരംഭിക്കുന്ന കാവുന്നതരീക്ഷം മാറ്റാലിക്കാം ദേഹം. ദേഹം ഉംഗം മുർഖതയും അസംസ്കൃതരായാണെന്നും അധികാരിയിലും അനാരംഭാന്തകാണ്ടി ആരംഭിക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങൾ വിചാരിതിൽ ശ്രോകകാലുഷ്യം കാണാണുണ്ടോ:

“ചീനതിച്ചിട്ടുന്നളിമ കണ്ട ചവട്ടിയാണും
ചന്തനിനായും സകേളിൽ പറയുന്ന തനായം;
എന്തോക്കിലും കപടവൈവേമാന്തി ലോകം
പൊതുനാ, ഏഴുന്നീര താണം വശംകെടുന്നു.”

ഇപ്പോൾ ശപ്തമായ ഈ ജാതിവ്യത്യാസം താണജാതിക്കാരെ തേജാവാസം ചെയ്യുന്ന എന്ന ശ്രോകാർത്ഥനായി പ്രസ്താവിക്കുന്ന കവി ഈ അനാചാരം നിമിത്തം കേരളഭൂമിക്കണ്ണാക്കന്ന ഭീമമായ നാഷ്ടത്തെക്കുറിച്ചു് ഇപ്പോൾ വിലപിക്കുന്നു:

എത്ര ചെങ്ങമാക്കിഉം ശക്കരാച്ചാരുണ്ടാ—
രെത്രയോ തുഞ്ചുമാർ കുഞ്ചുമായം
കുടയാം ജാതിയാൽ നൃനമലസിപ്പോയു്
കേരളമാതാവേ, നീന്മവയറിൻ”

വ്യക്തികളുടെ വളർച്ച നീയമംകൊണ്ട് നീരോധിക്കാത്ത ഒരു സമുദായ ത്രിനമാത്രമേ ജനഹിതെങ്കികളായ രേഖാധികാരികളെയും ധൈഷണാ ശാലികളെയും താൽപ്പടിക്കുന്നരും അന്വധനത്തിനായ കലാകാരന്മാരും സ്വാശ്വിക്കാൻ സാധിക്കുമ്പോൾ എന്ന പരംാത്മം ഇതിനെക്കാരാ എദയസു് പുക്കായ രീതിയിൽ എപ്പോനെയാണു് പ്രതിപാദിക്കുകു് പ്രപഞ്ചവിഷയു് കുടംബികൾ സംജാതമാക്കുന്ന കാരാ കുസുമവും പൂണ്ടിമായ വികാസം ഫോപി ക്കണ്ണമെന്നാണു് മമതപത്തിൽ സമത്പം പാലിക്കുന്ന സവേഴ്ശ്വരന്നുറ അണി മതം. ഈ ഇംഗ്രേസിലൊക്കെത്തു വൈഹാല്യപ്പെടുത്തുന്ന ഉയരത്തുന്ന സമര ദൈഹകളെ ലക്ഷ്യമാക്കി കവി ഇപ്പോൾ താക്കിതുചെയ്യുന്നു:

“എല്ലാ സുമവുമവന്നറയിച്ചുകൊത്തു
മെല്ലോവള്ളിൽ തന്നുണ്ടിന്തയിൽ
ചെല്ലാനുശുദ്ധകയാണ്യൈതിയായം
തല്ലി നീത്താതെ സുക്ഷിച്ചുകൊംബാവിൻ”

വിജ്ഞാനസൗഡത്തിന്നു ഉന്നതമായ ഒരു തലവളിൽ നീനുകൊണ്ടു് ഈ ശ്രദ്ധമതം വ്യാവ്യാനിച്ചു് അധികാരഭാവത്തോടുകൂടി നല്ലുന്ന ഒരു അഭ്യന്തരാനുഭവം സ്വന്നമാണു് ഈ ഭാഗത്തു ധനിക്കുമ്പെന്നതു്. ‘ഭൂരബന്ധമുടുക്കി അവസാനഭോഗത്തു വൈദികക്കൂദാക്കുന്ന കണ്ണലിത്തികളെ വിഭാരണംചെയ്യുന്ന ഒരു ഭീഷണംജാനം മാറ്റുവാലിക്കൊള്ളുന്നു. ഭാവിയിലേയും കുറഞ്ഞ വീക്ഷണം ചെയ്യുകൊണ്ടു്, കേരളീയസംസ്കാരവിത്രത്തിന്നു പുരോഗമ നാപമത്തെ ചീർപ്പിപ്പാനും ചെയ്യുകൊണ്ടു്, ജാതിക്കുർത്തിന്നു ദ്രാവപാല ക്കൂദാക്കുന്ന നേരംജൂ ഈ വൈലുവിളി സ്വകാലത്തു പലരെയും ശല്യപ്പെട്ട ത്രിയിരിക്കാം. എന്നാൽ കാലം ആരംഭാനു സാധുകരിച്ചു്. ജാതിരക്ഷണസ്വി

ആശാന്നിറ എന്തും

നോട്ട് സമരംചെയ്യാൻ സപ്പസ്തിഡായാംഗങ്ങളെ ആശാൻ സിംഹനാം മുക്കി ആഹ്വാനംചെയ്യുന്നതിൽ ഗഹനമായ ഫ്രേഡോണാശക്തി ലയിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ഉണ്ടാവിന്നുന്നിനുള്ളിലാത്തശക്തി—
പ്രണയമുള്ള സഹജാത്മ, തപരിപ്പിന്

ബന്ധപടവഹമടിച്ച അംതിരക്ഷ—

സ്ഥാനവോരിടങ്ങളിലോക്കേരെത്തി നേപ്പിൻ”

ജാതിവ്യത്യാസത്തിന്നീരുന്ന അസംഖ്യതനിമിത്തം വ്യമിതപ്രദയനായ കവി ഇത്തരം പല ഗൈത്താളം രചിച്ചിട്ടുള്ളതുടക്കാതെ സർവ്വതോഴവമായ ഒരു കൃഷ്ണാചന്ദ്രത്തിനുവേണ്ടി ‘പ്രഭാതനക്ഷത്രം’ മതലായ തുടക്കളിലൂടെ ശക്തിയായി വാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വിവിധവിശയക്ക്ഷണങ്ങളായ സാന്നിഹികഗൈതങ്ങൾ രചിച്ച കേരളീയ രണ്ടും കൈരളിയെയും വളർത്തുന്ന അന്നറഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വിഭാഗ ത്തിൻ്റെ പെട്ടന ഗൈത്താളം വിഷയവെവിയുത്തിൽ വളർത്തുന്ന ആശാനന്ന ജാതിഗയിക്കുന്ന എന്ന പറയാതെ തരമീല്ല. ആശാന്നിറ തുലി കാന്നറഗത്തിനു പാതുമാകാതെ പല മുതനപ്രസ്താവഞ്ചലക്കണ്ണിച്ചും വളർത്തുന്ന കവിതാകാമിന്റെ കടാക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജാത്യനാചാരത്തിന്നീരുന്ന കാര്യം സ്വർഗ്ഗിക്കുന്നോരും, ജാതിഗ്രൂപ്പിയിൽ സാമാന്യം സമുന്നതനിലയിൽ നിന്നും നിന്നുകൊണ്ടു താഴോട്ട് നോക്കുന്ന കവി അധികാധികാരിയായി അസംമതപാഠർ വിപുകം കണ്ടു് പരിപ്പിരുന്ന വ്യത്യാസത്തുടക്കി ലാവനാരസികമായി പല മും പറയുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ ആശാൻ,

“പാമരച്ചിത്തം പുക്കത്തുപൊന്തും
യുമമാം ഇഷ്ട്യതാൻ ജാതി!”

എന്നപറഞ്ഞുന്നോരും, അദ്ദേഹത്തിന്നീരു എന്തും ജാതിയെക്കണ്ണിച്ചു ചിന്തിക്കുന്നോരും അഭിമാനവഹനിയാൽ പുക്കത്തുകെണ്ണെടുക്കിരിക്കുന്നതായി നന്ദകു തോന്നിപ്പോകുന്നു. ഇതിൽ അതുന്നേരാളും വികാരത്തെക്ഷിംണ്ണും നിശ്ചലിക്കുന്നുണ്ട്. ഈ വ്യത്യാസത്തിനു നന്ദകു മഹാകവികളിലെ ജാതിവിഭിന്നത്തെന്നായാം കാരണം.

രാജ്ഞിയസപാതയ്ക്കുത്തെ സംബന്ധിച്ചു് ആശാനന്നഭാഗയിൽനാം വീ ക്ഷിണം വളർത്തുന്നിരുന്നതിനുനിന്നും വിഭിന്നമാണു്. രാജ്ഞിയസപാതയ്ക്കു

തതിനം ജാതിയപംസനത്തിനം സാധ്യസാധകഭാവമാണ് വളർത്തേം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതും. ആശാനാക്കട്ടെ, സമാധാനകലവദ്ദീപ്പിന്നതിലുടെയാണ് സ്വരാജ്യസിഖിയെ വീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതും.

“എന്തിനാ ഭാരതയാൽ, കരയുന്ന പാര—
തന്ത്രം നിന്നാക്ക വിഡിക്കല്പിതമാണൊരുവേ!
ചീനിക്കെ ജാതിമഭിരാന്യരിച്ച തമി—
ലഗ്നപ്പുട്ടം തനയരെന്തിനങ്ങെ സ്വരാജ്യം”

എന്നാണ് ആശാൻ ചോദിക്കുന്നതും. ജാത്യനംഖാരതത്തെ ഉച്ചാടനംഖപ തും സാധ്യമല്ലെന്ന നിന്ത്യ നേന്തരായുവശ്യനായ കവി നമ്മുടെ രാഷ്ട്രീ ഘപാരതത്രം വിഡിക്കല്പിതമാണെന്നും അധിവാ സ്വതന്ത്രം ലഭിച്ചാൽത്തെ നേ അതു ജാതിവ്യത്യാസത്തിന്റെ സാന്നിധ്യത്തിൽ നിഃജ്ഞലമാക്കുമെന്നും ചീനിക്കുന്നു. ഇം നിലയ്ക്കും ആലോച്ചിക്കുമോരാം ആശാൻ സാമ്പാദിക രൂദ്ധതിലുടെ രാഷ്ട്രീയസ്വതന്ത്രത്തെ ഭർഷിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും വള്ള തേനാം രാഷ്ട്രീയസ്വതന്ത്രമെന്ന രൂദ്ധത്തെ പുരുഷരിച്ച സാമൂഹ്യകാര്യ ക്ഷബലൈ നിരീക്ഷണംചെയ്യുവെന്നും അനുമാനിക്കുന്നേറിക്കുന്നു. ദേശാഭി മാനം, സ്വതന്ത്രവാദും, രാഷ്ട്രീയോന്മുഖം എന്നിവയാണ് ഹ്രാജജ്ഞപ്പെ ക്ഷബലായ ഗൈത്രപാളിം കേരളത്തിനോട് തന്മാക്കണ്ണു കേതിപാരമ്പം പ്രകാരി പ്രിക്കുന്ന ഗൈത്രപാളിം വളർത്തേം എഴുതിയിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം സ്വപ്നം വിഹരിച്ച ആ ലാവഗൈത്രലം കമാരനംശാന്തിര പാദചുംഖവും അനുഭവി ചീടിപ്പ്.

தாற்பிகப்புவளை

கவிகர குந்தப்பளிகலங்களைக் கூறுகிறேன் எனக்கு பானுமாத்ய பள்ளிதழைக்கி அலீமத்தொயிடுக்கூடியதையான். “பீவுபைலைய விஸ்ராவாஸுபைலை நீரீக்கண்செனும் ஸாமத்மூக்கூடிய” எனும் “பூஷாவுத்திலுமூ அநூத்தெத்தையும் ஸாக்கமாருதெத்தையும் விஶதீகரிக்கண அத்தூருதை” ரெணும் மரடு கவிக்கூடிப்புரிநி ஸாமாநூமாநை வூக்கிப்பார மாநை பானுமாத்யஸாவுத்தைக்காரணம் பூஷாவிடுக்கூடு. கவிக்கூட ஞானவீக்கணத்தின்றி ஸப்ளைவமென்றான்? அது மரடுக்கூடிய எப்பு காரம் புரோஜக்கீவிக்கணம்? எனுமின்னென்றை முழுமூலமாக பூஷாக்கூட ஸமா யாங் அனுராயேஷத்தான். “அநானும், அங்கைதாம், அவங்கியை” எனுமா அதின்கவைசென்றா உழும் ஸஜாதீயவீஶேஷ்ணானால் அங்கி க்கண மூட வேங்கத்தில் ஸாயார்ணாநயநாமாக்கி ஸாநாரீவீக்காரத நீரவயி ரஹஸ்யாநால் அநாக்கையிடுக்கூடு என்னும் கால பரமாத்ம மான். நீயமனோயங்கூடாதெ பாரங்கீவிதம் நயிக்கணத்துப்போலே, பூஷாவுத்தைப்பூமியியாதெ வேங்கஜீவிதம் நயிக்கணத்துப் பராஜயத்தில் கலாஶிக்கவானே தாழுக்கூடியே. மூட வீச்மாவங்கமயில் ஜகந்தாநை செந்த ஸவாயிக்கணத்திற் ஸாநாக்கரமாய கூக்கிழுக்கள்

കിലും ഇതിൽ കവനകലയ്ക്കുള്ള സംമത്യും അനുഭവമാണ്. കവനകലയുടെ തത്ത്വവിഷ്ണുരണ്ടശതിയും കാന്താസമീതമായ ഉപദേശങ്ങൾ വുമാണും മനഷ്യൻറെ ആഭ്യന്തരങ്ങളിൽത്തെ ശ്രാവനവും വിജയകരവുമാക്കുന്നതും. പ്രചന്വരഹസ്യങ്ങളുടെ ആ ചരാധാപടം ഫേറിച്ചു തത്പരാളി സുക്ഷ്മായി ഗ്രഹിക്കാൻ കവിക്കരിക്കും അനാഗ്രഹസിലമായുള്ള ക്രാന്തവൈക്ഷണമാണും, കവനകലയുടെ എഴുത്രശമായ വൈവേത്തിനു കാരണമെന്നാളുടിപ്പുറഞ്ഞാൽ മേലുറഞ്ഞ പ്രശ്നത്തിനുള്ള സമാധാനം സന്ധുണ്ണമായി.

പ്രചന്വരത്തെയും മനഷ്യങ്ങീവിതത്തെയുംകരിച്ചുള്ള തത്ത്വപരമായ ചിന്തകരിക്കുക കവിതയിലുള്ള സ്ഥാനത്തെക്കരിച്ചു നിരുപക്കും ദിനാഭിപ്രായക്കംഠാണും. ‘കല കലയ്ക്കുവേണ്ടി’ എന്ന വാദിക്കന്നവക്കു കാവ്യകലയും തത്പരപരിഗ്രാമായി സംബന്ധിപ്പിക്കാനോ, തത്പരപ്രാപ്തവനം കവിതയുടെ ഒരു ധർമ്മമാണെന്നും സമ്മതിക്കാനോ മനസ്സുണ്ടായിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ തത്ത്വചിന്തയാണും കവിതയുടെ ധർമ്മമായ അംഗമെന്നും വാദിക്കന്നവക്കും മുൻപുമെല്ലു. “തത്പരപരിന്ത ആദ്യം, എറിവും ഉത്സൃംഗവലമായ കവിത പരിനീടു്” എന്നും ഒരു പ്രശ്നപംഘാത്യസാഹിത്യചിന്തകൾ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കവിതയിൽ തത്പരപരിയുള്ള സ്ഥാനമില്ലെന്നും തത്പരചിന്തയാണും കവിതയുടെ മന്മഹനം സിഖാന്തിക്കന്ന പരസ്പരവിതദശങ്ങളായ ഇംഗ്ലീഷ് റണ്ടും മതദശം ക്രാന്തസീമാക്കണ ഇംഗ്ലീഷ് ശാഖപെടി അംഗീകാരമുള്ളണെന്നും തോന്തരിയില്ല. മനോഹരമായ റഹസ്യവൈക്കുണ്ടു് കവിതയുടെ കാന്താധർമ്മത്തെ കാത്തുരക്ഷിക്കാമെങ്കിൽ പ്രതിപദ്യവിഷയത്തെപ്പറ്റി പ്രത്യേകിച്ചു സ്നേഹിച്ചിട്ടു് വശ്യമില്ല. ശ്രദ്ധിക്കാതു തത്ത്വക്കളിലും നീറിസപ്രദാനങ്ങളായ ഉപദേശമായാലും അനാഗ്രഹതന്നും ഒരു കവിതയുടെ പ്രതിപദ്യനത്തിനു വിഷയമാക്കുന്നു സുഗ്രഹവും പ്രദാനമായിത്തിരിക്കും. ശ്രീരാമനേഫൂലെ വർത്തിക്കണമെന്നും രാവണനേഫൂലെ വർത്തിക്കുതെന്നും ഉപദേശിക്കുന്ന രാമാധനം ആക്കം റസക്ഷയത്തിനു കാരണമായിത്തീന്തിന്തിച്ചില്ല. എന്നാൽ അനാവശ്യമായി തത്പരങ്ങാക്കാണും കാവ്യം നീറിയ്ക്കുന്ന സന്ധിയായം സാഹിത്യകലയെ മീംസിക്കുന്ന ഒന്നും പറയാതെ തരില്ല. വാല്മീഖ്യാഭ്യാസപലതിയുടെ താത്പര്യിക്കായിശ്വരനത്തെപ്പറ്റി നീറുപണംചെയ്യു അവസരത്തിൽ ആദ്യാസവകലാശാലയുടെ വൈസുചാൻസലർ ആയിരുന്ന ഡോ. സി. ആർ.

നെല്ലീ ഒരിക്കൽ ഇത്തന്നെന പ്രസ്താവിക്കയുണ്ടായി: “Personally I would rather have life without philosophy than death with plenty of philosophy.” സാഹിത്യവും തത്പര്യങ്ങളും ബന്ധ തെന്നുപാണംചെയ്യുന്നോളം ഈ അഭിപ്രായം എററക്കുന്ന അംഗീകരിക്കാനുന്നതാണോ എന്ന് തോന്നുന്നു. കാവ്യവ്യാപാരത്തിനന്നു മഹിക്കൻ ഉണ്ടാക്കുന്നതെല്ലായും ചീനകളിൽ പ്രതിപാദന രീതികളിൽ കവികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനെ നിശ്ചയിക്കുന്നതു് ആര്യാസൃഷ്ടി എന്നാൽ കാവ്യഗ്രഹാരയെ നിഹനിക്കുമാണോഞ്ഞരുചക്കമായ രീതിയിൽ തത്പര്യപ്രഭവനുംചെയ്യുന്നതിനുകൊണ്ട് അതിനന്നു സ്പർശംപോലും ഇല്ലോ തെ കാവ്യരഹമന നിപ്പഹിക്കുന്നതു് ഉത്തമമായിരിക്കും.

തത്പരാസ്ത്രത്തിനന്നും സാഹിത്യകലയുടെയും ആദർശത്തിൽ ഭരതീയവികാവനയന്നും എററവും ശ്രദ്ധയമായ സാദ്ധ്യം— അല്ലെങ്കും തന്നെ—ഉശ്യമാക്കുന്നണണ്ടു്. ‘ബ്രഹ്മ വൈ രസഃ സ എവ ബ്രഹ്മ’ എന്ന ഉപനിഷദ്പാക്യമാണു് ഈ അഭിപ്രായത്തെ സ്വപ്രമാണമാം കിടുന്നതു്. ആനന്ദാനുകമായ ബ്രഹ്മസ്വാത്തിൽ വിലയം പ്രാപിക്ക യാണോ വേദാന്തശാസ്ത്രത്തിനന്നു പരാമാന്ത്രം. കാവ്യത്തിനന്നു ജീവൻ രസമാണു് എന്ന ‘വാക്യം രസാത്മകം കാവ്യം’ എന്ന നിപ്പചനം കൊണ്ടു സിഖമാണല്ലോ. കാവ്യാത്മക്രൂതമായ രസം ആസ്പദിക്കുന്ന അവസ്ഥരത്തിൽ, ബ്രഹ്മാനുസ്ഥാനമാരിയായ കരാനുഭാത്തിയാണു് അനവാചകരിൽ ഉള്ളവാക്കുന്നതുനാം രസചർവ്വനാനിത്രപനാർ സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ഈ തത്പരമാണു് മുൻപു് ഉല്ലരിച്ച ഉപനിഷദ്ഭാഗത്തിൽ അട ഞായിരിക്കുന്നതു്. അതിനാൽ എക്കലക്ഷ്യരെത അഭിവുകരിക്കുന്ന ഈ രണ്ടു പലഹതികളിലും ധ്യാവസം സമേഖിപ്പിക്കുന്നതിൽ വലിയ അ നാചിത്യത്തിനു് അവകാശമില്ല. ഇതുകൊണ്ടെന്നുയാണു് ഭരതീയ തത്പരാസ്ത്രഗമണഭിൽ സാഹിത്യത്തിനന്നും സാഹിത്യകൂത്തികളിൽ ശാസ്ത്രങ്ങളുടെയും വിലംസ്തുരാ കാണാൻ കഴിയുന്നതു്. എന്നാൽ കാരോനാനിന്നും സാഹല്യത്തിനുവേണ്ടി പരസ്പരം ശ്രദ്ധിയിണക്കുന്ന വിഷയത്തിൽ ശാസ്ത്രകാരന്മാരം കവികളിൽ സർവ്വമാ ഉച്ചിത്യദിക്ഷയുള്ള ജീവരായിരിക്കാത്തപക്ഷം ഫലം എററവും വിക്രതമായിത്തീരും.

‘സാഹിത്യവും തത്പരിപിതയും സമീചനമായ രീതിയിൽ സമേ ഛിപ്പിച്ച കാവ്യങ്ങൾ നിക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടു് ആയുനിക്കാരത്തിൽ കവികളുടെ

കൂട്ടത്തിൽ മഹാകവി ടാഗ്രറിനുള്ള സ്ഥാനം അദ്ദീപിതീയമാണ്. കേരള തത്ത്വസംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഈ വിഷയത്തിൽ ടാഗ്രറിനോട് സാദൃശ്യം വഹിക്കാൻ വല്ലവയുമാണെങ്കിൽ അതു കൂടാനാണെന്നാണ്. അശാന്ന വല്ലിയൊക്കെ തത്ത്വജ്ഞനാനിയായിരുന്നവെന്ന പറയാവുന്നതല്ലെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂതികളിൽ കവിയുടെ താത്ത്വികമായ മനോഭാവം സമ്പാദിച്ചിരുന്നമായി സൗഹ്യം കൂടാനോളം സമ്പൂർണ്ണമായ ഒരു വസ്തുതയാണ്. ഈ മനോഭാവം മഹാകവിയിൽ ഉള്ളവക്കവാനുള്ളകാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തെയും കാവ്യപരമൈയും ആസ്പദമാക്കി അന്ന മാനിക്കാവുന്നതാണ്. കൂടാനാണെന്നു പിതാവും ആധ്യാത്മികവിഷയങ്ങൾിൽ താത്ത്വിപര്യുഡിള്ളവും നാരായണപ്രാണപാമി തുടങ്ങിയ സംസ്കാരി പര്യുന്നരെ പുജിക്കുന്നതിൽ സമുച്ചരിക്കുന്നമായിരുന്നു. പിതാവിന്റെ ഈ വാസനയും അന്നുള്ളാനും മഹാകവിയുടെ ബാലപ്രഭാവത്തെ സാരമായി ബാധിക്കുയും ആധ്യാത്മികപരമത്തിലേയ്ക്കും അതിനേന്ന തിരിച്ചവിട്ടുകയും ചെയ്തിരിക്കുണ്ടും. ആധ്യാത്മികാഘാര്യനായ നാണ്യപ്രാണപാമികളുടെ സന്ധിക്കം ചെടപ്പെടുത്തിൽത്തനെന്ന ആശാന സിഖിക്കാൻ ഇടയായതും ആശാന്നു ഭാവിച്ചീവിതത്തെയും കാവ്യവ്യംപാരതത്തെയും ഉത്തേഷ്യപരവിയിരേയ്ക്കു വഴിക്കാണിച്ചിരിക്കുണ്ടും. കവിതാവിഷയത്തിൽ ആശാനെന്ന സോത്സാഹം പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചതുകൂടാതെ മുക്കസ്പാമികൾ അദ്ദേഹത്തോട് ‘ആംഗാര ദ്രോക്കണ്ഠാ ഏഴുതയതെന്നും പ്രത്യേകം ഉപദേശിക്കുയും ചെയ്തു’ എന്നും കവിയുടെ ഒരു ജീവചൂരിത്രസംക്ഷേപത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നു. ആമാരുന്നു പ്രേരണയോടും സഹായത്തോടും ആശാന വേദാന്തലു തിപാദകങ്ങളിലെ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിച്ചുതും അദ്ദേഹത്തിനെ തത്ത്വചി അനോന്നവന്നാക്കുന്നതിനും ഗണനയീമംഡി സഹായിച്ചിരിക്കുണ്ടും. ഭാരത തീയശാസ്ത്രങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ പലതുകൊണ്ടും പ്രാധാന്യമർഹിക്കുന്ന ത ക്ഷണത്തിൽ വൈദിക്ഷ്യംനേടുന്നതിനായി ബംഗാരം, മദ്രാസ്, ക്ലീത തു തു ക്ഷണിയ പല സ്ഥലങ്ങളിലും ഹോയി വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യുവാൻ അദ്ദേഹത്തിനും സംബന്ധിച്ചിട്ടുണ്ടും. ആശാനു കൂതികൾ വായിച്ചുനോക്കുന്ന ഏതൊരാളിനും അദ്ദേഹത്തിനും ബുദ്ധമതത്തോടുള്ള തീയുമായ പ്രതിപരത്തി ചെയ്യപ്പറി സുക്ഷ്മമായി മനസ്സിലാക്കാവുന്നതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അതിപ്രധാനങ്ങളായ ചീല കൂതികളിൽ ബുദ്ധമതസംബന്ധികളായ കമകളും തത്ത്വങ്ങളും പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ടോള്ളേണ്ടും. ഇങ്ങനെയുള്ള ചീല കാരണ ത ക്ഷണം, ആശാന നീസർജ്ജസില്ലമായിരുന്ന തത്ത്വവാസന അദ്ദേഹ

ആശാന്നി എന്തും

തിരിക്കേണ്ട വികസപരമായ താത്പര്യികമനോഭാവമായി തുപ്പംപൂച്ചിക്കുന്ന തിന്ന് ഫോറുവാണി. ഇങ്ങനുപാമിജുടെ ശിഖ്യസംഘരണിൽ ഒരുംഗമായിരുന്ന ആശാൻ കുറച്ചുകാലത്രെങ്കും ‘ചിന്നാസപാമി’യായി ജീവിച്ചുവരുന്നിരുന്നു എന്ന വസ്തുതയും ഇവിടെ സൂരണ്ണീയമാണ്. ഇങ്ങനെന്നുള്ള പരിത്യംവിശിഷ്ടികളെപ്പറ്റി സമഗ്രമായി ആലോച്ചിപ്പുമൊരു ആശാനിൽ താത്പര്യികമായ ഒരു വിക്ഷണപാടവം സംജാതമായതും ഒരു സാധാരണ സംഭവം മാത്രമാണെന്നു തോന്നിപ്പോകുന്നു.

മനഷ്യപ്പുദായത്രെ മുന്ഹിയസപ്പാവത്തിൽനിന്നും വിച്ഛകതമാക്കി ഒരു തിന്ന് ആധ്യാത്മികമായ ഒരു സംസ്കാരം പ്രഭാനംചെയ്യേണ്ടതും താത്പര്യികമായുടെ കുർത്തവ്യമാണ്. തങ്ങൾ സ്വീച്ഛിക്കുന്ന മാതൃകാകമാപാത്രങ്ങൾ മുഖാന്തരമാണ്, തത്പരത്വികളായ കവികൾ ഈ വിലപ്പെട്ട കൃത്യം നിവൃത്തിക്കുന്നതും. ആശാന്നി ചീല മുഖാന്തരത്തികളിലെ കമാപാത്രങ്ങളും ദൈവികശാഖിച്ചും നായികമായുടെ—എന്തുംതും ചരിത്രമാണു പരിശോധിച്ചാൽ ഈ വിശയത്തിൽ മഹംകവി പ്രഥമിപ്പിച്ച ഗ്രംഖം മനസ്സുംസ്രൂവും വെവിഗംഭീരുവും വ്യക്തമാക്കുന്നതാണ്. ബാല്യകാലമിതു ഞാളായ നാളിനീഡിവിബാകരഹായുടെ ജീവിതാരംഭത്തിലുള്ള എന്തും അനുനാസം വിവിധാന്താജ്ഞായ തയന്നാണ്ടെല്ലാം തരണംചെയ്യും ചിത്രീകരിപ്പിരിക്കുന്നതു വായനക്കായുടെ മനസ്സിനെ ശക്തിയായി ബാധിക്കാതെയിരിക്കയെല്ല. നാളിനീഡി ദിവാകരനം വിനോദലോഭപരായി ജീവിതം നയിച്ച ബാല്യ ദശയിൽത്തന്നെ പാവനമായ സ്നേഹദ്രുവവലു അവക്കുടെ എന്തുംതും പര സ്വരം ഇണക്കിക്കഴിഞ്ഞുനിന്നുണ്ടും, ഈ ബന്ധത്തിന്നിൻ അനന്തരാരഹിതം ‘അലോകസംഭവം’തന്നെയാണെന്നും കാണാവുന്നതാണ്. നാളിനീഡിവിബാകരഹായുടെ ഈ ബാല്യകാലമെത്തു അലുകികമായ റീതിയിൽ പുരോഗമിക്കാനും അതിനനുത്രമായി ചീല തൊക്കെ സംഭവിക്കാനും കവി അനവബന്ധിക്കുന്നീലും. നീസർപ്പസിലുമായ ആധ്യാത്മികവാസനയുള്ള ദിവാകരൻ തന്നീക്കു നാളിനീഡിയോടുള്ള മെമരീ ഭാവം മാംസനിബലമായ രാഗമായി പരിശോധിക്കുന്നതിനുമുമ്പുതന്നെ ഈ ശ്രദ്ധസാക്ഷാത്തുകാരത്തിനായി വന്നതിലേയ്ക്കു പുറപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞു. ദ്യൂം ദ്യചരുകോണിടം കമ്മാനുസ്ഥാനംകൊണിടം ആ സാധുർജിലും അച്ചിരേന്ന ‘ചിത്രമാം വലിയ വെവരി കിഴമന്നത്തിന്റെ യഴി’യായി പ്രശ്നാച്ചിച്ചു

അടക്കാം. ഒരു തൃശ്യിക്കുന്ന നീർക്കെയപ്പും നീമ്മക്കൻറെ സർപ്പഭൂതാന്തരം സ്വയം ഇന്ത്രിയജിത്തിന്റെ സ്വർഗ്ഗസന്ദർഭത്തായിം ശാശ്വതത്തിലുംചൊല്ലും. ഇപ്പോൾ യോഗിസ്തതമന്നായി വന്നതല്ലാളിൽ വിഹരിക്കുന്ന കാലത്താണ് അപ്രതീക്ഷിതമായ ഒരവസ്തുതയിൽ നല്കിനിയുമായി സമാഗ്രമിക്കുന്ന തിനിടയാക്കുന്നതും. നല്കിനിയാക്കെട്ട്, ദിവാകരസാഖയും ബാല്യദണ്ഡം നീമ്മലപ്രൂമാധായി വികസിക്കുന്നിതിനും ആ പ്രദയലാവത്തിന്റെ അപ്രഥമയുടെക്കുറിക്കുന്ന വിശയയായി സ്വർഖലോകവിവേകങ്ങളും പരിത്യജിച്ചു കാടുക്കുന്ന കാണാനായി വിരഞ്ഞുനടക്കുന്നു. ദിവാകരസാഖയും ലഭിക്കാണ്ണുന്നില്ലാതെ. നെന്നരഘൃവശ്രയായിത്തീന്തു നല്കിനി മുണ്ടുന്നതും ചെയ്യാൻ യത്രിച്ചുവെക്കിലും വിധി അമുഖ കാവുസാഗരപ്രജാപരിയായ കവി അതിനെ വിഹലിക്കുന്നു. നല്കിനിക്കു ദിവാകരസാഖയും പ്രേമത്തിന്റെ നീമ്മലപ്രത്യേക്കും തീക്ഷ്ണാനത്യേം ഈ സംവേദങ്ങളിൽക്കവിഞ്ഞെ തെളിവുകൾ ആവശ്യമില്ലെന്നു. എന്നാൽ ആശാൻ നല്കിനിപ്രദയത്തെ ലഭകിക്കപ്പെടുത്തുന്നതു പാവനതകാണ്ടം ഭാർവ്യുംകാണ്ടം ഭാസുരമാക്കി സംരൂപിക്കുന്നില്ല. ആധ്യാത്മികയന്ത്രിന്റെ സഹായത്തോടുകൂടി നല്കിനിയുടെ പ്രേമത്തെ ഒന്ന് സംസ്കൃതമാക്കുന്നുമെന്ന വിചാരിച്ചു കവി അവക്കു തപാത്മരൂപയിലേയ്ക്കു നിരുദ്ധാരിക്കുന്നു. ശക്താളിയുടെയും സൈരയുടെയും വിപ്രവാസംകുംഭക്കാളും കാളിഭാസനം വേദത്തിലും ഇപ്പോൾ ഒരു തുടക്കമായി ഉദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നുമെന്നും അനന്തരചരിത്രം നോക്കുന്നും ഒന്നാം ഈ സംസ്കൃതകവികളുടെ നായികമാരെ അപേക്ഷിച്ചു് എന്നു എന്നും ഉന്നതമായ ഒരാധ്യാത്മികപദവിയിലേയ്ക്കാണ് ആശാൻ നല്കിനിയെ നയിച്ചിട്ടിള്ളുതെന്ന കാണാം. ലോകജീവിതത്തിലേയ്ക്കു ദിവാകരനെ വിണ്ടം ക്ഷണിക്കാണ് നല്കിനിക്കുംആഗ്രഹാദിശായിത്തന്നുവെക്കിലും, അവർഖി സന്ധാരിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു പരിശീലനവും സമാപ്തിക്കുന്നതിനും ആശാൻ അവക്കു സജജീകരണം ചെയ്തു കൊടുത്തിരിക്കുന്നതും. ദിവാകരൻറെ അചലവുമായ ആധ്യാത്മികനിഃജ യുടെയും ദിവ്യമായ ഉപദേശത്തിന്റെയും രഹസ്യം ഗ്രഹിക്കരണക്കവണ്ണം മനസ്സിലും സമാജജീച്ചിയും ആ സാധ്യപി കുടവിൽ നിന്തുശാന്തിക്കാണ് അഹിന്ദ്യയിത്തീന്തുന്നതും. ‘കാമരൂതി’യെപ്പോലെ രംഗപ്രവേഷം ചെയ്യുന്ന ചണ്ണാലഭിക്ഷാകിയിലെ നായികയെയും ആത്മസംസ്കാരണത്തിനാം അന്നത്രമായ കരിതരീക്ഷത്തിലേയ്ക്കു് സമാകഷിച്ചു ബുദ്ധഗ്രവംകുന്ന ആത്മപ്രാബല്യത്തിനാം ഉപദേശസാരത്തിനാം വശഗ്രഹക്കീ ‘അവികലശാ

ആര്യാനന്ദര എഴുപയം

ഒ വഹിക്കുന്ന ഒരു ഭീഷ്മാക്ഷുമമാക്കി പരിവർത്തനംചെയ്യ മഹാകവി

“പരിസരഗ്രഹത്തിലുണ്ടാൽ ഉത്ത്യന്ത്
പരിഗ്രഹം പാപിപ്പുറപ്പോലും”

എന്ന തത്പരതയിൽനിന്നും പഠിച്ചുന്നുമായ വ്യാപ്തിരയയാണു് വ്യാവ്യാനിച്ചിരക്കുന്നതു്. മധ്യാപുരിയിലെ വേദ്യാവത്സം ആളിക്കു വാസവദത്തിട്ട ധരിത്രതിനു് അനവാചകങ്ങട—വിശ്രഷിച്ചും മുകളിട—എത്തരതു സംസ്കരിക്കുന്നതിനും വൈദികം അനുബന്ധമാണു്. ഭാരതീയവനിതാലോകത്തിനും ലജ്ജാദരഫേണാട്ടുക്കിമാത്രം സൂരിക്കവാൻ സാധിക്കുന്ന വേദ്യാവൃത്തിയിൽ ആണ്ടുകീടുനിൽക്കുന്ന പകലിപ്പമായ ഒരു പാറക്കണ്ണബന്ധത്തിനും അഥായാരണമായ താത്പരിക്കാരസത്തുപ്രയോഗംകൊണ്ടു സപ്ത്വനിമുലമായ ഒരു സൗഹ്യക്രമകലമായി ചാറിയ കവിയുടെ കൂദാശയും എത്തരം അപ്രതിഭായിരിക്കുന്നു. മുഹൂര്യവികാരങ്ങൾക്കു് അടിമാപ്പേട്ടു അനുഗ്രഹാശ്വരത്തിലേക്കു് ഒപ്പാരതപരാരിക്കാത്ത ശാശ്വതശാന്തിയന്നതിലേക്കു്, ‘മാരനെങ്ങാൽ മരിയാതെ മാനേജ്മെന്റും പാലും’ സമുന്നാചിപ്പിച്ചുതു രസതന്ത്രംശാലയിൽ ചീലവാംശവിശ്രഷ്ടാശാലയിൽ സംസ്കരിപ്പിച്ചുതു നയിച്ചും പരിഗ്രഹം മാക്കുന്ന പ്രയോഗസമ്പ്രദായത്തോടും അനാസ്കരിപ്പിക്കുന്നതു്. കണ്ണബംഗാനന്ദര പട്ടമഹിഷിരയപ്പോലെ വേഷ്ട്രിഷാദികളിന്തു വാസകസജ്ജിക്കായി ഉദ്യാനത്തിലും മസ്റ്റണരിലാസനനത്തിൽ തുരിക്കുന്നതിലും, വിശിഷ്ടാശ്വരത്തിലും ആശക്തിനിന്മിത്തം മധുരാളിത്തിനെ നോക്കി റസിക്കുന്നതിലും ഹാമുകുഞ്ഞര മദനല്ലിലാപരവശരാക്കി ചൂണ്ണാംചെയ്യുന്നതിലും, അഭിനിവിഷ്ടയായിരുന്ന വാസവദത്തയ്ക്കു് ഈ പ്രപാദം, ‘ഹീമകണ്ണത്തിൽ ബിംബിച്ചുകൊണ്ടു കാനന്മാണെന്നുന്ന തോനവാനിടയായ സംഖ്യക്കും അവളുടെ ആദ്യന്തവുംതന്നും സംസ്കാരപരാഗതത്തിലെ ഒരു താത്പര്യക്കമാറിമണ്ണാട്ടുകി പ്രതിപാദിക്കുന്ന കത്താ കേരളീയപ്രദയ ക്ഷേത്രിൽ എക്കാലവും കാന്തികങ്ങളും പ്രസരിപ്പിച്ചുകാണ്ടുന്നതനെന്നയിരിക്കും.

സൗഹിത്യവും തത്പരചീനയുമായുള്ള ചൊങ്കത്തത്തിന്നും രഹസ്യം സ്ഥിതിചെയ്യുന്നതു് ഉദയാചിത്രങ്ങളായ പ്രതിപാദ്യവസ്തുക്കളെല്ലാം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിവും ഉദയാനന്തരപ്രക്രിയ സംബന്ധങ്ങളെല്ലാം സൂചിക്കുന്നതിലുമാണു്. ഒരു കവി എത്തരതനെ തത്പരചീനത്തുപരന്നയിരുന്നാലും പ്രതിപാദ്യവിഷയം അഭ്യാസം താത്പര്യത്തിനുനന്നനുപമായിട്ടുള്ളതല്ലെങ്കിൽ, ചുമക ലഭി

ആരംഭിക്കുന്ന ആ യതീശ്വരൻ്തരനെ പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ✓ പരമാത്മാവിൽ ജീവാത്മാവു ലയിക്കുന്ന വേദാന്തത്തപ്പത്രിന്റെ ഒരു സൂചനയാണ് ഈ രാഗമെന്ന ചീലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും ഇവിടെ സ്വരണീയമാണ്. എന്നെന്ന നാളായി വിപ്രയോഗവുമുണ്ടാവും അനുബവിച്ചു കാട്ടിലെങ്ങും നടക്കുന്ന മദനൻ ലീലയെക്കാണുന്ന അവസരത്തിൽ ഒന്നു ചുംബിച്ചുണ്ടോപ്പെടുന്നും ഒരു ദേവാന്തരിയിൽ ഒഹാപ്പുണ്ണംചെയ്യുന്നതിന്റെയും ലീലായാളെ അനുഗമിക്കുന്നതിന്റെയും അടിയിൽക്കിടക്കുന്ന മാനസികഭാവ തുടർച്ചയും അനേപണ്ഡിതന്മാഖും തുറിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

കയണ്ണായുടെ ആരംഭത്തിൽ വായനക്കാർ കണ്ണ വാസവദത്തയുടെ നീല എത്രയോ മനോഹരമായിരുന്നു. അലങ്കാരവിഭാംകൊണ്ടും ശ്രംഗാരമകും കൊണ്ടും എത്രയെന്നും വികാരത്തെല്ലാക്കാൻ ആ അവസ്ഥയിൽ വാസവദത്തക്ക സാധിക്കുമായിരുന്നു. എന്നാൽ മന്ത്രായും ദൈവദർഘവിഹാക്ക വും അവാളെ നിയമശക്തിയുടെ നിർദ്ദാഷ്ടിണ്യത്തും വിഡേയമംകുക്കാനില്ലതും വന്നും അഡിപ്പതനാവസ്ഥയിൽ ആശാൻ ചിത്രങ്ങാംചെയ്യുന്ന ബീംഗമായ രംഗം എത്രതായ വ്യക്തിക്കെയും ചിന്താപമത്തിലേണ്ണു നയിക്കാതിരിക്കുന്നീലും. കാക്കുന്നതെടുത്തു ചരിത്രം നോട്ടേഷൻസ് എക്സരവു മംയീ'ക്കിടക്കുന്ന ആചാരവിധുർമായ മാംസപിണ്ഡവും നാല്പുമരമരിഞ്ഞു തുടക്കിയുമാതിരിക്കുന്നും നികൃതതാംഗങ്ങളും തിവനമോഹിനിയായ വാസവദത്തയുടെ അന്തിമത്രപദ്ധതിനാണു കാട്ടിത്തുടന്നു ഈ സന്ദർഭം കയണ്ണ വായിക്കുന്ന എത്രതായ സ്വാദംയന്നാണു വിസ്തൃതിക്കാൻ സാധിക്കുക? കാമരാജ്യത്തിലെ കമനീയകനക്കുണ്ടാണെന്നും വെണ്ണേ അഭ്യന്തരം അനാം ഈ നാം' ഉള്ള നിലകളുടെ സാഗരസമാനമായ വൃത്യാസത്തെ സൂക്ഷ്മായി ആകാശപ്പീച്ചതിനാശേഷം.

“വാസവദത്തതാനിവരം, ഇവരിനാൻ മലർന്നുറന്തുവാസവരാന്തത്തിൽ നാം കണ്ണ വിശ്രമോഹിനി!”

എന്നതുടർന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകഴിയുന്നും അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെതന്നെ വായനക്കായം തന്ത്രപാട്ടവരാകാതിരിക്കുന്ന തരമില്ല. ലോകസുഖം ജാലമാണുന്നതും മനശ്ചൂജിപ്പിതും ദയനീയവും പഴുക്കപാത്രംപോലെ ആചാരം ബഹുലവുമാണുന്നതും മറുമറുള്ള കവിയുടെ താത്പര്യിക്കപിന്തകൾ ഈ സന്ദർഭത്തിൽ വായനക്കായെടുത്തില്ലോ. അങ്ങരിക്കുന്നവതനെന്നയാണും. ഈ ത്വനെ പരിശോധിച്ചുനോക്കുന്നയാണുക്കിൽ കൂമാരനാശാൻറെ കൃതികൾ

തതപച്ചിനാജനക്കൈളായ സജീവസമംഘലക്കാണ്ട് പ്രക്രീണ്ണങ്ങളാണ് നേന്നു തെളിയിക്കാൻ ഇന്നിവും ഉഭാവരണങ്ങൾ ധാരാളം കാണാം.

നിസ്സംഗമായ മനോഭാവത്തോടുകൂടി ലോകസംഭവങ്ങളെ വീക്ഷിക്കുന്ന ഒരു കലാകാരൻ സുക്ഷ്മബുദ്ധിയോടുകൂടി സ്വാനഭവത്തെ വിശദീകരിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തി, എന്നീ രണ്ട് നിലകളിലും കമാറനാഡാൻ ചെയ്തിട്ടുള്ള ലോകജീവിതനീതുപണം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നതാത്തടികവാസനയെ സവിശേഷം പ്രകാശനം ചെയ്യുന്നണ്ട്. കവിക്കു മനസ്യജീവിതവുമായുള്ള ബന്ധത്തെപ്പറ്റി തനിക്കണ്ണായിക്കുന്ന അഭിപ്രായം അഭ്യർത്ഥം സപൃത്തികളിൽ സ്വന്നം സ്വന്നം കമ്പാപാത്രങ്ങൾവേണ്ടം. വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതു കാണാം. ലീഖയിൽ കവി ഇപ്രകാരം പറയുന്നു.

“ക്ഷിതിയിലഹരി മത്തുജീവിതം
പ്രതിജനിന്നവിചിത്രമാഞ്ഞം
പ്രതിനവരസജ്ഞമതോക്കിൻ
കുതികരി മനസ്യകമ്പാനഗാധാക്കിരം”

ഈ അഭിപ്രായംതന്നെ സകാരണം കവി കാളിഓസനെക്കാണ്ട് പ്രഭാ നേതരിൽ പറയിച്ചിരിക്കുന്നു.

“എകാനം സുവമിന്ത്യ, നിത്യമഴലാം
താഴെത്തമോദ്രൂമിയിൽ
പോകാ സക്തി തമിപ്രകാശഭവള—
ആശിയാത്ത മദ്യംവിയിൽ
മേരകാരം ചാലഭോഗഭ്രവിൽ നിമിഷ—
നേരാദം രംഗാനേഷിയാം
ആകംഭം രസകാമയേന രസയാ—
മോക്കിൽ കവിക്കുന്നമേ”

ലോകത്തിൽ കാരാ വ്യക്തികളും അവക്കു വിതാനത്രുപരമായ റീതിയിൽ ജീവിതം നയിച്ചു നബംനവഞ്ചളായ അനുഭവങ്ങൾക്കു വിശ്വയരാകുന്നു. ഇതെല്ലാം ഒരു സാക്ഷിയുടെ നിലയ്ക്കു നേരക്കൊന്നില്ലെന്ന കവി ‘നിമിഷം നേരാദം രംഗാനേഷി’യായിരത്തീരുകയും അതിന്റെനിന്നു ലഭിക്കുന്ന സംസ്കാരം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്ന തുതികളിൽ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുവാൻ പ്രേരിതനാവുകയും ചെയ്യുന്നു. ഒരു യഥാത്മകലാകാരന്റെ നിലയ്ക്കും ആശാൻ പുരബ്രൂഹിച്ചിട്ടുള്ള ഈ അഭിപ്രായത്തിന്റെ തതപത്രത്തെപ്പറ്റി ആക്കം വിസ്മയത്തിൽ

മുണ്ടാക്കാൻ തരമില്ല. കവിയുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ ലോകജീവിതത്തിനാക്ഷു സ്ഥാനം ഇതുവുംകൊണ്ട് പുതിയായിട്ടില്ല. സപർഥ്രൂ “എക്കാനമായ നൂവ് വും പാതാളത്തിൽ എക്കാനമായ റമസ്സും ആക്കയാൻ “തമി പ്രകാശരഹസ്യ ഉള്ളിനേയാതെ മധ്യോധി”യെപ്പോലെ കവിയെ ആനന്ദപ്പിക്കാനാം കാവ്യ നിക്ഷീതിയെ പ്രേരിപ്പിക്കാനാം അവയ്ക്കു വൈദ്യവാ കിരും. മത്തുജീവി തത്തിലെ സുവിഭ്രംഖങ്ങളെല്ലാം ഇയാപാജയങ്ങളെല്ലാം എന്നവേണ്ടാം, ശോന്ന വും വിസ്തൃതവുമായ രണ്ടുവശങ്ങളെല്ലാം കയപോലെ സംഗ്രഹം പറ്റിക്കാ നം അതിനും അനന്തരപരമായി കാവ്യവുംപാരം ചെയ്യാനമാണും ആശാൻ ക്ഷത്രകം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരന്നതെന്നും ഇതുകൊണ്ട് വ്യക്തമാക്കാണണ്ടാലും. ഇപ്രകാരം കവി സ്പൃഷ്ടമായി പ്രസ്താവിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള തത്പരതനെന്നയാണും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂതികൾ വായിക്കുന്ന ഒരാളിനും അന്നവേസിഖമാക്കന്നും.

മേൽചെയ്ത ചർച്ചയിൽനിന്നും ലോകത്തിന്റെ ആനന്ദങ്ങളാൽക്ക മായ അവസ്ഥയാണും കവിയെ ആക്കഷിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും കാവ്യരചന യിൽ പ്രേരിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതെന്നും വ്യക്തമായണ്ടും. ഏറ്റവാർ ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നിലയിൽ കമാരനാശാൻ അന്താഭർത്താ (pessimist) അ യിക്കനാവേണ തോന്നതകു ചീല ഭാഗങ്ങൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂതിക ഉണ്ടാക്കാനാവുന്നതാണും. ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നിലയിലും ആശാന ലോകത്തിന്റെ ഉയ്യേഡാവങ്ങളും കേരസമയത്ര കണ്ണുകൊണ്ടിരുന്ന എന്നും അനന്തരാക്കുന്നതിനു കവി നന്ദകും “അവകാശം തന്നെണ്ണും”: പ്രശ്നാഭന തതിൽ, പലിയ കോയിത്തന്നുവരാൻ തീരുമനസ്സുംലെ കേഷാഭ്രങ്ഗം പ്രകടി പ്പുകണ്ണ തത്പരമായ ഒരു പ്രസ്താവത്തിൽ കവിയുടെ ഇം മനോ ഭാവം വ്യക്തമായിക്കാണാം.

“വന്നുംരിത്രി പരേത ലക്ഷ്മീയുടെ ചു—

ചേമേ ചേൻ രോമോദ്ദോഗമം

തമ്പിച്ചം തിരുമന്ത്രിതന്നവയവ—

കേഷാഭ്രങ്ഗളും ഞങ്ങൾക്കു

മിഞ്ചി പംബകനിവിധി; മനജർത്തൻ—

ഭാഗ്യങ്ങളുണ്ണോക്കില്ല—

ഇംഞ്ചിച്ചം ചിത്രയെന്തും ഞങ്ങൾ വിരവിൽ

കണ്ണിന്തു രണ്ടും സ്വയം.”

ചീനത്തിന്റെ സീതയുടെ ഗഹനമായ ലോകവിമർശം ആശാന്തിന്റെ

മന്ത്രജീവിതവിഭാഗവന്നുടെ ഒരു പ്രകടനമാണ്. പലതുകേണ്ടിം ജീവിതം ഭറിത്തുചേരുമായിത്തോന്നിയ സൈതയ്ക്കു കശലവന്മാരുടെ നിമിത്തം ഉള്ളവായ ആനന്ദത്തെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുന്ന ഭാഗം കവിയുടെ പ്രസ്തുതവിഭാഗവന്നെല്ലാം വിശദീകരിക്കുന്നുണ്ട്—

“സൗഹ്യത്താരകരാ തൃതീയടിലു;—
ഓടിടയിൽ പ്രീപുകളിഞ്ചു സിന്ധുവിൽ;
ഇടർ തീർപ്പുതിനേക്കുഹേരു വ—
നീടയാമെത്തു മഹാവിപത്തിലും
പരമിന്നതു പാക്കിലിപ്പുതാൻ
സ്ഥിരവേരം നീയതിക്കു ജ്ഞാവിൽ:
കൈ കൈ പ്രഹരിക്കുവേ പിടി—
ചുംബക്കുകൊണ്ടു തലോട്ടുമെയിവരാ.
കഴിയാതെയെല്ലും ജീവി പോം
വഴിയെല്ലാം വിഷമങ്ങളാമതും
അശ്വം സുവച്ചും സൗഹ്യരിപ്പുതും
നീംലും ദീപവുമെന്നപോലവേ”

ഇതുംകൊണ്ടും ഒരു കവിയെന്ന നീലയ്ക്കും ലോകജീവിതത്തിന്നർ ഫലം അനുഭവിക്കുന്ന ഒരു വ്യക്തിയെന്ന നീലയ്ക്കും ആര്യാൻ ലോകത്തോട്ടും മനോഭാവം താത്പര്യിക്കുമായ കനാണ്ഡന സിഖിക്കുന്നു.

ചീല മഹാപ്രയശ്ചിത്തവുടെ ജീവിതരീതിയെയും തൃതീക്കളിലും പരിശോധിച്ചുനോക്കിയാൽ എല്ലാറിനും അടിസ്ഥാനമായി ഒരു പ്രധാനത തന്നെ അംഗീകരിച്ചിട്ടുള്ളതായിക്കാണും. ഭോഡഗ്നോയിയുടെ Religious Perception എന്ന സിഖാന്തവും മഹാത്മാശ്രാധയുടെ അഭിസംഗമിഖ്യാനത്തവും അവകുടെ ജീവിതത്തെയും ഗുഹനിമ്മിതിയെയും സമ്മാ നീയത്രിച്ചിട്ടുന്നേന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണ്. എതാണ്ടും ഇപ്രകാരമാക്കാതെന്നയാണും കമാറനംഡാൻറി തൃതീക്കളിൽ അഭ്യർത്ഥനിന്നൻറെ സ്നേഹശിഖാനം പ്രതിഫലിച്ചുകണ്ണന്നതും. സ്നേഹത്തെ അതിന്നർ പല ഭാവങ്ങളിൽ ആര്യാൻ ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിനു ‘സ്നേഹ ഗായകൻ’ എന്നൊരു സ്ഥാനംതുടർന്നിരിക്കുന്നു. ആര്യാൻറി തൃതീക്കളിലും ജീവിതത്തെംപററി നീത്രുപണം ചെങ്കിട്ടുള്ള പാശ്ചാത്യതന്നെ ഒരു വിശദംകൾ “അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടും” അംഗീകരിച്ചുകൊണ്ടും ദിവ്യസ്നേഹ ചോദയം.

കൂമാരനാശാൻ നടക്ക കാണിച്ചതനിരിക്കേണ” എന്ന പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കേണ. നളിനി, ലീല, മുരോദനം, ചണ്ണാലഭിക്ഷുകി തുടങ്ങിയ കൃതികളിൽ കമാപാത്രങ്ങളിടെ സ്നേഹബന്ധംകൊണ്ടും സ്വാശ്ചംഖയും പ്രസ്താവ തുടർക്കാണ്ടും ആര്യാൻ സ്നേഹബന്ധത്തെ കീഴ്ത്തനംചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇത്തന്നെന ഡി ശൈഷ്മാധ ഒരു സ്നേഹസിലാന്തം ആര്യാന ലഭിച്ചതു് ഒരുപക്ഷേ ബുദ്ധമ തത്തിൽനിന്നായിരിക്കേണ. വിവിധയങ്ങളായ അഭിപ്രായങ്ങൾ അടങ്കിയിരിക്കേണ ഹിന്ദുമതത്തിൽ സ്നേഹഭാവത്തെ തീരെ അപലപിച്ചിട്ടുണ്ടേണെന്ന പറയാൻ വിഷമമാണെങ്കിലും ആത്മസുഖത്തിനു് ശരതു ഹാനികരമാണെന നാ ശാസ്രാംജലിലും പുരാണങ്ങളിലും മറ്റൊ പലടത്തും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. വനപാർത്ഥിൽ ധർമ്മപത്രൻ തന്റെ അനാശാമികളെ സംരക്ഷിക്കാൻ മാർഗ്ഗ മില്ലപ്പോ എന്ന വിചാരിച്ച വ്യസനിക്കേണ്ടാണ് ശനനകൾ ഉപദേശിക്കേണോ—

‘മനസ്സാ ഭിവൈലം തു
സ്നേഹ ഇത്യപലദ്വേത
സ്നേഹാത്മ സജജതേ ആയു
ഭിവയേംഗമുചേതി ച’

ബുദ്ധഭരതത്താട്ടം അതിന്റെ തത്ത്വങ്ങളോട്ടും ആര്യാനുള്ള പ്രത്യേകവുതി പത്തി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽ പല അപത്തികൾ പ്രതിബിംബിച്ചിട്ടുണ്ടോള്ളി വിശേഷിച്ചു. പറയണമെന്നില്ലപ്പോ. അതിനാൽ ആര്യാന്റെ കൃതികൾക്കും ശ്രോജാധാരയക്കായ ഈ സ്നേഹസിലാന്തം ബുദ്ധമതപ്രീതി നിമിത്തം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായിരിക്കുമെന്നു് ഉംഗവിക്കുന്നതിൽ അപാക തനിനു വഴിയില്ലപ്പോ.

ബോക്കിവിതം സുവിശ്വസിക്കുന്ന ഒരു സമേളനവേദിയാണെന്നു പ്രശ്നവിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നവെക്കിലും മനസ്സു വിവേകവും വിജ്ഞാനവും പ്രദാനംചെയ്യുന്ന ഒരു തുഷ്ണിയും വിശ്വാസിന്റെ നിലപാതയും ഭിവയേംഗമുചേതി നാനുള്ള ഭിവയേംഗം ആര്യാൻ പലപ്പോഴും സ്വാഗതംചെയ്തുകൊണ്ടുണ്ട്. കൂമാരനാശാന്റെ ജീവിതയാത്ര കാറഡും പിശുഡും കണമില്ലാത്തതല്ലായിരുന്നവെന്നും അഞ്ചെന യുള്ള ഭരിതാനവേദം അദ്ദേഹത്തെ വിവേകാനുബന്ധക്കിരതിരിക്കാമെന്നും ഉംഗവിക്കുന്നതിൽ തെററില്ലെന്നും തോന്നുനും. അടക്കടി ഉണ്ടായിരുന്നാണിരിക്കുന്ന അനിഷ്ടസംഭവങ്ങളുണ്ട് മനസ്സുപ്പറയത്തെ സംസ്കൃതിക്കുന്നതെന്നും മനസ്സുനെന നിവാഗത്തിനോ അല്ലകിക്കമായ സുവാവാപ്പിക്കേണ സജജനാക്കുന്നതുള്ളൂ തത്ത്വത്തെ ആസ്പദമാക്കിയാണു്

ആശാന്തിര ഫോയിം

വേദഗ്രാഹിയായ വാസവദത്തരെ “ബുദ്ധമാതാവെഴും പുണ്യലോക’ തീരിക്കു എൻ്റെക്കാഡിറിക്കേന്നതും. ഉപഗ്രഹങ്ങൾ സ്വപദാതിയിലേയ്ക്കു ക്ഷണിക്കാനായി വാസവദത്ത പലപ്രാവശ്യം തോഴിയെ അയച്ചവെക്കി ടും “സമയമായില്ല”എന്ന നീട്ടയമായ മധുപടിയാണും ആ ബുദ്ധസംഗ്രഹം സി നൂളിൽത്തും. ലാകിക്കുവക്കാളിൽ മതിമറിനാം ലയിച്ചുകുടിന്നിരുന്ന വാസവദത്തില്ലും ഈ മധുപടിയിടെ രഹസ്യം മനസ്സിലാക്കാതെ “ആ ഗ്രഹ സാഹതകനെ”യും മറ്റും പഴിച്ചുതിൽ ആശ്വര്യത്തിനും അവകാശമീല്ലും. വാ സവദത്തരെ സദാർക്കിക്കുവാൻ തനിക്കു സമയമായിട്ടില്ല എന്നും ഉപഗ്രഹം തുടരെപ്പുറഞ്ഞതുചൂംകുടിന്നിരുന്ന അതിനാരം അദ്ദേഹംതന്നെ സമയമായില്ലും അഭ്യം ട പറഞ്ഞകേരളപ്പീക്കേന്നതു നോക്കുക.

“ക്രാലമാന്ധ്രജൈജാനാം കേരിക്കുമായികുന്നില്ല നീ
വിശ്രസനം സുവികരൈ വിജ്ഞതിക്കുന്നു”

ദേവദശിപിചാകംനിമിത്തം വാസവദത്തില്ലും വന്നചേന്ന് അനിഷ്ടാനം വക്കും അവരെ വിജ്ഞിച്ചാക്കിതീര്ത്തിരിക്കുമെന്നാം അതിനാൽ അവരെ സമീപിക്കുന്നതിനും അഥാനോപദേശം ചെയ്യുന്നതിനും “സമയമായി, എന്നും തോന്തിയിട്ടാണും ഉപഗ്രഹം മുഖാനന്തരതിൽ ആഗതനാക്കുന്നതും. വാ സവദത്തില്ലും നിർവ്വാനപദം അഥവിക്കുതക്കവണ്ണും ഒരു സംസ്കൃതി ചരിച്ചടി അവളിൽ മുകാശിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്ന ചില നീതുപകർ ഏറ്റെപ്പു കുവിച്ചിട്ടുള്ള ആക്രമിക്കുവരുന്നും; ഭരിതരംഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട ക്രമാധികം വലഞ്ഞ ആ സ്ത്രീ ‘പാപവിഴുക്കത്’യും ‘ക്രമതിപാത’വുമായിട്ടുണ്ടുന്ന കവി വ്യക്തമാക്കിയിട്ടുള്ളതും ഒരു സമാധാനമണംണും. സീതാരുടെ തത്പര ചിന്തകളിൽ ഈ ഒരു മനോഭാവം പലപ്പോഴും മുകാശിച്ചുകാണുന്നതും. ഈ സദാദിനത്തിൽ ശ്രദ്ധേയമാണും. സീത ഇപ്രകാരം ചിന്തിക്കുന്ന—

“വ്യമ്പോലറിവോതിട്ടുന്ന സദം—

മരദ്വം മർത്യുന വേരെയില്ലതാൻ”

ഇന്നുജീവിതത്തെ സത്യപദ്ധതിലേയ്ക്കു നയിക്കുന്ന ഈ വ്യാമാചാരം നെ ആലിംഗനംചെയ്യുന്ന കവി പലപ്പോഴും അഭിലാശം മുകടിപ്പിക്കുന്നുണ്ട്. “വിനയംനു സുഖം കൊതിക്കായില്ലിനിമേൽ താൻ—അശുഖം വരിക്കവൻ” എന്ന സീതയെക്കുണ്ടെ പറയിക്കുന്നതും. “അനന്തരാ പരത്തിൽ ഉപാസിക്കുന്ന ഭിംബത്തെ താൻ” എന്ന പറയുന്നതും. ആശാന്തിര ഈ മനോഗതിയെ മുകാശിപ്പിക്കുന്നതാണും.

ആത്മാത്മമായും ഗാധമായും പരസ്യരം സ്നേഹിക്കുന്നവരുടെ എഴുത്തിൽ സഹാനൃതിയുണ്ടാക്കുമെന്നു് ആശാൻ വിശ്രദിച്ചിരുന്നു. നാളിനിരിവാകരഹായുടെ സമാഗ്രമന്ത്രിനു പൂർവ്വരംഗം സ്വാഖ്യിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ആ നായികാനായകമാരിൽ വന്നാചേന്ന് ഭാവങ്ങേങ്ങളേൽ വല്ലിച്ചിരിക്കുന്ന ഭാഗം എഴുയാക്കുന്നതുത്തുത്തിന്റെ രഹസ്യം അദ്ദേഹം ശരിയായി ഗഹിച്ചിരുന്ന എന്നു തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. നാളിനിരും ദിവാകര രണ്ടും ആദ്യമായി മാംസചക്ഷംസ്ഥകാണ്ടു് അന്വേച്ചും കാണുന്നില്ലെങ്കാണും സ്നേഹത്രുംവലകൊണ്ടു് ഉത്തരക്കൂകുലംജായിത്തീരുന്നു. ഈ വസ്തുതയെ കവി ഇപ്പോൾ മുകാശിപ്പിക്കുന്നു.

“അപ്പാൻകുമോളമാൻ വീ—
പ്പുപ്പാംഞ്ഞന്തനതിനുരുത്തിയിൽ
അത്തും തകവിലീനമേനിയായു്
നിരപ്പുരാഡക്ക തിരതല്ലി ഘ്രതടം”

‘മരംകാണ്ട നേർവ്വഴി മരഞ്ഞിരിക്കയാൻ’ പരസ്യരം കാണുന്നില്ലെങ്കിലും ബന്ധംവെവേംനിമിത്തം ‘രണ്ടുപേരും’ ഉത്തരക്കൂതിരായിരുന്നിനു് എന്നും ആശാൻ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നതു “നവലു ബഹിത്രപാധിൻ ഫൈറയും സംഗ്രഹനേ” എന്ന വെള്ളതി പ്രതിപഠിച്ചിട്ടുള്ളതിനെ അനുസ്യറിപ്പിക്കുന്നതാണു്. ഈ വികാരസംക്രമണം വാസനാസ്പദമാണെന്നു വെളിവാക്കുന്ന “ഇത്തുവിന്ന തുടക്കം വാസനാബന്ധമിട്ടുള്ള വീഴ്വോളവും” എന്ന ഭാഗത്തിൽ അടങ്കിയിരിക്കുന്ന രഹസ്യം, “ഭാവനധിരാണി ജനനാന്തരസംഘടനയിൽ” എന്ന കംളിഓണോക്കത്തിയുടെ ഗഹനമായ സംരംതനനയാക്കുന്നു. എഴുയേംഗത്തിന്റെ രഹസ്യത്തിൽ ഈ സംസ്കൃതമഹാകവികളും ആശാനം കേരെ അഭിപ്രായക്കാരാണെങ്കിലും ഈ ബന്ധംവെവേത്തു മുകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ ആശാൻ കുറച്ചുടി നേപ്പുണ്ണുവും സൂക്ഷ്മതയും മുകടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന തോന്തനു. “എഴും തേപവ ജംഗാന്തി പ്രതിയേഗം പരസ്യരം” “എന്ന വല്ലിക്കത്തക്കവല്ലം അതുകണ്ടു ഫ്രേമം ബന്ധരായിരുന്ന ശ്രീരാമനം സീതയും ഭണ്യകാരണ്യത്തിൽ വന്നാചേരുന്ന രംഗമാണു് വെള്ളതി ഉത്തരവാഹചരിതം മുന്നാമകത്തിൽ പ്രത്യസ്ഥമായി ചീതുകുറിച്ചിരിക്കുന്നതു്. ഭാഗിരമീപ്രഭാവംനിമിത്തം സീത പരമാശങ്ങൾക്കുയുള്ളായിരുന്നവെക്കിലും ശ്രീരാമനേകകാണാത്തക്കവീഡം അടയുത്തനും യാണു് ആ ദേവി സ്ഥിരിച്ചെഴുതിക്കുന്നതു്. ഭണ്യകാരണ്യത്തിൽ പ്രവേ

ആരാന്ററവുദയം

ശിച്ച അവസരത്തിൽ സീതസഹചരനായി ആ പ്രദർശനതു താമസിച്ച മ്പൂഴുതെ പുർവകമകൾ അനുസ്ഥരിച്ച ശ്രീരാമന പരിശോധം ഉണ്ടാക്കണംഞ്ചകിലും സീതയുടെ സാന്നിധ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ എദ്യ തിനിന് ഗ്രാചരമാക്കുന്നു അകാരണമായ ചിരതവിക്ഷാം അദ്ദേഹ തിനിൽ ഉള്ളവാക്കുക്കുന്നു ചെയ്യുന്നതായി ഭേദങ്ങൾ വന്നിക്കുന്നില്ല. മൊഹ പരവര്യനായി തന്റെ നിലവംപതിച്ചപ്പോരു സീത സമ്മുഖ്യം മായ പണി കൊണ്ടു തുപാടുനാഈരുംശേഷമും ആ സുധപിച്ചാട സാന്നിധ്യം അദ്ദേഹ തിനിനും അന്നാടുവെല്ലാചരമാക്കുന്നാണ്. ശ്രദ്ധയുണ്ടായ സീതയുടെ സ്ഥർം ശ്രീരാമനും സംജീവപൂശംശമായിത്തൊന്നിരുക്കിലും, അവളുടെ വികാര വീചികൾ ശരദ്വർഹനതിൽ സംക്രമിക്കുന്നില്ല. ഏന്നാൽ നബ്ദിനിനിഃവാക രണ്ടാരിലാക്കട്ടെ, അനോധിന്നും കാണാനതിനുമുൻപുതന്നെ എദ്യാക്കപ്പെന്ന ശക്തിനിനിഗ്രഹിതാം ഉത്കടമായ ഒരു വ്രിക്കാസമ്പ്രദാം ഉള്ളവാക്കുന്നതായി ക്രാനും ആരാന്റ സംഭാവനചെയ്യിരിക്കുന്നതും. വിരഹപ്രതമനാജ്ഞി കുണ്ഠ ശക്തിയുടെ വാസസ്ഥലംശമായ മാരിച്ചാരുമത്തിൽ പ്രവേശിച്ച പുക്ഷപ്രായയിൽ വിശ്രമിക്കുന്ന ഭിഷണതനും ആദ്യന്തരമായി ധാരതരേ അവദേശവും ഉള്ളവാകുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉക്കിണ്ടിക്കാശസ്ത്രത്തിനു കാന്താവാപ്പിനുചുവക്കുമായ ഒരു സ്ഥാപനം ഉണ്ടാക്കുന്നതംകുിമാതുമേ കാഞ്ജി ദാസൻ വന്നിച്ചിട്ടുള്ളൂ. (കിം ബാഹോ സ്ഥാപനേസ്യ പുമാ) എതാദുശ്രൂ കൂടായ ബാഹ്യസ്വചനകൾക്കുമാത്രമാണും സംസ്കൃതകവികൾ സാധാരണ ശ്രദ്ധാദാർക്കൾക്കും കാര്യപരമായ സ്വച്ഛപ്പെട്ട സ്വച്ഛപ്പെട്ടതും. ഭിഷണത അംഗീയം ശക്തിയുടെയും ശാശ്വതമായ ശ്രൂമബന്ധത്തെപ്പറ്റി ആലോച്ചി തുന്നാക്കുന്നും എദ്യാക്കപ്പെന്നത്തെത്തു അസ്ത്രമാക്കി വികാരത്തെ കൂടുതൽ സംബന്ധിച്ച ഏന്ന കവിക്ക വേണമെങ്കിൽ വന്നിക്കാമായിരുന്നു. ഏന്നാൽ സാധാരണസങ്കേതമനസരിച്ച ബാഹ്യമായ ഒരു സൂചനയെ പ്പറ്റിമാത്രം പരാമർശിച്ച കംബിഓസൻ ഈ സംഭിതത്തിൽ തുപ്പനാക്ക യാണും ചെയ്യുന്നതും. എതാണ്ടും ഇതിനോടു തുല്യമായ രാവസ്ഥമായി പ്രേക്ഷിക്കാനായി അക്കമാരനാശാശ്വരം നായകന്റെ 'അരക്കമോളമാൻ വീർപ്പു' ഉണ്ടാക്കും നായിക 'ആമുഖവായവിൽ ജംഗ് പ്രസൂനയാമാശിരീഷലതപോലെ, നട ശുഭകയും ചെയ്യുന്നതായി നം കാണാനും ഈ മഹാകവിയുടെ ശ്രദ്ധയും കപ്പണ്ഡിതവായത്തിന്റെ അധിക്കൃതത തെളിയിക്കുന്നതല്ലോ? നബ്ദിനി യും ദിവാകരനും കണ്ണുകൂടുന്നതിനുമുമ്പ് നിമിത്തസങ്കേതത്തെത്തു ആസ്ത്രി

മാക്കി നായികയുടെ വാമഹസ്തം ‘മീനിനിനാൽ—ഒമനത്തേരു മുണ്ടാളമെ നാപോൽ’ ചലിച്ച എന്നും ആശാൻ വസ്ത്രിച്ചിട്ടുള്ളതു കാണുക.

എത്രതായ വ്യക്തിഭൂടുകയും ഹാത്തുമായ അഡിലാഷം ഇംഗ്രേസിൻ ഒരിക്കൽ സാധിച്ചുകൊടുക്കുമെന്ന ഭാവവാസ്തവത്തുതന്ത്രത്തോടു കൂടാരുന്ന ശാൻ യോജിച്ചിരുന്നു. നല്ലിനിയിൽ ഒറിടത്തു “എക്കമത്തീ യാം മുണ്ടിന്ന് പ്രീയമൊരിക്കലീശ്വരൻ” എന്ന മുസ്ലിമുകാണ് നന്നു് ഇവിടെ സൂരണ്ണയുമാണ്. ഈ തത്ത്പരം ആശാൻ അങ്ങേഹത്തി നേരി കാവും ദർശനത്തെ സഹായമാക്കുവാൻ ഒട്ടിസ്ഥാനമായി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുണ്ടും സൂക്ഷ്മമായി ചിന്തിച്ച സ്ത്രീ മനസ്സിലാക്കുന്നതാണ്. നല്ലിനിയും ദിവാകരനമായി വന്നതിൽവെച്ചുണ്ടാകുന്ന സമ്മൂലനമാണ് ആ നായികയെ ആര്യനിർവ്വതിക്കു് അർഹയാക്കിത്തീക്കുന്നതു്. നല്ലിനിയെ സമുന്നതമായ ഒരു ആയ്യാമകിപ്പദവിയിലേണ്ണു ഉത്തരവാമ നാളു ആശാൻറു ആദർശം സമുച്ചാരകനുതു് ഈ രംഗംകാണ്ടാണ്. നല്ലിനിക്കു ദിവാകരനെ കാണുന്നമെന്നാളും തീപ്രമായ അഡിലാഷം ഇംഗ്രേസിൻ സാധിച്ചുകൊടുക്കുമെന്നാളും തത്ത്പരാഡിപ്പിച്ചാനതിലാണ് ഈ സമാഗ്രം സാധിതപ്രായമാക്കിത്തീക്കുന്നതെന്നുടീ ഓഫൈനോടു ആശാൻറു ആദർശത്തിനു സാഹായ്യവത്തുണ്ടുവോടി ഈ തത്ത്പരം എത്രകണ്ഠു് ഉപകരിച്ചിട്ടുണ്ടും വ്യക്തമാണ്. കൗൺസിലും കമ്മിറ്റി ഏററുക്കരെ ഇതുനെന്നയാണ്. വാസവദിത്തിലു് ഇപ്പത്തുണ്ടാട്ടു ഫ്രേമബാധം അവക്കു നിർവ്വാനാണും വികലശരീരയുമായിത്തീർന്നു ആഗ്രഹിക്കുന്നതു് അവരുക്കു് ആ സംസ്കാരിക്കുടുക്കു സംസ്ഥാനം ലഭിക്കാൻ മുടക്കാക്കുന്നതുകൊണ്ടാണല്ലോ. നികുത്താംഗിയും വികലശരീരയുമായിത്തീർന്നു ആഗ്രഹംനുവരെ മുണ്ടാക്കുന്നതു് കവി ഉംഗിക്കുന്നതു നോക്കുക:—

“അമുഖായിവരാക്കേഴുമിബു് ഭാവബന്ധവല്ലത്താൽത്താൻ
സ്രീമിലമായ തൽപ്പാണാൻ അഞ്ചിനില്ലതാം”

ആശാൻ സപുത്രികളിൽ സൂക്ഷ്മമായി മുതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ഈ തത്ത്പരം ശാന്തിയുമായ യാതൊയു വ്യത്യാസവുംകൂടാതെ കാലിംഗസമഹാകവി മേഘസന്ദേശത്തിൽ—

“ആശാബന്ധഃ കസുമസദ്വശം മുയശോധ്യംഗനാനാം
സദ്യിച്ചാതിപ്രണയിരുദ്ധം വിപ്രയോഗേ അണബിം”

എന്ന വരികളിൽ മുകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു.

ആശാനന്ദര എഴുവ്.

മഹാകവി കൂർജ്ജനാഥരാജ് ഹിന്ദുമതത്തിലെ കമ്മസിലുണ്ടത്തിലും പുനർജ്ജനസിലുണ്ടത്തിലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നവെന്ന തെളിയിക്കാൻ വീണുവും, നജീനി, ലീല, പ്രരാഭനം തുടങ്ങിയ കൃതികളിൽനിന്ന് ധാരാളം ഭാഗങ്ങൾ ഉൾഭരിക്കാവുന്നതാണ്. നജീനിയിൽ “നിജക്കമ്മനിതരായേ അഥാർവ്വിയലാ ശരീരികൾ” എന്നും “സപനകമ്മവരോധായുടിരിഞ്ഞതിട്ടന നമറ്റ ബഹുജീവകോടികൾ” എന്നും പ്രരാഭനത്തിൽ

“കമ്മത്തിൻ വശരായുദ്ധൻ സുവമാം

സപരാജ്യമേം കഷ്ടമായു”

നിംഖജിച്ചതിശ്വരമാം നരകമേം

എക്കന്നപോർ ഭേദവികൾ”

എന്നും മറഡം കമ്മത്തെപ്പറ്റി ധാരാളം പ്രസ്താവങ്ങൾ കാണാനാണ്ടും. വീണുവും കല്പുദമശാവയിൽ വീണ്ടും വികസിക്കാനിടയാക്കേണ്ട ശ്രദ്ധാംസരചയ്യുണ്ടും. ലീലയുടെ തോഴിയെക്കാണ്ടും “വീണ്ടും ചേരും നി ഒപ്പം വിരതഗതിയായിലും സംസാരകുടും” എന്നു പറയിക്കുന്നതും. മറഡം ആശാനം പുനർജ്ജനസിലുണ്ടതെന്നുള്ള ആനുകൂല്യത്തെ സുചിപ്പിക്കുന്ന വയാണും. ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചീല മതസിലുണ്ടതെന്ന ആശാനൻറെ വിശ്വാസപൂർണ്ണമായി പെട്ടിരുന്നവെക്കിലും പ്രചബ്ദവത്തിൻറെ യാമാത്മ്യത്തെ പുറനി ചിന്തിക്കുന്നും ഇവയെല്ലാം നിന്റെത്തുടർന്നും നിരത്തുക്കുന്നുമാണോ അദ്ദേഹത്തിനു കാലകുമാരത്തിൽ തോന്ത്രിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു. പ്രരാഭനത്തിൻറെ അവസാനാഗത്തും ലോകാധിക്ഷാഭാരതിയിൽ ജീവാവശ്രേഷ്ഠവിശ്വാസം, കമ്മഹലം, ക്രിസ്തുമതം, ബുദ്ധമതം തുടങ്ങി തത്പരനിന്നും യപര ക്ഷേമായ പല ചിന്താസംഖാകളെപ്പറ്റിയും പരാമർശിച്ചുവേശം അവരെയാണും ലോകത്തിൻറെ തന്മീ രഹസ്യം പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും സമത്തുക്കുള്ള ഫീഡോം ആശാൻ വിഡിക്കുന്നു. യാമാത്മ്യത്തെപ്പറ്റെന്നുള്ളിരി ആശാൻ സംശയപ്പും ദിശ്ചീഡാചരമില്ലെങ്കിൽക്കൂടി ആ തത്പരത്തെ നിശ്ചയിക്കാനും വാത്തവും എന്നാൽ അന്യവിശ്വാസത്തിനും കരിക്കലും അടിമയാക്കാത്തവാംബാധികനാവെന്ന പ്രരാഭനത്തിലെ ഒരു ഭാഗം തെളിയിക്കുന്നും

“അഭ്യുക്തിൽ പ്രതിജ്ഞ്ഞ കൂറഗതമാ—

മകാരയുഹത്തിനാ—

വിശ്വീനാമാസന നിന്നുംകൂടംമിതളിൽ

തദ്ദുന്നവല്ലോ ചൊരും

കില്ലുനിന്നതുമല്ലെന്നതനിയമം
വിശ്വം; വരാമേതുമെ
തെല്ലുനാക്കിലുമത്മമെന്നി നിലനി—
സ്ഥിരൈല്ലാക്കിൽ വിശ്വാസവും”

പ്രക്തിയും മനഷ്യന്മായുള്ള ബന്ധങ്ങളും ആശാൻ വിഭാവന
ചെയ്തിരുന്നതു് ഒരു താതപ്രിക്കബുദ്ധിയോടുള്ളിയായിരുന്നു. സാധാരണ
ദുഷ്ടിക്ക തോന്നന്നതുപോലെ പ്രക്തിയും മനഷ്യനും തക്കിൽ ഒരു വിഭി
ന്നത മഹാകവിക്ക പ്രത്യക്ഷപ്രേക്ഷിക്കുന്നില്ല. പ്രക്തിവിസ്തുക്കൾഡ ചീല
അവസരങ്ങളിൽ സഹോദരരാവവും മറ്റ ചീല സമംങ്ങളിൽ അഭിനന്ന
യും അനാഭവിക്കാൻ ആശാന കഴിവെന്തിട്ടുണ്ടോനു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൂതി
കര സാക്ഷ്യം വഹിക്കുന്നു. മറ്റ കവികളിൽ അതു സാധാരണമല്ലാത്ത
പ്രക്തിയോടുള്ള ഈ സഹോദരരാവമാണു് ആശാന്തര മുമക്തിയായ
വിജേച്ചവിനു മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ ലഭിച്ചിട്ടുള്ള ഉന്നതമായ പദ
വിക്രൂട്ടു് ഒരു മഖ്യകാരണം. കാലഘോഷംകൊണ്ടു നിലംപതിച്ചുപോയ
ഒരു പുജ്യത്തക്കണ്ടു് അനുകമ്പാമസ്ത്വായ എദ്യത്തോടുള്ളി കവി ചെ
ജ്ഞന മുഖ്യപ്രിന്തകളിൽ വിലപനമുള്ളുമാണല്ലോ ഈ കാവ്യത്തിലെ പ്രതി
പാദ്യം. ഈ പതിര കമ്പുമന്ത്രാട തന്നിക്കു സഹോദരമുഖിയാണണിള്ള
തന്നെ കവിതനെ മ്രണ്ണാവിക്കുന്നു—

“കന്നല്ലി നാമയി സഹോദരരല്ലി പുംബേ!
കന്നല്ലി കൈയിരു രചിച്ചതു നമ്മെയെല്ലാം”

ജീവിതാരംതെതിൽ ആശാനണ്ണായിരുന്ന ആദർശങ്ങളിടെ ഒരു മുത്തി
കരണമായി ചീവാകരനെ സകല്ലിക്കുന്നതിൽ ഓരോച്ചിത്യത്തിനു വഴിയില്ല.
പ്രക്തിവിലാസംകണ്ടു് ആനന്ദിച്ചും പ്രക്തിയുടെ കാരണ ചലനവും മനഷ്യ
ജീവിതവുമായി ബന്ധമുണ്ടുണ്ടു് വിശ്വസിച്ചും വന്നങ്ങളിൽ നിവസിച്ചും
തന്നെ ഈ യവയോഗി ഒരു മന്മാതരണ്ടെന്നു പ്രേരണയ്ക്കു വിഡയന്നായി
ടാണു് നല്കിനി നല്കുന്ന സ്ഥലത്തു വന്നചേന്നീക്കുന്നതു്. വായുവിന്റെ
നിറ്റ്യാരംഭായ ഒരു വീയലിനും മരതളിരിഞ്ഞെന്നു ഒരു ചാന്ദ്രാട്ടത്തിനും ജീ
വിതത്തെ സാരമായി ബാധിക്കാൻ കഴിയുമെന്നു് ആശാനണ്ണായിരുന്ന
അഭിപ്രായംതന്നെന്നായാണു് ഇവിടെ നിഃലിച്ച കാണുന്നതു്.

ഉടജാനവാടിയിൽ ഏകാകിനിയായിരുന്ന സീത ചീനാപരമ്പര
യിൽനിന്നു വിളിക്കുന്ന രമണീയവന്നും ഭേദമരവും കുമരവും

പ്രഥമാദ്ധ്യത്തെപ്പറ്റാക്കാണ്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതും സാധം ഒന്ന് കവികളിൽ പലരു പലപ്പോഴും ചെയ്താരുള്ളതാണെങ്കിലും, ആരംഭാൻറെ ഈ രീതിയിലുള്ള ധനം അദ്ദേഹത്തിൻറെ തത്പരിക്കമന്നോടൊപ്പം വത്തിൻറെ മലമായിട്ടുള്ളതാണെന്നു മരണ്ടില്ലാക്കാൻ വിഷമമില്ല. “അംഗവത്തിന്റെപരംകൊടിയിൽ സ്വന്തമലാവത്തിൽ സ്വന്തവം വരും” എന്നം മറവുള്ള തത്പര്യം ഈ വസ്തുതയെ തികച്ചും വ്യക്തമാക്കുന്നവയാണ്.

പ്രതിപാദനത്തിൽ ആരംഭാൻ പ്രകാശിപ്പിച്ചിരിക്കുന്ന ഫ്രേഡ്യഗഹന തങ്ങം വികാരഗുരുവും ഏററുവും ക്രൂഡലാഡിങ്ങളാണ്. പ്രഭാദാനത്തിൽ കവി മുഖാനുഭവിച്ചു വായനക്കാക്കുന്ന വ്യാവസാനിച്ചുകൊട്ടുകുന്ന രീതി എത്ര യോഗത്തിനുകൂടിയുള്ളതും താഴീരിക്കുന്നു. മനപ്പുണ്ടെന്നു ലാക്കിക്കമ്മാഡിയും അക്കഹംരവും അസ്ഥിച്ചുപോകുന്ന മുഖാനുഭവത്തെ ‘അഡ്യൂത്തവിദ്യാല യ’മായി ചിത്രീകരിച്ചതിൻറെശേഷം അവിടെയുള്ള എരിക്കും മുരിക്കും മറഞ്ഞം മനപ്പുജിവിത്തിൻറെ അനുസ്വാരാഡിയെ വിശദമാക്കുന്നവയാണ് ആരംഭാൻ പ്രതിപാദിക്കുന്നതും എത്രതോളം തത്പരനിൽമുരാധാരിക്കുന്നവയാണ്. വെന്നു നോക്കു—

“ചോരചുകന്തെ ചേന്ന കൊള്ളിനിരപോൻ
ചൂക്കം ദൂരക്കം പരം
ചാരത്തീയരിതിയൈബന്ധം കുസുമം
വായ്യുന്ന മുരക്കുള്ളിയും
മാരം ചൂണ്ട ചവുങ്ങ ചുവൊടിവിടം
ചൂഴിനോരേക്കും സ്വപ്നം
സാരജ്ഞത്തുകൂടി നാരതിഹാസമരമ—
സ്ലൂണം പ്രസംഗിക്കാം.”

സീതയുടെ ചീതാപരമ്പരകളെ ആലോവനംചെയ്യുന്ന കവി പലപ്പോഴും പ്രതിപാദനരീതിയുടെ ശുരംബകാണ്ടം ആദ്യത്തെപ്പറ്റാടും ആദ്യത്തെപ്പറ്റാടും ആ കൃതിക്കും ഒരു ഗഹനതയെ പ്രദാനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഈ കൃതിയിൽ ഭരിയിഗമ്യമായ ആധ്യാത്മികതത്പര്യം കോരിവിളിപ്പുനീബ്ലൈഡും ജീവിതത്തിൻറെ പല ഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റിയും എററുവും ആഴ്ചമേരിയ രീതിയിലുള്ള ചിന്തകൾ ധാരാളം കാണുന്നുണ്ട്. ഇത്തന്നെന്നുള്ള കൈപ്രതിപാദനസ്വരംഘാടാക്കുന്നും അംഗവും മഹത്പും നിന്നുമുമ്പാണ്. സീത പുതുവസ്തുവിയൈക്കുറിച്ചുചെയ്യുന്ന ചിന്തകൾ എത്രയോ താത്പരിക്കുമ്പോൾ ആണ്, “സൗമ്യടക്കാരകൾ കൂരിക്കു

ലുണ്ടു്” എന്നപറംബിക്കുന്ന 26_ാം ഫ്ലോക്കംടയതൽ “പിടിച്ചിണക്കവാൻ തുനിശ്ചയോടു പിടയുന്ന പക്ഷിപോൻ” എന്നു് അവസാനിക്കുന്ന 35_ാം ഫ്ലോക്കംവരെയുള്ള ഭാഗം തെളിയിക്കുന്നു.

സഹമന്മായ രീതിയിൽ കാരാ വിഷയങ്ങളേയും പ്രതിപാദിക്കണം ആരംഭം പ്രഥമിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള പാടവം തികച്ചു പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്ന ഒരു ഭാഗമാണു് പ്രഥമനത്തിലെ അവസാനപദ്ധതി. വേദാന്തവേദ്യമായ ഒരു ശാന്തിപ്രവിശേഷ ലക്ഷ്യമാക്കി കവി പറയുന്ന ഈ ഭാഗം അതിന്റെ തത്ത്വത്തിൽനിന്നും ശാരവാവഹമായ പ്രതിപാദനരീതിക്കാണ്ടു് എററു യും എല്ലാമായിരിക്കുന്നു—

“അതുകാശങ്ങൾ ധാന്യരാഖികളും¹

കേൾക്കുമാകാശമാ—

യീകാണുന്ന സഹസ്രരഘീരയയിൽ—

ടാക്കം പ്രഭാസാരമായു്

ശ്രോകാശക്രയശാരത ശ്രൂഖസുവവും

ഭാവികരിക്കുന്നതാ—

മേകംനീഡപ്രയശാന്തിപ്രവിശേഷം നമ—

സ്ത്രാരം, നമസ്ത്രാരമേ!

